
Onderwerp Zienswijze concept gewijzigde Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord (MGR)

Zaaknummer	Z23002706	Teammanager	Chantal Strous
B & W datum	19 september 2023	Afdeling/Team	Maatschappelijke Ontwikkeling
Naam steller	Michel Vogelaar	Portefeuillehouder	Martin Leenders

Besproken met portefeuillehouder
Ja, met Martin Leenders op 11 september 2023

Openbaarheid
Ja, per direct.

Bevoegd orgaan
Raad

Ter advisering aanbieden aan Commissie Leven

ADVIES

De Raad voorstellen om:

1. Geen zienswijze in te dienen ten aanzien van het ontwerpbesluit van het college over de wijziging van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord (MGR) per 1 juli 2024.

Inleiding

De gemeenten hebben de inkoop van diensten in het Sociaal Domein centraal belegd bij de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Limburg-Noord (hierna: MGR). Deze organisatie sluit voor de regiogemeenten raamovereenkomsten met aanbieders, verzorgt het contractbeheer en het contractmanagement, monitort op kwaliteit, rechtmatigheid en continuïteit en verzorgt data-analyses en monitoring. In verband met een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen dient de huidige GR te worden aangepast. Hiervoor is een regionaal traject doorlopen via een uitgebreid participatietraject.

Beoogd resultaat

Het regionaal inkopen van maatwerkvoorzieningen sociaal domein, het beheren en managen van contracten het monitoren van de regionale inkoop.

Argumenten

1.1 In de wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) is geregeld dat raden hun zienswijze kenbaar mogen maken.

In de Wgr is geregeld dat de raad 8 weken de tijd heeft om een zienswijze in te dienen op de concept gewijzigde Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord (MGR). De raad heeft een oplegnotitie ontvangen (zie bijlage 1) waarin uitleg wordt gegeven over de aanpassingen, het traject wat tot nu toe is doorlopen en het vervolgtraject. De MGR biedt de raad de gelegenheid om een zienswijze kenbaar te maken aan het dagelijks bestuur van de MGR.

1.2 De Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) per 1 juli 2022 is gewijzigd.

Deze wijziging heeft als voornaamste doel om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. De versterking is vooral gericht op de kaderstellende en controlerende rollen van de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen. Er zijn nieuwe instrumenten gecreëerd die gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen in een betere informatiepositie moeten brengen. Deze instrumenten moeten voor 1 juli 2024 in iedere gemeenschappelijke regeling zijn geïmplementeerd. Op alle gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Venray deelneemt, rust dus een gelijke verplichting.

Omdat op alle gemeenschappelijke regelingen een gelijke verplichting rust, waarbij geldt dat alle verplichte wijzigingen vrijwel uniform kunnen worden doorgevoerd, is besloten om vanuit een groot aantal gemeenschappelijke regelingen in de provincie Limburg hierin gezamenlijk op te trekken. Hierbij zijn externe adviseurs betrokken die het proces hebben begeleid.

1.3 De wijzigingsvoorstellen van de gemeenschappelijke regeling aansluiten bij de wetswijziging van de WGR.

Als gevolg van de wetswijziging moeten de volgende aanpassingen aan de gemeenschappelijke regelingen (zie bijlage 1.1, 1.2, 2a en 2b voor uitgebreidere uitleg) worden gedaan:

Facultatieve zienswijzeprocedure voor besluiten

In de gemeenschappelijke regelingen moet worden opgenomen of, en zo ja, voor welke besluiten er een voorafgaande zienswijze van de raden, Provinciale Staten (PS) en het Algemeen Bestuur (AB) van het waterschap wordt gevraagd. Er mag zelf bepaald worden welke besluiten zich voor een zienswijze lenen. Denkbaar is in ieder geval dat het daarbij zal gaan om besluiten waarbij de vertegenwoordigende organen mee kunnen denken over de strategische koers van de regeling, zoals de vaststelling van meerjarige beleidsplannen.

Participatie van ingezetenen en belanghebbenden

In de gemeenschappelijke regelingen moet verder worden opgenomen of, en zo ja, op welke wijze ingezetenen en belanghebbenden kunnen participeren over de totstandkoming en uitvoering van beleid.

Actieve informatieplicht

In de gemeenschappelijke regelingen moet worden opgenomen op welke wijze door het bestuur van de gemeenschappelijke regelingen actief informatie wordt verschaft aan de raden.

Begroting

De termijnen voor het toezenden van de ontwerpbegroting aan de raden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap zijn gewijzigd. Deze gewijzigde termijnen dienen in de gemeenschappelijke regelingen te worden aangepast. Daarnaast wordt het dagelijks bestuur verplicht om te reageren op ingediende zienswijzen op de ontwerpbegroting.

Evaluatiebepaling

In de gemeenschappelijke regelingen moet worden opgenomen of er wordt geëvalueerd en zo ja, waar de evaluatie op ziet.

Aanscherping uittredingsregeling

Tot slot worden de gemeenschappelijke regelingen als gevolg van de wetwijziging verplicht om de uittredingsregeling aan te scherpen. De voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden, alsmede bepalingen over de gevolgen van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling moeten nu in de regeling worden opgenomen.

1.4 Nog aantal wetwijzigingen verwerkt zijn in de gemeenschappelijke regeling

Per 1 juli 2021 is de Wet elektronische publicaties (WEP) in werking getreden. Deze was nog niet verwerkt in de gemeenschappelijke regeling. De wet verplicht de gemeenschappelijke regelingen om alle officiële publicaties online te zetten via de website officielebekeknmakingen.nl. De op grond van deze wetwijziging noodzakelijke wijzigingen zijn meegenomen in het wijzigingsvoorstel.

De Wet normalisering rechtspositie ambtenaren is sinds 1 januari 2020 in werking getreden, waardoor de rechtspositie van het bij de gemeenschappelijke regeling werkzame personeel wijzigt. De op grond van deze wetwijziging noodzakelijke wijzigingen zijn meegenomen in het wijzigingsvoorstel.

De provincie Limburg heeft er bij alle gemeenschappelijke regelingen op aangedrongen om de archiefbepalingen aan te scherpen. De archiefbepaling is opgesteld door deskundigen op het gebied van archivering. De brief van de archivariissen is als bijlage bij het uitgebreide memo (zie bijlage 2a) aangehecht. Ook deze wijzigingen zijn meegenomen in het wijzigingsvoorstel.

1.5 De MGR nog een aantal specifieke wijzigingen wil doorvoeren.

De MGR wenst tot slot boven op de uniforme wijzigingsvoorstellen enkele aanvullende wijzigingen door te voeren (bijlage 3). Bij artikel 9 taken en bevoegdheden is toegevoegd de taak het uitvoeren van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming alsmede het bewaken van de juiste toepassing van deze wet. Daarnaast is bij artikel 25 begrotingsprocedure lid 2 toegevoegd waarbij er geen sprake is van een zienswijze bij een begrotingswijziging vanwege gelden die vanuit de circulaires door het Rijk beschikbaar worden gesteld (in het kader van de regionale begroting BW, MO, B&P), indien deze wijziging niet leidt tot een hogere bijdrage van de deelnemers.

1.6 de onderbouwing van het aanpassen van de gemeenschappelijke regeling MGR geeft geen aanleiding om een zienswijze in te dienen.

Het uitgebreide en zorgvuldige gevolgde traject geeft geen aanleiding om een zienswijze in te dienen.

Kanttekeningen en risico's.

Als de wijzigingen niet worden toegepast betekent dit dat niet voldaan wordt aan de WGR.

Door de regionale werkgroep samenwerking en de regionale griffiers is een handreiking opgesteld over de gewijzigde gemeenschappelijke regelingen (bijlage 7 en 8). De bedoeling van deze handreiking is om de Limburgse raden in stelling te brengen in het kader van de zienswijzprocedure, in het bijzonder met als oogmerk het toevoegen van enkele volgens de werkgroep ontbrekende elementen in de huidige ontwerp teksten. Door het begeleidende advocatenkantoor is een notitie opgesteld met een juridisch advies (Bijlage 9). Gelet op het lopende proces wordt op dit moment geen standpunt ingenomen over deze handreiking maar wordt dit wel meegenomen in de nog geplande informatiesessies voor raadsleden in september. Het is aan de raad om te bepalen in hoeverre zij gebruik willen maken van de suggesties van de handreiking en een zienswijze hierover willen indienen. Uw college zal die zienswijze vervolgens op inhoud beoordelen.

Communicatie

Voordat de wijzigingsvoorstellen in de gemeenschappelijke regelingen zijn verwerkt en aan de algemene besturen zijn voorgelegd is een uitgebreid participatietraject aan vooraf gegaan. Er zijn sessies geweest met raadsgriffies, coördinerende juristen, gemeentesecretarissen en raads- en collegeleden (zie voor uitgebreide informatie (bijlage 1 Aanbiedingsbrief). Ook is er een uitgebreid memo opgesteld dat een toelichting geeft op de wijzigingsvoorstellen (zie bijlage 2a en 2b).

De raad informeert door een brief het dagelijks bestuur van MGR over de zienswijze (zie bijlage 4)

Financiële gevolgen

Niet van toepassing.

Vervoltraject besluitvorming

De gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap worden gedurende acht weken in de gelegenheid gesteld om – indien gewenst – een zienswijze te geven op de wijzigingsvoorstellen. Uiterlijk 31 oktober 2023 moet de zienswijze bekend zijn bij het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling.

Daarna worden de zienswijzen verwerkt. Vervolgens dienen de gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap aan hun colleges toestemming te verlenen om met deze wijzigingen in te stemmen.

Tot slot dient uw college voor 1 juli 2024 een besluit te nemen met betrekking tot de wijziging.

Evaluatie

Niet van toepassing.

Bijlagen

Bijlage 1 Aanbiedingsbrief voorstel tot wijziging MGR SDLN

Bijlage 1.1 GR Sociaal domein Limburg-Noord (geconsolideerde versie)

Bijlage 1.2 GR Sociaal domein Limburg-Noord (wijzigingen zichtbaar)

Bijlage 2a Advies inzake wijziging GR'en versie 12 juni 2023

Bijlage 2b Wijzigingen naar aanleiding van informatiesessies versie 12 juni 2023

Bijlage 2c Presentatie gemeenteraden

Bijlage 3 3. Aanvullende wijzigingen Sociaal Domein Limburg-Noord

Bijlage 4 Brief aan dagelijks bestuur MGR inzake zienswijze

Bijlage 5 Raadsbesluit

Bijlage 6 raadsvoorstel

Bijlage 7 Aanbiedingsbrief handreiking zienswijzetraject concepten gewijzigde gemeenschappelijke regelingen

Bijlage 8 Handreiking zienswijzetraject concepten gewijzigde gemeenschappelijke regelingen

Bijlage 9 Legal opinion

Naslagwerk

Niet van toepassing.

Aan: De gemeentebesturen van de deelnemende gemeenten aan de MGR sociaal domein Limburg-Noord
Datum: 23 juni 2023
Onderwerp: Voorstel tot wijziging Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord

Geacht college,
Geacht bestuur,

In de vergadering van 25 mei 2023 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met het voorstel tot wijziging van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord. Dit voorstel leggen wij thans ter besluitvorming aan u voor. In de bijlagen treft u aan:

- 1) een geconsolideerde versie van de regeling, alsmede een versie waarin de wijzigingen zichtbaar zijn;
- 2) ten aanzien van het gezamenlijke traject tot wijziging van de gemeenschappelijke regelingen:
 - a) een toelichtend memo bij de wijzigingsvoorstellen d.d. 23 mei 2023;
 - b) een informatiebrief met de wijzigingen die zijn aangebracht naar aanleiding van informatiesessies met colleges, raden, GS, PS, AB en DB van het waterschap, griffiers en juristen;
 - c) de presentatie en een terugkijktalk naar de informatiesessie voor de college- en raadsleden van 30 januari 2023;
- 3) een toelichtend memo op aanvullende of afwijkende wijzigingsvoorstellen die enkel gelden voor de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord;
- 4) eensluitende tekstvoorstellen voor de dicta van de college- en raadsvoorstellen.

Ingevolge de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) dient de gemeenteraad gedurende acht weken in de gelegenheid worden gesteld om aan uw college een zienswijze te geven op de wijzigingsvoorstellen. Na het doorlopen van de zienswijzeprocedure en het verwerken van eventuele wijzigingen, dient de gemeenteraad uw college toestemming te verlenen om met deze wijziging in te stemmen. Nadat deze toestemming is verleend dient u voor 1 juli 2024 een besluit te nemen met betrekking tot deze wijziging.

Hierna zal worden ingegaan op de achtergrond, het tot nu toe doorlopen wijzigingsproces en het vervolgproces c.q. de vervolgplanning. Ten aanzien van deze planning merken wij hier alvast op dat uw college gevraagd wordt om in de laatste vergadering voor het zomerreces of de eerste vergadering na het zomerreces te besluiten om het ontwerp wijzigingsbesluit voor zienswijzen aan de raad voor te leggen. Daarmee kan ook onze regeling in de pas blijven lopen met het hierna te bespreken gezamenlijke traject voor de Limburgse gemeenschappelijke regelingen.

1. Gezamenlijk traject Limburgse gemeenschappelijke regelingen

Per 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in werking getreden. Deze wijziging heeft als voornaamste doel om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Dit geschiedt via een versterking van de kaderstellende en controlerende rollen van de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen.

In de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft de wetgever nieuwe instrumenten gecreëerd die de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen in een betere informatiepositie moeten brengen. Deze nieuwe instrumenten moeten voor 1 juli 2024 in iedere gemeenschappelijke regeling zijn geïmplementeerd. Op alle gemeenschappelijke regelingen waaraan uw college deelneemt, rust dus een gelijke verplichting.

Nu op alle gemeenschappelijke regelingen een gelijke verplichting rust – waarbij geldt dat alle verplichte wijzigingen vrijwel uniform kunnen worden doorgevoerd¹ - is het initiatief ontstaan vanuit een groot aantal gemeenschappelijke regelingen in de provincie Limburg om hierin gezamenlijk op te trekken. Zij hebben daarbij Boels Zanders Advocaten en het adviesbureau Cooperación gevraagd om als juridisch adviseur op te treden en om het besluitvormings- en wijzigingstraject op inhoud te begeleiden.

De gemeenschappelijke regelingen die meedoen aan het gezamenlijke traject betreffen:

Veiligheidsregio Zuid-Limburg	BsGW
Rd4	ISD BOL
Historisch Centrum Limburg	Sociaal Domein Limburg-Noord
RD Maasland	Omnibuzz
ISD Kompas	RUD Limburg-Noord
RUD Zuid-Limburg	Het Gegevenshuis
GGD Zuid-Limburg	Geul en Maas
Werkvoorzieningschap Venlo en Omstreken	Westrom
Veiligheidsregio en GGD Limburg-Noord	WSP Parkstad
Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg	Grenspark Maas-Swalm-Nette

Daarmee participeren vrijwel alle gemeenschappelijke regelingen in de provincie Limburg in het gezamenlijke traject.

¹ Zie voor een toelichting bijlage 2.

2. Inhoud en strekking van de wijzigingsvoorstellen als gevolg van de wetswijziging

Zoals hiervoor al uiteen is gezet, heeft de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen eerst en vooral tot doel om de raden, provinciale staten en het AB van het waterschap in een betere informatiepositie te brengen.

Concreet moeten in ieder geval de volgende aanpassingen worden doorgevoerd:

- Facultatieve zienswijzeprocedure voor besluiten:
In de gemeenschappelijke regelingen moet worden opgenomen of, en zo ja, voor welke besluiten er een voorafgaande zienswijze van de raden, PS en het AB van het waterschap wordt gevraagd. Er mag zelf bepaald worden welke besluiten zich voor een zienswijze lenen. Denkbaar is in ieder geval dat het daarbij zal gaan om besluiten waarbij de vertegenwoordigende organen mee kunnen denken over de strategische koers van de regeling, zoals de vaststelling van meerjarige beleidsplannen.
- Participatie van ingezetenen en belanghebbenden:
In de gemeenschappelijke regelingen moet verder worden opgenomen of, en zo ja, op welke wijze ingezetenen en belanghebbenden kunnen participeren over de totstandkoming en uitvoering van beleid.
- Actieve informatieplicht:
In de gemeenschappelijke regelingen moet worden opgenomen op welke wijze door het bestuur van de gemeenschappelijke regelingen actief informatie wordt verschaft aan de raden.
- Begroting:
De termijnen voor het toezenden van de ontwerpbegroting aan de raden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap zijn gewijzigd. Deze gewijzigde termijnen dienen in de gemeenschappelijke regelingen te worden aangepast. Daarnaast wordt het dagelijks bestuur verplicht om te reageren op ingediende zienswijzen op de ontwerpbegroting.
- Evaluatiebepaling:
In de gemeenschappelijke regelingen moet worden opgenomen of er wordt geëvalueerd en zo ja, waar de evaluatie op ziet.
- Aanscherping uittredingsregeling:
Tot slot worden de gemeenschappelijke regelingen als gevolg van de wetswijziging verplicht om de uittredingsregeling aan te scherpen. De voorwaarden waaronder kan worden

uitgetreden, alsmede bepalingen over de gevolgen van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling moeten nu in de regeling worden opgenomen.

3. Tot nu toe doorlopen proces

Zoals hiervoor al uiteen is gezet, is het gezamenlijke traject van de gemeenschappelijke regelingen in de provincie Limburg erop gericht om te komen tot zo uniform mogelijke wijzigingsvoorstellen. Voordat deze wijzigingsvoorstellen in de gemeenschappelijke regelingen zijn verwerkt en aan de algemene besturen worden aangeboden, is daar een uitgebreid participatietraject aan vooraf gegaan.

Zo hebben er voorbereidende sessies met de raadsgriffies², coördinerend juristen³, gemeentesecretarissen⁴, raads- en collegeleden plaatsgevonden⁵. De ingekomen aanvullingen zijn daarbij in de wijzigingsvoorstellen verwerkt. Tevens is er een uitgebreid memo opgesteld dat dient ter toelichting op de wijzigingsvoorstellen (**bijlage 2a**).

Hierna volgt een uiteenzetting van het tot nu toe gezamenlijk doorlopen proces om te komen tot de thans voorliggende wijzigingsvoorstellen:

27 september 2022 - startbijeenkomst met gemeenschappelijke regelingen

Op deze dag vond de startbijeenkomst met de aan het gezamenlijke traject deelnemende gemeenschappelijke regelingen plaats. Tijdens deze startbijeenkomst is uiteengezet op welke onderdelen de gemeenschappelijke regelingen per 1 juli 2024 gewijzigd moeten worden, welke instrumenten de gemeenschappelijke regelingen daartoe hebben en hoe het wijzigingsproces eruit zou kunnen zien. Van belang is immers dat een wijziging van een gemeenschappelijke regeling een proces is dat in samenspraak met de deelnemers dient plaats te vinden. De raden, colleges, GS, PS, het dagelijks en het algemeen bestuur van het waterschap besluiten namelijk uiteindelijk over de wijzigingsvoorstellen.

3 november 2022 – sessie raadsgriffiers

Op deze dag zijn alle raadsgriffiers in de provincie Limburg voorgelicht over het gezamenlijke traject tot wijziging van de gemeenschappelijke regelingen. Samen met de griffiers is bekeken wat en wie ervoor nodig is om het proces in goede banen te leiden en is bezien hoe de input van de college- en raadsleden al in een vroegtijdig stadium in de wijzigingsvoorstellen kan worden verwerkt.

December-januari 2022 – opstellen toelichtend memo

In deze periode is door Boels Zanders Advocaten en Cooperación een uitgebreid memo opgesteld waarin zij a) de achtergrond van de wetwijziging uiteenzetten, en b) een voorstel doen voor uniforme wijzigingsvoorstellen met toelichting. Dit memo is als bijlage 2a bij deze brief gehecht.

17 januari 2023 – sessie gemeenschappelijke regelingen

Op 17 januari 2023 zijn de gemeenschappelijke regelingen bijeengekomen voor een tweede sessie. Tijdens deze sessie zijn de door de adviseurs opgestelde wijzigingsvoorstellen met de

² Op 3 november en 6 maart 2023.

³ Op 28 februari 2023.

⁴ 1 juni 2023.

⁵ Op 30 januari en 1 februari 2023.

gemeenschappelijke regelingen besproken en zijn de wijzigingsvoorstellen waar nodig aangescherpt. De wijzigingen die naar aanleiding van deze sessie zijn doorgevoerd, zijn uiteengezet in bijlage 2b bij deze brief.

30 januari en 1 februari 2023 - informatiebijeenkomsten

Op 30 januari en 1 februari vonden de informatiesessies voor raden, colleges, PS, GS, het AB en DB van het waterschap plaats. De sessie van 30 januari vond plaats in het gemeentehuis van Maasgouw en de sessie van 1 februari vond plaats in het gemeentehuis van Sittard-Geleen (in Geleen). De presentatie van deze sessie, alsmede een terugkijklink van de sessie in Maasbracht is opgenomen in bijlage 2c bij deze brief.

Beide sessies waren zeer druk bezocht (ongeveer 150 deelnemers). Van iedere gemeente, van het waterschap en van de provincie waren vertegenwoordigers aanwezig. De terugkijklink is via de griffiers met alle vertegenwoordigende organen gedeeld, zodat eenieder in de gelegenheid is gesteld om de sessie terug te kijken.

Tijdens deze sessie zijn de wijzigingsvoorstellen sonderend met alle aanwezigen besproken. De input die tijdens deze sessies naar voren kwam, is vervolgens verwerkt in de wijzigingsvoorstellen. Zie daartoe ook bijlage 2b bij deze brief.

28 februari 2023 – sessie coördinerend juristen

Op 28 februari zijn vervolgens de coördinerend juristen van alle deelnemers uitgenodigd voor een informatiesessie over de wijzigingsvoorstellen. De wijzigingsvoorstellen zijn met hen vanuit juridisch perspectief besproken. De input van de juristen is vervolgens verwerkt in de wijzigingsvoorstellen. Zie daartoe ook bijlage 2b bij deze brief.

6 maart 2023 – sessie raadsgriffiers

Op 6 maart 2023 zijn de wijzigingsvoorstellen, het te doorlopen vervolgtraject, alsmede de planning nader afgestemd met de raadsgriffiers. Tijdens deze sessie is door de raadsgriffiers ook geadviseerd om de gemeentesecretarissen bij het te doorlopen vervolgproces te betrekken. Dit advies is ter harte genomen.

Maart-april 2023 – opstellen wijzigingsvoorstellen

In deze periode zijn de concrete wijzigingsvoorstellen opgesteld verwerkt in de gemeenschappelijke regelingen.

17 april 2023 – afstemming archiefparagraaf

Op deze datum heeft afstemming plaatsgevonden met de heren Luykx en Koch, gemeente-waterschaps- en rijksarchivaris over de voorgestelde archiefparagraaf. De brief waarin zij hun goedkeuring geven op de te hanteren archiefparagraaf is als bijlage bij het toelichtende memo (bijlage 2a bij deze brief) opgenomen.

18 april 2023 – overleg gemeenschappelijke regelingen

Op 18 april jl. zijn de in de gemeenschappelijke regelingen verwerkte wijzigingsvoorstellen besproken met de gemeenschappelijke regelingen. Naar aanleiding van deze sessie zijn de laatste (aanvullende) wijzigingen aangebracht.

25 mei 2023 – afstemming klankbordgroep juristen

Om het vervolgproces in goede banen te leiden en om ervoor te zorgen dat eenieder over dezelfde informatie en besluiten beschikt, zijn de concepten van deze brief, de brief met de nog doorgevoerde

wijzigingen (bijlage 2b) en de concept raads- en collegebesluiten voorbesproken met een ingestelde klankbordgroep van coördinerend juristen. In deze klankbordgroep zijn juristen van de grote gemeenten en het waterschap vertegenwoordigd. Met de provincie is apart de afstemming gezocht.

1 juni 2023 – afstemming gemeentesecretarissen

In juni heeft afstemming plaatsgevonden met gemeentesecretarissen over het te doorlopen wijzigingsproces en de wijzigingsvoorstellen. De definitieve plannings van de AB en DB-vergaderingen van alle gemeenschappelijke regelingen die meedoen aan het gezamenlijke traject, zijn gecommuniceerd en de plannings zijn daarop aangepast.

Mei-juli 2023

In deze periode hebben alle dagelijks en algemeen besturen van de gemeenschappelijke regelingen ingestemd met de wijzigingsvoorstellen.

4. Planning en vervolgproces

Uit het reeds doorlopen proces volgt aldus dat reeds in het voortraject alles in het werk gesteld is om alle betrokkenen bij het wijzigingsproces kennis te laten nemen van de wijzigingsvoorstellen en om eventuele aanvullingen en wensen zoveel mogelijk aan de voorkant mee te nemen.

Het voorgaande neemt evenwel niet weg dat het formele wijzigingsproces bij de deelnemers nu pas start:

- 1) Zienswijze: De gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap dienen nog gedurende acht weken in de gelegenheid te worden gesteld om – indien gewenst – een zienswijze te geven op de wijzigingsvoorstellen;
- 2) Toestemming: vervolgens dienen de gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap aan hun colleges toestemming te verlenen om met deze wijziging in te stemmen, en;
- 3) Collegebesluit: tot slot dient uw college voor 1 juli 2024 een besluit te nemen met betrekking tot deze wijziging.

Om gedurende dit wijzigingsproces zoveel mogelijk uniformiteit te waarborgen, zijn de oplegnotities, college- en raadsvoorstellen gezamenlijk voorbereid. Deze zijn dus voor alle gemeenschappelijke regelingen die deelnemen aan het gezamenlijke traject gelijkloend.

Om de informatievoorziening in goede banen te leiden, is tevens voorzien in extra digitale informatiesessies op maandag 18 en woensdag 20 september 2023. Van 19.00 uur tot 21.00 uur worden college- en raadsleden in de gelegenheid gesteld om hun vragen aan de adviseurs van Boels Zanders Advocaten en Cooperación te stellen. In een schriftelijke beantwoording van alle vragen zal nadien z.s.m. worden voorzien.

De planning van het vervolgproces ziet er concreet als volgt uit:

Juni-juli 2023	Gemeenschappelijke regelingen brengen wijzigingsvoorstellen bij colleges / GS / DB van het waterschap aan en verzoeken hen om wijzigingen in procedure te brengen
----------------	---

Laatste collegevergadering voor zomerreces / eerste collegevergadering na zomerreces	Colleges / het dagelijks bestuur van het Waterschap besluiten om de ontwerpwijzigingsbesluiten voor zienswijzen aan de raden, PS en het AB van het Waterschap voor te leggen.
September – november 2023	Zienswijzeprocedure bij raden, PS en AB van het Waterschap
18 en 20 september 2023	Digitale informatiesessies tijdens de zienswijzeprocedure voor het stellen van technische vragen
November-december 2023	Verwerking ingekomen zienswijzen
Januari-april 2024	Toestemming raden, PS en AB van het Waterschap
mei 2024	Instemming colleges, GS en DB van het Waterschap
30 juni 2024	Inwerkingtreding wijzigingen

4. Aanvullende wijzigingen: WEP, Wnra en archiefbepalingen

In het gemeenschappelijke traject zijn bovenop de uniforme wijzigingsvoorstellen enkele *aanvullende* wijzigingen voor alle gemeenschappelijke regelingen doorgevoerd. Deze aanvullende wijzigingen worden eveneens toegelicht in bijlage 2a bij deze brief. De aanvullende wijzigingen zien op de volgende onderwerpen:

a) Wet elektronische publicaties

De per 1 juli 2021 in werking getreden Wet elektronische publicaties (WEP) was nog niet in de gemeenschappelijke regeling verwerkt. Deze wet verplicht de gemeenschappelijke regelingen sinds 1 juli 2021 om alle officiële publicaties online te zetten via de website officielebekendmakingen.nl. De op grond van deze wetswijziging noodzakelijke wijzigingen zijn thans meegenomen in het wijzigingsvoorstel.

b) Wet normalisering rechtspositie ambtenaren

De Wet normalisering rechtspositie ambtenaren is sinds 1 januari 2020 in werking getreden, waardoor de rechtspositie van het bij de gemeenschappelijke regeling werkzame personeel wijzigt. De op grond van deze wetswijziging noodzakelijke wijzigingen zijn thans meegenomen in het wijzigingsvoorstel.

c) Archiefbepalingen

Tot slot heeft de provincie Limburg er bij alle gemeenschappelijke regelingen op aangedrongen om de archiefbepalingen aan te scherpen. De archiefbepaling is opgesteld door deskundigen op het gebied van archivering, waaronder de heren Geert Luijkx en Ingmar Koch, gemeentearchivaris, waterschapsarchivaris en Rijksarchivaris. De brief van de archivariissen is als bijlage bij het uitgebreide memo (**bijlage 2a**) aangehecht.

5. Aanvullende wijzigingen: per gemeenschappelijke regeling specifiek

Onze gemeenschappelijke regeling wenst tot slot bovenop de uniforme wijzigingsvoorstellen enkele *aanvullende* wijzigingen door te voeren. Deze aanvullende wijzigingen worden toegelicht in bijlage 3 bij deze brief.

6. Nog te verwerken: ontwerpbegroting uiterlijk 30 april indienen en participatie

Tijdens het overleg met de gemeentesecretarissen kwam naar voren dat men aanvullend nog graag in de regeling opgenomen wenst te zien dat:

- a) de ontwerpbegroting uiterlijk 30 april van ieder jaar dient te worden toegezonden aan de gemeenteraden, zodat voorkomen wordt dat de zienswijzeprocedure van 12 weken gedurende het zomerreces loopt, en;
- b) de mogelijkheid moet worden opengelaten aan het algemeen bestuur om zelf in inspraak te voorzien. Thans wordt inspraak in de basis alleen geregeld via de colleges en raden.

De voornoemde concrete verzoeken zijn vervolgens teruggelegd bij de gemeenschappelijke regelingen. Thans wordt meegedeeld dat deze verzoeken in de regeling zullen worden verwerkt.

Nu de conceptwijzigingsvoorstellen echter al gereed waren en enkele algemeen besturen al met de wijzigingsvoorstellen hadden ingestemd, is aan de gemeentesecretarissen gecommuniceerd dat deze wijzigingsvoorstellen in de regelingen zal worden verwerkt na afloop van de zienswijzeprocedure.

Het is dan ook niet nodig om voor deze aanvullende wijzigingen aanvullend een zienswijze in te dienen. Over de concrete vormgeving van de aanvullende wijzigingsvoorstellen wordt verwezen naar bijlage 2b.

7. Afsluiting

Wij verzoeken alle deelnemers eensluidende besluiten te nemen. Ten behoeve van deze uniforme besluitvorming zijn de conceptvoorstellen en -besluiten voor uw college en de gemeenteraad opgesteld die u in bijlage 4 aantreft.

De ondertekende besluiten zouden wij graag zo spoedig mogelijk van u ontvangen.

Met vriendelijke groet,

Het Dagelijks Bestuur

De secretaris,

John van Putten

De voorzitter,

Martin Leenders

De colleges van de gemeenten Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennepe, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray en Weert,

overwegende:

- dat de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 gemeenten opdraagt om zorg te dragen voor maatschappelijke ondersteuning en voor de kwaliteit en de continuïteit van de voorzieningen, waaronder voorzieningen voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen;
- dat de colleges hebben besloten om de uitvoering van diverse taken met betrekking tot beschermd wonen, maatschappelijke opvang, bemoei- en preventiezorg regionaal te laten uitvoeren door de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord (MGR);
- dat daartoe de taken en bevoegdheden van de MGR uitgebreid zijn met samenwerkingsmodule 2 en de colleges van de gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert tot de MGR zijn toegetreden;
- dat naast de uitbreiding van de taken en bevoegdheden van de MGR de gemeenschappelijke regeling thans wordt aangepast wegens de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

en gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeentewet

BESLUITEN:

ieder voor zover het hun eigen bevoegdheden betreft

de gemeenschappelijke regeling de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord te wijzigen met ingang van 1 juli 2024, waardoor deze als volgt komt te luiden:

MODULAIRE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING SOCIAAL DOMEIN LIMBURG-NOORD

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. Samenwerkingsverband: het openbaar lichaam als bedoeld in artikel 2 van deze regeling;
- b. Regeling: de onderhavige gemeenschappelijke regeling;
- c. Wet: de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- d. Samenwerkingsmodule: een belang dat het samenwerkingsverband behartigt, waarvoor de deelnemende colleges al dan niet taken en bevoegdheden overdragen;
- e. College: een college van burgemeester en wethouders dat deelneemt aan deze gemeenschappelijke regeling;
- f. Raad: de gemeenteraad van een deelnemende gemeente;
- g. Gedeputeerde Staten: de Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg;
- h. uitvoeringskosten: de bedrijfsvoeringskosten die de MGR maakt ter uitvoering van deze samenwerkingsmodule (personeel, huisvesting, ict en dergelijke).

Artikel 2 Openbaar lichaam

1. Er is een openbaar lichaam, genaamd "Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord".
2. Het openbaar lichaam bezit rechtspersoonlijkheid en is gevestigd in Venray.

Artikel 3 Bestuursorganen

Het samenwerkingsverband kent de volgende bestuursorganen:

- a. het algemeen bestuur;

- b. het dagelijks bestuur;
- c. de voorzitter.

HOOFDSTUK 2 BELANGEN EN TAKEN

Artikel 4 Modulaire karakter van het samenwerkingsverband

1. De regeling biedt een algemeen kader voor samenwerking op het gebied van het sociaal domein binnen de regio, waar specifieke samenwerkingsmodules aan worden toegevoegd.
2. De colleges besluiten per samenwerkingsmodule of zij hieraan deelnemen. Om deel te kunnen nemen aan het samenwerkingsverband, dient deel te worden genomen aan minimaal een module.
3. De toevoeging of wijziging van een samenwerkingsmodule is een wijziging van de regeling, als bedoeld in artikel 35 lid 2.

Artikel 5 Belangen en taken

1. Het samenwerkingsverband behartigt de belangen van de colleges ten aanzien van uitvoerende taken binnen het sociaal domein.
2. Een samenwerkingsmodule geeft aan welk specifiek belang op het gebied van het sociaal domein die module behartigt, en welke taken het samenwerkingsverband hiertoe uitvoert.
3. Het samenwerkingsverband kan tevens activiteiten verrichten ten behoeve van individuele colleges en ten behoeve van colleges die niet deelnemen aan het samenwerkingsverband, tot een maximum genoemd in artikel 2.24b, eerste lid onder b van de Aanbestedingswet 2012.

HOOFDSTUK 3 HET ALGEMEEN BESTUUR

Artikel 6 Taken en bevoegdheden

1. Aan het algemeen bestuur behoren taken en bevoegdheden toe die in de wet aan het algemeen bestuur zijn opgedragen, alsmede alle bevoegdheden die voorts in deze regeling aan dit orgaan worden opgedragen en niet aan het dagelijks bestuur of de voorzitter zijn opgedragen.
2. Het algemeen bestuur kan aan het dagelijks bestuur bevoegdheden overdragen met uitzondering van de bevoegdheid tot:
 - a. het vaststellen en wijzigen van de begroting;
 - b. het vaststellen van de rekening;
 - c. het vaststellen van verordeningen;
 - d. het vaststellen van het uitvoeringsplan en uitvoeringsprogramma;
 - e. het instellen van bestuurscommissies;
 - f. het oprichten van of deelnemen in stichtingen, vennootschappen, en coöperatieve en andere verenigingen passend binnen de te behartigen belangen, de taken en de bevoegdheden van het samenwerkingsverband dan wel het ontbinden van die rechtspersonen of het beëindigen van de deelneming;

Artikel 7 Samenstelling en zittingsduur

1. Ieder college wijst uit eigen midden één lid aan als lid van het algemeen bestuur. Gelijktijdig wordt een plaatsvervangend lid aangewezen.
2. De leden van het algemeen bestuur van deze regeling hebben zitting gedurende dezelfde periode als de zittingsduur van de colleges. Indien zij in de nieuwe zittingsperiode opnieuw deel uitmaken van het college kunnen zij terstond opnieuw worden aangewezen.
3. Het lidmaatschap eindigt zodra een lid ophoudt burgemeester of wethouder van de desbetreffende gemeente te zijn.
4. De leden van het algemeen bestuur, die tussentijds ontslag nemen, stellen de voorzitter van het algemeen bestuur hiervan op de hoogte. Het ontslag gaat in zodra onherroepelijk in hun opvolging is voorzien.

Artikel 8 Werkwijze en vergaderorde

1. Besluiten van het algemeen bestuur worden genomen indien:
 - a. de meerderheid van de deelnemers instemt met het besluit, en
 - b. die meerderheid meer dan 50 procent van de stemmen vertegenwoordigt.
2. Het aantal stemmen per lid van het algemeen bestuur wordt jaarlijks op 1 januari bepaald.

3. Een lid van het algemeen bestuur ontvangt een aantal stemmen dat gelijk staat aan het aantal inwoners van zijn gemeente op 1 januari van het voorgaande jaar, gedeeld door 15.000. Het aantal stemmen wordt rekenkundig afgerond ($< 0,5$: afronding naar beneden, $\geq 0,5$: afronding naar boven), met een minimum van 1 stem
4. Het algemeen bestuur vergadert tenminste tweemaal per jaar en voorts zo dikwijls als de voorzitter of het dagelijks bestuur dit nodig oordeelt of ten minste twee leden van het algemeen bestuur daarom verzoeken.
5. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar.
6. Tot het sluiten van de deuren wordt overgegaan wanneer de voorzitter het nodig oordeelt of twee aanwezige leden daarom verzoeken. Het algemeen bestuur beslist vervolgens of in beslotenheid vergaderd wordt.
7. Het algemeen bestuur beraadslaagt en besluit in openbaarheid over:
 - a. het uitvoeringsplan en het uitvoeringsprogramma;
 - b. de begroting, de wijzigingen daarvan en de rekening;
 - c. het doen van een uitgaaf, voordat de begroting of de begrotingswijziging, waarbij deze uitgaaf is geraamd, is goedgekeurd;
 - d. het oprichten van of deelnemen in stichtingen, maatschappen, vennootschappen en coöperatieve verenigingen passend binnen de te behartigen belangen, de taken en bevoegdheden van het samenwerkingsverband dan wel het ontbinden van die rechtspersonen of beëindigen van de deelneming;
 - e. het liquidatieplan.

HOOFDSTUK 4 HET DAGELIJKS BESTUUR

Artikel 9 Taken en bevoegdheden

Tot de taken en de bevoegdheden van het dagelijks bestuur van de regeling behoren:

- a. het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband,
- b. het voorbereiden van al hetgeen aan het algemeen bestuur ter beraadslaging en besluitvorming wordt voorgelegd,
- c. het uitvoeren van de besluiten van het algemeen bestuur,
- d. het voorstaan van de belangen van het samenwerkingsverband bij andere overheden, instellingen en diensten waarmee, of personen met wie contact met het samenwerkingsverband van belang is,
- e. het beheer van activa en passiva van het samenwerkingsverband,
- f. de zorg, voor zover deze niet aan anderen toekomt, voor de controle op het geldelijke beheer en de boekhouding,
- g. tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van het openbaar lichaam te besluiten, met uitzondering van privaatrechtelijke rechtshandelingen als bedoeld in artikel 31a van de wet;
- h. te besluiten namens het openbaar lichaam, het dagelijks bestuur of het algemeen bestuur rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij het algemeen bestuur, voor zover het algemeen bestuur aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist.
- i. het nemen van alle conservatoire maatregelen, zowel in als buiten rechte, en het doen van alles wat nodig is ter voorkoming van verjaring en verlies van recht en eigendom,
- j. het uitvoeren van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming alsmede het bewaken van de juiste toepassing van deze wet.

Artikel 10 Samenstelling en zittingsduur

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter, de vicevoorzitter en minimaal een ander lid, door het algemeen bestuur uit zijn midden aan te wijzen. Gelijktijdig wijst het algemeen bestuur voor ieder lid een plaatsvervangend lid aan.
2. In geval van een even aantal leden, heeft de voorzitter een doorslaggevende stem indien de stemmen staken.
3. De leden van het dagelijks bestuur treden af op de dag waarop zij aftreden uit het algemeen bestuur van de regeling. Zij kunnen, indien zij opnieuw zijn aangewezen tot lid van het algemeen bestuur, terstond opnieuw worden benoemd.
4. Een lid van het dagelijks bestuur kan door het algemeen bestuur worden ontslagen, indien dit lid niet langer het vertrouwen geniet van het algemeen bestuur.

5. Tussentijds verlies van het lidmaatschap van het algemeen bestuur brengt direct het verlies van het lidmaatschap van het dagelijks bestuur met zich mee.
6. Een lid van het dagelijks bestuur kan te allen tijde ontslag nemen. Hij deelt zijn ontslag mee aan het algemeen bestuur en aan het college die het aangaat. Het ontslag gaat in zodra onherroepelijk in de opvolging is voorzien.

Artikel 11 Werkwijze en vergaderorde

1. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter dit nodig oordeelt of tenminste twee leden van het dagelijks bestuur zulks schriftelijk, onder opgave van de te behandelen onderwerpen verzoeken, in welk laatste geval de vergadering binnen twee weken plaatsvindt.
2. De artikelen 54, 56, 58 en 59 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing.
3. Over personen wordt schriftelijk, over zaken mondeling gestemd.
4. Ieder aanwezig lid brengt één stem uit.
5. Het dagelijks bestuur kan een of meer van zijn leden machtigen tot uitoefening van een of meer van zijn bevoegdheden, tenzij de regeling waarop de bevoegdheid steunt zich daartegen verzet.

HOOFDSTUK 5 DE VOORZITTER

Artikel 12

1. De voorzitter en de vicevoorzitter worden door het algemeen bestuur uit zijn midden aangewezen voor dezelfde periode als bedoeld in artikel 10 lid 3 van deze regeling.
2. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
3. De voorzitter tekent de stukken, die van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur uitgaan. Deze stukken worden medeondertekend door de secretaris.
4. Het dagelijks bestuur kan besluiten de ondertekening van de stukken die van het dagelijks bestuur uitgaan op de te dragen aan een ander lid van dit bestuur, aan de secretaris, genoemd in artikel 20 van deze regeling, of aan een andere ambtenaar van het samenwerkingsverband.
5. De voorzitter vertegenwoordigt het samenwerkingsverband in en buiten rechte. Hij kan de vertegenwoordiging opdragen aan een door hem aan te wijzen gemachtigde.

HOOFDSTUK 6 DE COMMISSIES

Artikel 13 Commissies van advies

1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter kunnen commissies van advies instellen, zulks met inachtneming van artikel 24 van de wet.
2. Het algemeen bestuur stelt de ten aanzien van de in lid 1 bedoelde commissies bevoegdheden, faciliteiten en samenstelling bij reglement vast.

Artikel 14 Bestuurscommissies

1. Het algemeen bestuur kan commissies instellen met het oog op de behartiging van bepaalde belangen en uitvoering geven aan taken en bevoegdheden, voor zover deze niet zijn voorbehouden aan het algemeen bestuur.
2. Het algemeen bestuur gaat niet over tot het instellen van een commissie als bedoeld in het eerste lid dan na verkregen verklaring van geen bezwaar van de raden van elk van de deelnemende gemeenten.
3. Het algemeen bestuur regelt met inachtneming van artikel 25 van de wet, hun bevoegdheden en samenstelling.

HOOFDSTUK 7 INLICHTINGEN, VERANTWOORDING EN ONTSLAG

Artikel 15 Het dagelijks bestuur en de voorzitter ten opzichte van het algemeen bestuur

1. De leden van het dagelijks bestuur zijn, tezamen en ieder afzonderlijk, aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hen gevoerde bestuur.
2. Zij geven ongevraagd aan het algemeen bestuur alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het dagelijks bestuur te voeren en gevoerde bestuur nodig is.
3. Zij geven – tezamen dan wel afzonderlijk – aan het algemeen bestuur, wanneer dit bestuur of een of meer leden daarvan hierom verzoekt, alle gevraagde inlichtingen.

4. Een lid van het dagelijks bestuur kan door het algemeen bestuur worden ontslagen, indien dit lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit. Op het ontslagbesluit is artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing. De rechter treedt niet in de beoordeling van de gronden waarop het algemeen bestuur tot ontslag van het lid van het dagelijks bestuur heeft besloten.
5. Het bepaalde in het eerste tot en met het vierde lid is van overeenkomstige toepassing op de voorzitter voor het door hem gevoerde bestuur.

Artikel 16 Het dagelijks bestuur en algemeen bestuur ten opzichte van raden

1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter geven aan de raden van de colleges gevraagd en ongevraagd schriftelijk alle informatie die voor een juiste beoordeling van de door het bestuur uitgevoerde activiteiten nodig is.
2. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter geven ten minste twee maal per kalenderjaar informatie aan de raden over de uitgevoerde activiteiten van het samenwerkingsverband.
3. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter verstrekken aan de raden van de colleges alle inlichtingen die door een of meer leden van die raden worden verlangd.

Artikel 17 Leden algemeen bestuur ten opzichte van het college van burgemeester en wethouders

1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft het college die dit lid heeft aangewezen met inachtneming van artikel 16 en artikel 18 van de wet alle inlichtingen, die door het college worden verlangd en wel op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van het college aangegeven wijze.
2. Een lid van het algemeen bestuur is het college die dit lid heeft aangewezen met inachtneming van artikel 16 en artikel 18 van de wet verantwoordelijk verschuldigd voor het door hem in dat bestuur verrichte handelingen en wel op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van dat college aangegeven wijze.
3. Een lid van het algemeen bestuur kan, onverminderd het bepaalde in artikel 7 van deze regeling, door het college dat hem heeft aangewezen worden ontslagen, indien dit lid het vertrouwen van het college niet meer bezit.
4. Met inachtneming van artikel 19 lid 1 van de wet, is het bepaalde in het eerste en het tweede lid van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de gemeenteraden.

HOOFDSTUK 8 REGLEMENT VAN ORDE

Artikel 18 Reglement van orde algemeen bestuur

1. Het algemeen bestuur stelt met inachtneming van de artikelen 22 en 23 van de wet voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden een reglement van orde vast.
2. In het reglement van orde worden onder meer regels gegeven omtrent
 - a. het horen van belanghebbenden ten aanzien van door het algemeen bestuur te nemen besluiten;
 - b. de wijze van het verstrekken van inlichtingen en het afleggen van verantwoording als bedoeld in de artikelen 16 en 17 van deze regeling.

Artikel 19 Reglement van orde dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur kan een reglement van orde voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden vaststellen, dat aan het algemeen bestuur wordt overgelegd.

HOOFDSTUK 9 DE SECRETARIS

Artikel 20 Secretaris

1. Tot het personeel van het samenwerkingsverband behoort de secretaris. Het dagelijks bestuur stelt zijn taken en bevoegdheden vast. De secretaris wordt bij verhindering of ontstentenis vervangen op een door het dagelijks bestuur te bepalen wijze.
2. De secretaris is het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter in alles, dat de hun opgedragen taak aangaat, behulpzaam.
3. Door de secretaris worden alle stukken die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan medeondertekend.
4. Het dagelijks bestuur kan in spoedeisende gevallen overgaan tot schorsing van de secretaris en doet hiervan terstond mededeling aan het algemeen bestuur. De schorsing vervalt wanneer het algemeen bestuur deze niet in zijn eerstvolgende vergadering bekrachtigt.

HOOFDSTUK 10 KLACHTEN

Artikel 21 Klachtenregeling

De voorzitter, het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur kunnen, ieder voor zover het de eigen bevoegdheden op grond van hoofdstuk 9 van de Awb betreft, een klachtenregeling vaststellen.

HOOFDSTUK 11 VERGOEDINGEN

Artikel 22 Regeling inzake vergoeding van werkzaamheden

1. Het algemeen bestuur kan met inachtneming van de artikelen 21 en 25 van de wet voor de leden van een commissie als bedoeld in artikel 14 van deze regeling, die niet de functie van burgemeester, wethouder of secretaris vervullen, een regeling inzake de vergoeding van hun werkzaamheden respectievelijk voor het bijwonen van vergaderingen een tegemoetkoming in de kosten vaststellen.
2. Het algemeen bestuur kan met inachtneming van artikel 24 van de wet bepalen dat de leden van een commissie als bedoeld in artikel 13 van deze regeling, die niet de functie van burgemeester, wethouder, raadslid of secretaris vervullen een vergoeding voor het bijwonen van een vergadering ontvangen.
3. Het bepaalde in het vorige lid is niet van toepassing op ambtenaren werkzaam bij één of meer van de deelnemende gemeenten, die als zodanig tot lid van een commissie zijn benoemd. Deze ambtenaren hebben geen recht op vergoeding.
4. De in het eerste lid bedoelde regeling wordt aan Gedeputeerde Staten gezonden.

HOOFDSTUK 12 HET UITVOERINGSPLAN EN HET UITVOERINGSPROGRAMMA

Artikel 23 Uitvoeringsplan

1. Het algemeen bestuur stelt een uitvoeringsplan vast waarin hetgeen dat het bestuur van het samenwerkingsverband voornemens is uit te voeren, in grote lijnen wordt aangegeven. Het algemeen bestuur kan een of meer onderdelen van het uitvoeringsplan afzonderlijk vaststellen.
2. Het uitvoeringsplan beslaat een periode van drie jaar. Jaarlijks kan het algemeen bestuur besluiten over bijstelling van het uitvoeringsplan.
3. Het algemeen bestuur besluit niet tot het vaststellen van het uitvoeringsplan dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten gedurende twaalf weken in de gelegenheid zijn gesteld om schriftelijk op het concept hun zienswijzen ter kennis van het dagelijks bestuur te brengen.

Artikel 24 Uitvoeringsprogramma

Het algemeen bestuur stelt voor ieder jaar een uitvoeringsprogramma vast, waarin de activiteiten van het samenwerkingsverband worden aangegeven. Het uitvoeringsprogramma bevat voorts in ieder geval een overzicht van de voor de verwezenlijking van de activiteiten benodigde financiële en personele middelen en is een onderdeel van de begroting.

Artikel 24a Burgerparticipatie

Ingezetenen van de gemeenten en belanghebbenden kunnen via de reguliere procedures bij de colleges en de raden van de deelnemende gemeenten betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid.

HOOFDSTUK 13 FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 25 Begrotingsprocedure

1. De begrotingsprocedure wordt ingericht conform de procedure zoals beschreven in de wet.
2. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 35, zesde lid, van de wet, is het eerste lid niet van toepassing op wijzigingen van de begroting die niet leiden tot een overschrijding van de jaarlijkse bijdragen van de deelnemers.

Artikel 26 Bijdragen van de gemeenten

1. In de begroting wordt aangegeven welke bijdragen de gemeenten, afzonderlijk of tezamen, verschuldigd zijn voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft.
2. In iedere samenwerkingsmodule wordt geregeld:
 - a. de berekeningsgrondslag voor de bijdrage met betrekking tot die module;
 - b. de wijze waarop de betaling van de bijdrage met betrekking tot die module plaatsvindt.

3. De gemeenten dragen er zorg voor dat het samenwerkingsverband te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen te kunnen voldoen.

Artikel 27 Jaarrekening

1. In de jaarrekening wordt het door elk van de deelnemende gemeenten, afzonderlijk of tezamen, over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen.
2. Het algemeen bestuur kan een jaarrekeningoverschot bestemmen. De in totaal op deze wijze gevormde reserve mag niet meer bedragen dan 15% van de uitvoeringskosten in het betreffende boekjaar. De bestemming van het jaarrekeningoverschot vindt plaats direct na de vaststelling van de jaarrekening.
3. De jaarrekeningprocedure wordt ingericht conform de procedure zoals beschreven in de wet.

HOOFDSTUK 14 HET ARCHIEF

Artikel 28 Archivering

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor de archiefbescheiden van de bestuursorganen van het Samenwerkingsverband.
2. De secretaris is belast met het beheer van de archiefbescheiden van de bestuursorganen van het Samenwerkingsverband, voor zover deze niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.
3. Het dagelijks bestuur stelt voorschriften vast voor het beheer van de archiefbescheiden van de bestuursorganen van het Samenwerkingsverband, die niet naar de archiefbewaarplaats zijn overgebracht.
4. Voor de bewaring van de over te brengen archiefbescheiden van de bestuursorganen van het Samenwerkingsverband wordt aangewezen de archiefbewaarplaats van de gemeente van de plaats van vestiging.
5. Met het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de bestuursorganen van het Samenwerkingsverband, voor zover deze niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats, is belast de archivaris van de gemeente van de plaats van vestiging.
6. De archivaris van de gemeente van de plaats van vestiging brengt tweejaarlijks aan het dagelijks bestuur verslag uit over het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de bestuursorganen van het Samenwerkingsverband, die nog niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.
7. Het dagelijks bestuur brengt tweejaarlijks verslag uit aan het algemeen bestuur over de uitoefening van de aan hen opgedragen zorg voor de archiefbescheiden en de uitvoering van het archiefbeheer van de bestuursorganen van het Samenwerkingsverband.

HOOFDSTUK 15 TOETREDING, UITTREDING EN OPHEFFING

Artikel 29 Toetreding tot de regeling

1. Een college kan tot de regeling toetreden na verkregen toestemming van de gemeenteraad.
2. Toetreding tot de regeling kan slechts plaatsvinden wanneer alle colleges daar mee instemmen bij eensluidend besluit.
3. Het algemeen bestuur regelt de gevolgen van de toetreding van een nieuw college.
4. Het algemeen bestuur kan voorwaarden verbinden aan de toetreding.

Artikel 30 Deelname aan een bestaande samenwerkingsmodule

1. Een college kan aan een reeds bestaande samenwerkingsmodule deelnemen krachtens een daartoe strekkend besluit van het college en na verkregen toestemming van de raad.
2. Het algemeen bestuur regelt de gevolgen van deelname door een nieuw college.
3. Het algemeen bestuur kan voorwaarden verbinden aan de deelname.

Artikel 31 Uittreding

1. Een college kan uit de regeling treden door een daartoe strekkend besluit van het betreffende college, onverminderd het bepaalde in artikel 1 van de wet.
2. Uittreding kan plaats vinden niet eerder dan 5 jaren na toetreding tot de regeling, met in acht name van een opzegtermijn van tenminste twee jaar. Deze opzegtermijn vangt aan op 1 januari van het jaar volgend op dat waarin tot uittreden besloten is.
3. Een college zendt, na toestemming van zijn raad, het besluit tot uittreding aan het algemeen bestuur. De procedure voor uittreding vangt aan op de dag nadat het algemeen bestuur het besluit heeft ontvangen.

4. Het dagelijks bestuur inventariseert de gevolgen van de uittreding, de wijze waarop met deze gevolgen kan of moet worden omgegaan en de voorwaarden voor uittreding en legt deze vast in een uittredingsplan zoals bedoeld in artikel 32.
5. Uiterlijk zes maanden na het moment van uittreding stelt het algemeen bestuur het uittredingsplan vast. De daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen zijn bindend.
6. Nadat het uittredingsplan is vastgesteld, is de uittredende deelnemer gehouden om binnen zes maanden de daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen aan de regeling te voldoen.

Artikel 32 Procedure voor vaststelling uittredingsplan

1. Het in artikel 31 bedoelde uittredingsplan bevat de financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties die gedurende een periode van vijf jaar het directe gevolg zijn van de uittreding. Tevens bevat het uittredingsplan de uittreedsom die betaald moet worden door de uittredende deelnemer.
2. Met het oog op het bepalen van de inhoud van het uittredingsplan wijst het algemeen bestuur een onafhankelijke externe deskundige aan die in opdracht van het algemeen bestuur het uittredingsplan voorbereidt. De kosten voor het inschakelen van een onafhankelijke externe deskundige komen voor rekening van het uittredende college.
3. Het algemeen bestuur wijst de onafhankelijke externe deskundige aan op basis van een gezamenlijke voordracht van het uittredende college en het dagelijks bestuur. Indien geen overeenstemming kan worden bereikt over een gezamenlijke voordracht, wijst het algemeen bestuur de onafhankelijke externe deskundige aan op basis van een bindende voordracht van een selectiecommissie bestaande uit drie leden van het algemeen bestuur, waaronder in ieder geval de vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van het uittredende college.
4. Het algemeen bestuur baseert de berekening van de voorlopige uittreedsom op de systematiek als bedoeld in het eerste lid en op de jaarrekening van het meest recent verstreken begrotingsjaar. Tevens past de onafhankelijke adviseur bij de berekening van de uittreedsom een risico-opslag van 5% op de uittreedsom toe om eventueel onvoorziene toekomstige kosten gerelateerd aan de uittreding te ondervangen. Deze opslag vrijwaart de uittredende deelnemer van alle toekomstige onvoorzienbare kosten.
5. Het algemeen bestuur is gehouden redelijkerwijs al het mogelijke te doen om de uittreedsom zo laag mogelijk te houden. Het algemeen bestuur onderzoekt in dat kader met de uittredende deelnemer de mogelijkheid tot overname van personeel, activa en contracten. Het voorgaande behoeft echter niet te leiden tot wijziging van overeenkomsten met en verplichtingen jegens derden die zijn aangegaan respectievelijk bepaald voorafgaand aan het tijdstip van ontvangst door het algemeen bestuur van het besluit tot uittreding van de deelnemer.

Artikel 33 Te vergoeden kosten

[Vervallen per 01-07-2024]

Artikel 34 Verplichtingen uittreder

[Vervallen per 01-07-2024]

Artikel 35 Wijziging en opheffing

1. De regeling kan worden gewijzigd of opgeheven krachtens een daartoe strekkend besluit van de colleges, onverminderd het bepaalde in artikel 1 van de wet.
2. Een module kan worden toegevoegd, gewijzigd of opgeheven krachtens een daartoe strekkend besluit van twee derde van de colleges en na verkregen toestemming van hun gemeenteraden.
3. Elk college en het algemeen bestuur is bevoegd een wijziging in de regeling aan de besturen van de deelnemende gemeenten in overweging te geven via een daartoe strekkend voorstel. Het dagelijks bestuur zendt het voorstel van het algemeen bestuur toe aan de besturen van de deelnemende gemeenten.

Artikel 36 Liquidatie

1. Deze regeling kan worden opgeheven bij daartoe strekkende besluiten van alle colleges van burgemeester en wethouders minus één.
2. In geval van opheffing van de regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en regelt het de financiële en andere gevolgen van de opheffing in een liquidatieplan. Hierbij kan van de bepalingen van de regeling worden afgeweken.

3. Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur, de raden van de gemeenten gehoord, vastgesteld.
4. Het liquidatieplan voorziet ook in de gevolgen die de beëindiging heeft voor het personeel als bedoeld in hoofdstuk 9 van deze regeling.
5. Het liquidatieplan geeft regels voor de wijze waarop de deelnemende gemeenten, voor zover het saldo ontoereikend is, zorgdragen voor de nakoming van de verplichtingen van het samenwerkingsverband, uitgaande van de verdeling van financiële lasten en risico's tussen deelnemende gemeenten per samenwerkingsmodule.
6. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de liquidatie.
7. Zo nodig blijven de organen van het openbaar lichaam ook na het tijdstip van opheffing in functie, totdat de liquidatie is voltooid.

HOOFDSTUK 16 SLOTBEPALINGEN

Artikel 37 Geschillen

Geschillen omtrent de toepassing, in de ruimste zin, van een regeling tussen besturen van deelnemende gemeenten of tussen besturen van een of meer gemeenten en het bestuur van het samenwerkingsverband worden overeenkomstig artikel 28 van de wet, door Gedeputeerde Staten beslist.

Artikel 38 Duur van de regeling

De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 39 Evaluatie en bekendmaking

1. De werking van de regeling zal geëvalueerd worden indien het algemeen bestuur daartoe besluit. Het dagelijks bestuur zal dan een onderzoeksvoorstel aan de deelnemers voorleggen.
2. Het college van de gemeente Venray maakt een volledig ondertekend exemplaar van deze regeling alsmede besluiten tot wijziging, tot uittreding van, van toetreding tot en tot opheffing van deze regeling tijdig in alle deelnemende gemeenten bekend in het door de gemeente Venray uitgegeven Gemeenteblad.
3. Het dagelijks bestuur is belast met de registratie van de regeling overeenkomstig artikel 26, tweede lid, van de wet.

Artikel 40 Inwerkingtreding

De regeling treedt in werking op met ingang van 1 februari 2016, nadat deze op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt.

Artikel 41 Citeertitel

De regeling wordt aangehaald als: MGR sociaal domein Limburg-Noord.

SAMENWERKINGSMODULE 1: OPDRACHTGEVEN NOORD-LIMBURG

Deze samenwerkingsmodule maakt onlosmakelijk deel uit van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze samenwerkingsmodule wordt verstaan onder:

- a) opdrachtgeven: het verwerven van zorg- en ondersteuningsaanbod ten behoeve van inwoners en het beheren, managen en handhaven van de gesloten contracten;
- b) deelnemers: de colleges in het samenwerkingsverband die deelnemen aan de module Opdrachtgeven Noord-Limburg;

Artikel 2 Belang

Deze samenwerkingsmodule dient ter verhoging van de effectiviteit en de efficiëntie van het opdrachtgeven.

Artikel 3 Taken

- 1 Het samenwerkingsverband heeft de taak om uitvoering te geven aan het opdrachtgeven met betrekking tot de diensten die regionaal worden ingekocht in het kader van:
 - a. de Jeugdwet;
 - b. de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 met uitzondering van beschermd wonen, maatschappelijke opvang en bemoeizorg en preventie;
 - c. de Participatiewet.
- 2 Het samenwerkingsverband heeft in ieder geval de volgende specifieke taken:
 - a. het voorbereiden en uitvoeren van de verwerving van het zorg- en ondersteuningsaanbod ;
 - b. het beheren, managen en handhaven van de in lid 2 sub a van dit artikel verworven zorg- en ondersteuningsaanbod;
 - c. het systematisch verzamelen van gegevens over de kwalitatieve en kwantitatieve ontwikkelingen binnen het domein van deze module;
 - d. het aan de deelnemers rapporteren over de gerealiseerde resultaten en verwachtingen binnen het domein van deze module.
3. Het samenwerkingsverband voert deze taken uit ten behoeve van de gezamenlijke deelnemers.

Artikel 4 Bevoegdheden

De deelnemers verlenen ieder afzonderlijk de mandaten, volmachten en machtigingen aan het samenwerkingsverband die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taken.

Artikel 5 Bekostiging

1. De kosten die gemaakt worden ten behoeve van de taken in deze samenwerkingsmodule worden verdeeld over de deelnemers naar rato van hun aantal inwoners.
2. De deelnemers betalen bij wijze van voorschot jaarlijks op 1 januari, op 1 april, op 1 juli en op 1 oktober telkens een kwart van de in lid 1 bedoelde bijdrage.

Artikel 6 Vrijwaring

De deelnemers vrijwaren de niet-deelnemers van aansprakelijkheid ten gevolge van de uitvoering van de taken van deze samenwerkingsmodule.

Artikel 7 Uittreding

1. Een deelnemer kan uit de samenwerkingsmodule treden als bedoeld in artikel 31 tot en met artikel 34 van de regeling;
2. In het kader van deze samenwerkingsmodule dient de uittredende deelnemer zijn verplichtingen na te komen ten aanzien van afgesloten contracten tot de einddatum van de betreffende contracten.

SAMENWERKINGSMODULE 2: REGIONALE TAKEN BW MO B&P NOORD- EN MIDDEN-LIMBURG

Deze samenwerkingsmodule maakt onlosmakelijk deel uit van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze samenwerkingsmodule wordt verstaan onder:

- a) deelnemers: de colleges in het samenwerkingsverband die deelnemen aan de module Regionale taken BW MO B&P Noord- en Midden-Limburg;
- b) BW MO B&P: beschermd wonen (BW), maatschappelijke opvang (MO), bemoeizorg en preventie (B&P).
- c) Regionale raming BW, MO en B&P: de jaarlijkse regionale raming waarin opgenomen zijn de inkomsten en uitgaven op het gebied van BW, MO en B&P.
- d) Regionaal budget BW, MO en B&P: het deel van de algemene uitkering aan de deelnemers dat aantoonbaar gerelateerd is aan de doelgroep BW, MO en B&P, alsmede de eigen bijdragen BW.
- e) uitvoeringskosten: de bedrijfsvoeringskosten die de MGR maakt ter uitvoering van deze samenwerkingsmodule (personeel, huisvesting, ict en dergelijke).
- f) programmakosten: de uitgaven die de MGR doet ter uitvoering van deze samenwerkingsmodule, die niet vallen onder de uitvoeringskosten.
- g) verdeelsleutel BW, MO en B&P: de verdeling van een (positief of negatief) bedrag over de deelnemers waarbij geldt dat 25% van het saldo wordt verdeeld naar rato van het aantal inwoners van elke deelnemer en 75% van het saldo wordt verdeeld naar rato van de lokale zorg- en toegangskosten ten behoeve van de doelgroep BW, MO en B&P die elke deelnemer heeft.

Artikel 2 Belang

Deze samenwerkingsmodule dient ter verhoging van de effectiviteit en de efficiëntie van de uitvoering van de regionale taken BW MO B&P.

Artikel 3 Taken

- 1 Het samenwerkingsverband heeft de taak om uitvoering te geven aan de regionale taken BW MO B&P.
- 2 Het samenwerkingsverband heeft in ieder geval de volgende specifieke taken:
 - a. het faciliteren en coördineren van de procesregie ten aanzien van de visievorming en het opstellen van de jaarlijkse beleidsagenda BW, MO en B&P ten behoeve van de deelnemers;
 - b. de coördinatie van de lokale toegang BW waarbij toezicht wordt gehouden op de kwaliteit en de kwantiteit van de lokaal afgegeven BW indicatie;
 - c. het zorgdragen voor de regionale verwerving van het zorg- en ondersteuningsaanbod dat de deelnemers nodig vinden voor een adequate uitvoering van BW, MO en B&P;
 - d. het uitvoeren van het contractmanagement met betrekking tot de in het kader van lid 2 sub c van dit artikel gesloten contracten;
 - e. de monitoring van de uitvoering van BW, MO en B&P op generiek niveau (geen casusregie) en het periodiek uitbrengen van een monitor;
 - f. het financieel beheer ten behoeve van BW, MO en B&P, conform hetgeen is bepaald in artikel 5 van deze samenwerkingsmodule.
 - g. het vergelijken van de jaarlijkse Regionale raming van de uitgaven ten behoeve van BW, MO en B&P met de uitgaven BW, MO en B&P van het jaar daarvoor, zodat verschillen duidelijk worden en ook verklaard worden.
 - h. het opstellen van de Regionale raming BW, MO en B&P;
 - i. het verwerven van het Regionaal budget BW, MO en B&P bij de deelnemers (algemene uitkering gerelateerd aan BW, MO en B&P) en het CAK (eigen bijdragen BW);
 - j. het ten laste van het Regionaal budget BW, MO en B&P verrichten van de betalingen aan gecontracteerde zorgaanbieders en andere contractpartijen en aan de deelnemers, zoals opgenomen in de Regionale raming BW, MO en B&P;
 - k. het opstellen van de financiële rapportages conform de P&C cyclus van het samenwerkingsverband.
- 3 Het samenwerkingsverband voert deze taken uit ten behoeve van de gezamenlijke deelnemers.

Artikel 4 Bevoegdheden

De deelnemers verlenen ieder afzonderlijk de mandaten, volmachten en machtigingen aan het samenwerkingsverband die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taken.

Artikel 5 Bekostiging

1. De kosten die gemaakt worden ten behoeve van de taken in deze samenwerkingsmodule bestaan uit de uitvoeringskosten en de programmakosten.
2. De uitvoeringskosten worden over de deelnemers verdeeld op basis van de verdeelsleutel BW, MO en B&P. Het samenwerkingsverband brengt deze kosten bij de deelnemers in rekening .
3. De deelnemers betalen inzake de uitvoeringskosten bij wijze van voorschot jaarlijks op 1 januari, op 1 april, op 1 juli en op 1 oktober telkens een kwart van de in lid 2 bedoelde bijdrage.
4. De programmakosten worden bekostigd uit het Regionaal budget BW, MO en B&P.
5. De deelnemers betalen maandelijks een twaalfde deel van de bijdrage die zij op jaarbasis verschuldigd zijn aan het Regionaal budget aan het samenwerkingsverband.
6. Het saldo van het Regionaal budget BW, MO en B&P, zijnde het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven vanuit het Regionaal budget BW, MO en B&P (zowel positief als negatief), wordt over de deelnemers verdeeld op basis van de verdeelsleutel BW, MO en B&P.
7. Indien een deelnemer in enig jaar substantieel meer indicaties BW en/of MO heeft afgegeven (die ten laste komen van het Regionaal budget BW, MO en B&P) dan op grond van de inschatting als bedoeld in de Regionale raming BW, MO en B&P of door maatschappelijke ontwikkelingen zou mogen worden verwacht, kan een onafhankelijk onderzoek worden ingesteld en kan het samenwerkingsverband op basis van de uitkomsten van dit onderzoek een financiële correctiemaatregel aan de betrokken deelnemer opleggen.
8. De deelnemers zijn op grond van artikel 193 van de Gemeentewet te allen tijde verplicht bij te dragen aan contractverplichtingen die zij in het kader van BW MO B&P zijn aangegaan.

Artikel 6 Vrijwaring

De deelnemers vrijwaren de niet-deelnemers van aansprakelijkheid ten gevolge van de uitvoering van de taken van deze samenwerkingsmodule.

Artikel 7 Uittreding

- 1 Een deelnemer kan uit de samenwerkingsmodule treden als bedoeld in artikel 31 tot en met artikel 34 van de regeling.
- 2 In het kader van deze samenwerkingsmodule dient de uittredende deelnemer zijn verplichtingen na te komen ten aanzien van afgesloten contracten tot de einddatum van de betreffende contracten.

De colleges van de gemeenten Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennepe, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray en Weert,

overwegende:

- dat de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 gemeenten opdraagt om zorg te dragen voor maatschappelijke ondersteuning en voor de kwaliteit en de continuïteit van de voorzieningen, waaronder voorzieningen voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen;
- dat de colleges hebben besloten om de uitvoering van diverse taken met betrekking tot beschermd wonen, maatschappelijke opvang, bemoei- en preventiezorg regionaal te laten uitvoeren door de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord (MGR);
- dat daartoe de taken en bevoegdheden van de MGR uitgebreid zijn met samenwerkingsmodule 2 en de colleges van de gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert tot de MGR zijn toegetreden;
- dat naast de uitbreiding van de taken en bevoegdheden van de MGR de gemeenschappelijke regeling thans wordt aangepast wegens de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

en gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeentewet

BESLUITEN:

ieder voor zover het hun eigen bevoegdheden betreft

de gemeenschappelijke regeling de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord te wijzigen met ingang van 1 juli 2024, waardoor deze als volgt komt te luiden:

MODULAIRE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING SOCIAAL DOMEIN LIMBURG-NOORD

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. Samenwerkingsverband: het openbaar lichaam als bedoeld in artikel 2 van deze regeling;
- b. Regeling: de onderhavige gemeenschappelijke regeling;
- c. Wet: de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- d. Samenwerkingsmodule: een belang dat het samenwerkingsverband behartigt, waarvoor de deelnemende colleges al dan niet taken en bevoegdheden overdragen;
- e. College: een college van burgemeester en wethouders dat deelneemt aan deze gemeenschappelijke regeling;
- f. Raad: de gemeenteraad van een deelnemende gemeente;
- g. Gedeputeerde Staten: de Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg;
- h. uitvoeringskosten: de bedrijfsvoeringskosten die de MGR maakt ter uitvoering van deze samenwerkingsmodule (personeel, huisvesting, ict en dergelijke).

Artikel 2 Openbaar lichaam

1. Er is een openbaar lichaam, genaamd "Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord".
2. Het openbaar lichaam bezit rechtspersoonlijkheid en is gevestigd in Venray.

Artikel 3 Bestuursorganen

Het samenwerkingsverband kent de volgende bestuursorganen:

- a. het algemeen bestuur;

- b. het dagelijks bestuur;
- c. de voorzitter.

HOOFDSTUK 2 BELANGEN EN TAKEN

Artikel 4 Modulaire karakter van het samenwerkingsverband

1. De regeling biedt een algemeen kader voor samenwerking op het gebied van het sociaal domein binnen de regio, waar specifieke samenwerkingsmodules aan worden toegevoegd.
2. De colleges besluiten per samenwerkingsmodule of zij hieraan deelnemen. Om deel te kunnen nemen aan het samenwerkingsverband, dient deel te worden genomen aan minimaal een module.
3. De toevoeging of wijziging van een samenwerkingsmodule is een wijziging van de regeling, als bedoeld in artikel 35 lid 2.

Artikel 5 Belangen en taken

1. Het samenwerkingsverband behartigt de belangen van de colleges ten aanzien van uitvoerende taken binnen het sociaal domein.
2. Een samenwerkingsmodule geeft aan welk specifiek belang op het gebied van het sociaal domein die module behartigt, en welke taken het samenwerkingsverband hiertoe uitvoert.
3. Het samenwerkingsverband kan tevens activiteiten verrichten ten behoeve van individuele colleges en ten behoeve van colleges die niet deelnemen aan het samenwerkingsverband, tot een maximum genoemd in artikel 2.24b, eerste lid onder b van de Aanbestedingswet 2012.

HOOFDSTUK 3 HET ALGEMEEN BESTUUR

Artikel 6 Taken en bevoegdheden

1. Aan het algemeen bestuur behoren taken en bevoegdheden toe die in de wet aan het algemeen bestuur zijn opgedragen, alsmede alle bevoegdheden die voorts in deze regeling aan dit orgaan worden opgedragen en niet aan het dagelijks bestuur of de voorzitter zijn opgedragen.
2. Het algemeen bestuur kan aan het dagelijks bestuur bevoegdheden overdragen met uitzondering van de bevoegdheid tot:
 - a. het vaststellen en wijzigen van de begroting;
 - b. het vaststellen van de rekening;
 - c. het vaststellen van verordeningen;
 - d. het vaststellen van het uitvoeringsplan en uitvoeringsprogramma;
 - e. het instellen van bestuurscommissies;
 - f. het oprichten van of deelnemen in stichtingen, vennootschappen, en coöperatieve en andere verenigingen passend binnen de te behartigen belangen, de taken en de bevoegdheden van het samenwerkingsverband dan wel het ontbinden van die rechtspersonen of het beëindigen van de deelneming;

Artikel 7 Samenstelling en zittingsduur

1. Ieder college wijst uit eigen midden één lid aan als lid van het algemeen bestuur. Gelijktijdig wordt een plaatsvervangend lid aangewezen.
2. De leden van het algemeen bestuur van deze regeling hebben zitting gedurende dezelfde periode als de zittingsduur van de colleges. Indien zij in de nieuwe zittingsperiode opnieuw deel uitmaken van het college kunnen zij terstond opnieuw worden aangewezen.
3. Het lidmaatschap eindigt zodra een lid ophoudt burgemeester of wethouder van de desbetreffende gemeente te zijn.
4. De leden van het algemeen bestuur, die tussentijds ontslag nemen, stellen de voorzitter van het algemeen bestuur hiervan op de hoogte. Het ontslag gaat in zodra onherroepelijk in hun opvolging is voorzien.

Artikel 8 Werkwijze en vergaderorde

1. Besluiten van het algemeen bestuur worden genomen indien:
 - a. de meerderheid van de deelnemers instemt met het besluit, en
 - b. die meerderheid meer dan 50 procent van de stemmen vertegenwoordigt.
2. Het aantal stemmen per lid van het algemeen bestuur wordt jaarlijks op 1 januari bepaald.

3. Een lid van het algemeen bestuur ontvangt een aantal stemmen dat gelijk staat aan het aantal inwoners van zijn gemeente op 1 januari van het voorgaande jaar, gedeeld door 15.000. Het aantal stemmen wordt rekenkundig afgerond ($< 0,5$: afronding naar beneden, $\geq 0,5$: afronding naar boven), met een minimum van 1 stem
4. Het algemeen bestuur vergadert tenminste tweemaal per jaar en voorts zo dikwijls als de voorzitter of het dagelijks bestuur dit nodig oordeelt of ten minste twee leden van het algemeen bestuur daarom verzoeken.
5. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar.
6. Tot het sluiten van de deuren wordt overgegaan wanneer de voorzitter het nodig oordeelt of twee aanwezige leden daarom verzoeken. Het algemeen bestuur beslist vervolgens of in beslotenheid vergaderd wordt.
7. Het algemeen bestuur beraadslaagt en besluit in openbaarheid over:
 - a. het uitvoeringsplan en het uitvoeringsprogramma;
 - b. de begroting, de wijzigingen daarvan en de rekening;
 - c. het doen van een uitgaaf, voordat de begroting of de begrotingswijziging, waarbij deze uitgaaf is geraamd, is goedgekeurd;
 - d. het oprichten van of deelnemen in stichtingen, maatschappen, vennootschappen en coöperatieve verenigingen passend binnen de te behartigen belangen, de taken en bevoegdheden van het samenwerkingsverband dan wel het ontbinden van die rechtspersonen of beëindigen van de deelneming;
 - e. het liquidatieplan.

HOOFDSTUK 4 HET DAGELIJKS BESTUUR

Artikel 9 Taken en bevoegdheden

Tot de taken en de bevoegdheden van het dagelijks bestuur van de regeling behoren:

- a. het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband,
- b. het voorbereiden van al hetgeen aan het algemeen bestuur ter beraadslaging en besluitvorming wordt voorgelegd,
- c. het uitvoeren van de besluiten van het algemeen bestuur,
- d. het voorstaan van de belangen van het samenwerkingsverband bij andere overheden, instellingen en diensten waarmee, of personen met wie contact met het samenwerkingsverband van belang is,
- e. het beheer van activa en passiva van het samenwerkingsverband,
- f. de zorg, voor zover deze niet aan anderen toekomt, voor de controle op het geldelijke beheer en de boekhouding,
- g. tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van het openbaar lichaam te besluiten, met uitzondering van privaatrechtelijke rechtshandelingen als bedoeld in artikel 31a van de wet;
- h. te besluiten namens het openbaar lichaam, het dagelijks bestuur of het algemeen bestuur rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij het algemeen bestuur, voor zover het algemeen bestuur aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist.
- i. het nemen van alle conservatoire maatregelen, zowel in als buiten rechte, en het doen van alles wat nodig is ter voorkoming van verjaring en verlies van recht en eigendom,
- j. **het uitvoeren van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming alsmede het bewaken van de juiste toepassing van deze wet.**

Artikel 10 Samenstelling en zittingsduur

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter, de vicevoorzitter en minimaal een ander lid, door het algemeen bestuur uit zijn midden aan te wijzen. Gelijktijdig wijst het algemeen bestuur voor ieder lid een plaatsvervangend lid aan.
2. In geval van een even aantal leden, heeft de voorzitter een doorslaggevende stem indien de stemmen staken.
3. De leden van het dagelijks bestuur treden af op de dag waarop zij aftreden uit het algemeen bestuur van de regeling. Zij kunnen, indien zij opnieuw zijn aangewezen tot lid van het algemeen bestuur, terstond opnieuw worden benoemd.
4. Een lid van het dagelijks bestuur kan door het algemeen bestuur worden ontslagen, indien dit lid niet langer het vertrouwen geniet van het algemeen bestuur.

5. Tussentijds verlies van het lidmaatschap van het algemeen bestuur brengt direct het verlies van het lidmaatschap van het dagelijks bestuur met zich mee.
6. Een lid van het dagelijks bestuur kan te allen tijde ontslag nemen. Hij deelt zijn ontslag mee aan het algemeen bestuur en aan het college die het aangaat. Het ontslag gaat in zodra onherroepelijk in de opvolging is voorzien.

Artikel 11 Werkwijze en vergaderorde

1. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter dit nodig oordeelt of tenminste twee leden van het dagelijks bestuur zulks schriftelijk, onder opgave van de te behandelen onderwerpen verzoeken, in welk laatste geval de vergadering binnen twee weken plaatsvindt.
2. De artikelen 54, 56, 58 en 59 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing.
3. Over personen wordt schriftelijk, over zaken mondeling gestemd.
4. Ieder aanwezig lid brengt één stem uit.
5. Het dagelijks bestuur kan een of meer van zijn leden machtigen tot uitoefening van een of meer van zijn bevoegdheden, tenzij de regeling waarop de bevoegdheid steunt zich daartegen verzet.

HOOFDSTUK 5 DE VOORZITTER

Artikel 12

1. De voorzitter en de vicevoorzitter worden door het algemeen bestuur uit zijn midden aangewezen voor dezelfde periode als bedoeld in artikel 10 lid 3 van deze regeling.
2. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
3. De voorzitter tekent de stukken, die van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur uitgaan. Deze stukken worden medeondertekend door de secretaris.
4. Het dagelijks bestuur kan besluiten de ondertekening van de stukken die van het dagelijks bestuur uitgaan op de te dragen aan een ander lid van dit bestuur, aan de secretaris, genoemd in artikel 20 van deze regeling, of aan een andere ambtenaar van het samenwerkingsverband.
5. De voorzitter vertegenwoordigt het samenwerkingsverband in en buiten rechte. Hij kan de vertegenwoordiging opdragen aan een door hem aan te wijzen gemachtigde.

HOOFDSTUK 6 DE COMMISSIES

Artikel 13 Commissies van advies

1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter kunnen commissies van advies instellen, zulks met inachtneming van artikel 24 van de wet.
2. Het algemeen bestuur stelt de ten aanzien van de in lid 1 bedoelde commissies bevoegdheden, faciliteiten en samenstelling bij reglement vast.

Artikel 14 Bestuurscommissies

1. Het algemeen bestuur kan commissies instellen met het oog op de behartiging van bepaalde belangen en uitvoering geven aan taken en bevoegdheden, voor zover deze niet zijn voorbehouden aan het algemeen bestuur.
2. Het algemeen bestuur gaat niet over tot het instellen van een commissie als bedoeld in het eerste lid dan na verkregen verklaring van geen bezwaar van de raden van elk van de deelnemende gemeenten.
3. Het algemeen bestuur regelt met inachtneming van artikel 25 van de wet, hun bevoegdheden en samenstelling.

HOOFDSTUK 7 INLICHTINGEN, VERANTWOORDING EN ONTSLAG

Artikel 15 Het dagelijks bestuur en de voorzitter ten opzichte van het algemeen bestuur

1. De leden van het dagelijks bestuur zijn, tezamen en ieder afzonderlijk, aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hen gevoerde bestuur.
2. Zij geven ongevraagd aan het algemeen bestuur alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het dagelijks bestuur te voeren en gevoerde bestuur nodig is.
3. Zij geven – tezamen dan wel afzonderlijk – aan het algemeen bestuur, wanneer dit bestuur of een of meer leden daarvan hierom verzoekt, alle gevraagde inlichtingen.

4. Een lid van het dagelijks bestuur kan door het algemeen bestuur worden ontslagen, indien dit lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit. Op het ontslagbesluit is artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing. De rechter treedt niet in de beoordeling van de gronden waarop het algemeen bestuur tot ontslag van het lid van het dagelijks bestuur heeft besloten.
5. Het bepaalde in het eerste tot en met het vierde lid is van overeenkomstige toepassing op de voorzitter voor het door hem gevoerde bestuur.

Artikel 16 Het dagelijks bestuur en algemeen bestuur ten opzichte van raden

1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter geven aan de raden van de colleges gevraagd en ongevraagd **schriftelijk** alle informatie die voor een juiste beoordeling van de door het bestuur uitgevoerde activiteiten nodig is.
2. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter geven ten minste twee maal per kalenderjaar informatie aan de raden over de uitgevoerde activiteiten van het samenwerkingsverband.
3. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter verstrekken aan de raden van de colleges alle inlichtingen die door een of meer leden van die raden worden verlangd.

Artikel 17 Leden algemeen bestuur ten opzichte van het college van burgemeester en wethouders

1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft het college die dit lid heeft aangewezen met inachtneming van artikel 16 en artikel 18 van de wet alle inlichtingen, die door het college worden verlangd en wel op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van het college aangegeven wijze.
2. Een lid van het algemeen bestuur is het college die dit lid heeft aangewezen met inachtneming van artikel 16 en artikel 18 van de wet verantwoordelijk verschuldigd voor het door hem in dat bestuur verrichte handelingen en wel op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van dat college aangegeven wijze.
3. Een lid van het algemeen bestuur kan, onverminderd het bepaalde in artikel 7 van deze regeling, door het college dat hem heeft aangewezen worden ontslagen, indien dit lid het vertrouwen van het college niet meer bezit.
4. Met inachtneming van artikel 19 lid 1 van de wet, is het bepaalde in het eerste en het tweede lid van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de gemeenteraden.

HOOFDSTUK 8 REGLEMENT VAN ORDE

Artikel 18 Reglement van orde algemeen bestuur

1. Het algemeen bestuur stelt met inachtneming van de artikelen 22 en 23 van de wet voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden een reglement van orde vast.
2. In het reglement van orde worden onder meer regels gegeven omtrent
 - a. het horen van belanghebbenden ten aanzien van door het algemeen bestuur te nemen besluiten;
 - b. de wijze van het verstrekken van inlichtingen en het afleggen van verantwoording als bedoeld in de artikelen 16 en 17 van deze regeling.

Artikel 19 Reglement van orde dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur kan een reglement van orde voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden vaststellen, dat aan het algemeen bestuur wordt overgelegd.

HOOFDSTUK 9 DE SECRETARIS

Artikel 20 Secretaris

1. Tot het personeel van het samenwerkingsverband behoort de secretaris. Het dagelijks bestuur stelt zijn taken en bevoegdheden vast. De secretaris wordt bij verhindering of ontstentenis vervangen op een door het dagelijks bestuur te bepalen wijze.
2. De secretaris is het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter in alles, dat de hun opgedragen taak aangaat, behulpzaam.
3. Door de secretaris worden alle stukken die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan medeondertekend.
4. Het dagelijks bestuur kan in spoedeisende gevallen overgaan tot schorsing van de secretaris en doet hiervan terstond mededeling aan het algemeen bestuur. De schorsing vervalt wanneer het algemeen bestuur deze niet in zijn eerstvolgende vergadering bekrachtigt.

HOOFDSTUK 10 KLACHTEN

Artikel 21 Klachtenregeling

De voorzitter, het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur kunnen, ieder voor zover het de eigen bevoegdheden op grond van hoofdstuk 9 van de Awb betreft, een klachtenregeling vaststellen.

HOOFDSTUK 11 VERGOEDINGEN

Artikel 22 Regeling inzake vergoeding van werkzaamheden

1. Het algemeen bestuur kan met inachtneming van de artikelen 21 en 25 van de wet voor de leden van een commissie als bedoeld in artikel 14 van deze regeling, die niet de functie van burgemeester, wethouder of secretaris vervullen, een regeling inzake de vergoeding van hun werkzaamheden respectievelijk voor het bijwonen van vergaderingen een tegemoetkoming in de kosten vaststellen.
2. Het algemeen bestuur kan met inachtneming van artikel 24 van de wet bepalen dat de leden van een commissie als bedoeld in artikel 13 van deze regeling, die niet de functie van burgemeester, wethouder, raadslid of secretaris vervullen een vergoeding voor het bijwonen van een vergadering ontvangen.
3. Het bepaalde in het vorige lid is niet van toepassing op ambtenaren werkzaam bij één of meer van de deelnemende gemeenten, die als zodanig tot lid van een commissie zijn benoemd. Deze ambtenaren hebben geen recht op vergoeding.
4. De in het eerste lid bedoelde regeling wordt aan Gedeputeerde Staten gezonden.

HOOFDSTUK 12 HET UITVOERINGSPLAN EN HET UITVOERINGSPROGRAMMA

Artikel 23 Uitvoeringsplan

1. Het algemeen bestuur stelt een uitvoeringsplan vast waarin hetgeen dat het bestuur van het samenwerkingsverband voornemens is uit te voeren, in grote lijnen wordt aangegeven. Het algemeen bestuur kan een of meer onderdelen van het uitvoeringsplan afzonderlijk vaststellen.
2. Het uitvoeringsplan beslaat een periode van drie jaar. Jaarlijks kan het algemeen bestuur besluiten over bijstelling van het uitvoeringsplan.
3. **Het algemeen bestuur besluit niet tot het vaststellen van het uitvoeringsplan dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten gedurende twaalf weken in de gelegenheid zijn gesteld om schriftelijk op het concept hun zienswijzen ter kennis van het dagelijks bestuur te brengen.**

Artikel 24 Uitvoeringsprogramma

Het algemeen bestuur stelt voor ieder jaar een uitvoeringsprogramma vast, waarin de activiteiten van het samenwerkingsverband worden aangegeven. Het uitvoeringsprogramma bevat voorts in ieder geval een overzicht van de voor de verwezenlijking van de activiteiten benodigde financiële en personele middelen en is een onderdeel van de begroting.

Artikel 24a Burgerparticipatie

Ingezetenen van de gemeenten en belanghebbenden kunnen via de reguliere procedures bij de colleges en de raden van de deelnemende gemeenten betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid.

HOOFDSTUK 13 FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 25 Begrotingsprocedure

1. De begrotingsprocedure wordt ingericht conform de procedure zoals beschreven in de wet.
2. **Overeenkomstig het bepaalde in artikel 35, zesde lid, van de wet, is het eerste lid niet van toepassing op wijzigingen van de begroting die niet leiden tot een overschrijding van de jaarlijkse bijdragen van de deelnemers.**

Artikel 26 Bijdragen van de gemeenten

1. In de begroting wordt aangegeven welke bijdragen de gemeenten, afzonderlijk of tezamen, verschuldigd zijn voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft.
2. In iedere samenwerkingsmodule wordt geregeld:
 - a. de berekeningsgrondslag voor de bijdrage met betrekking tot die module;
 - b. de wijze waarop de betaling van de bijdrage met betrekking tot die module plaatsvindt.

3. De gemeenten dragen er zorg voor dat het samenwerkingsverband te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen te kunnen voldoen.

Artikel 27 Jaarrekening

1. In de jaarrekening wordt het door elk van de deelnemende gemeenten, afzonderlijk of tezamen, over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen.
2. Het algemeen bestuur kan een jaarrekeningoverschot bestemmen. De in totaal op deze wijze gevormde reserve mag niet meer bedragen dan 15% van de uitvoeringskosten in het betreffende boekjaar. De bestemming van het jaarrekeningoverschot vindt plaats direct na de vaststelling van de jaarrekening.
3. De jaarrekeningprocedure wordt ingericht conform de procedure zoals beschreven in de wet.

HOOFDSTUK 14 HET ARCHIEF

Artikel 28 Archivering

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor de archiefbescheiden van de bestuursorganen van het Samenwerkingsverband.
2. De secretaris is belast met het beheer van de archiefbescheiden van de bestuursorganen van het Samenwerkingsverband, voor zover deze niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.
3. Het dagelijks bestuur stelt voorschriften vast voor het beheer van de archiefbescheiden van de bestuursorganen van het Samenwerkingsverband, die niet naar de archiefbewaarplaats zijn overgebracht.
4. Voor de bewaring van de over te brengen archiefbescheiden van de bestuursorganen van het Samenwerkingsverband wordt aangewezen de archiefbewaarplaats van de gemeente van de plaats van vestiging.
5. Met het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de bestuursorganen van het Samenwerkingsverband, voor zover deze niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats, is belast de archivaris van de gemeente van de plaats van vestiging.
6. De archivaris van de gemeente van de plaats van vestiging brengt tweejaarlijks aan het dagelijks bestuur verslag uit over het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de bestuursorganen van het Samenwerkingsverband, die nog niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.
7. Het dagelijks bestuur brengt tweejaarlijks verslag uit aan het algemeen bestuur over de uitoefening van de aan hen opgedragen zorg voor de archiefbescheiden en de uitvoering van het archiefbeheer van de bestuursorganen van het Samenwerkingsverband.

HOOFDSTUK 15 TOETREDING, UITTREDING EN OPHEFFING

Artikel 29 Toetreding tot de regeling

1. Een college kan tot de regeling toetreden na verkregen toestemming van de gemeenteraad.
2. Toetreding tot de regeling kan slechts plaatsvinden wanneer alle colleges daar mee instemmen bij eensluidend besluit.
3. Het algemeen bestuur regelt de gevolgen van de toetreding van een nieuw college.
4. Het algemeen bestuur kan voorwaarden verbinden aan de toetreding.

Artikel 30 Deelname aan een bestaande samenwerkingsmodule

1. Een college kan aan een reeds bestaande samenwerkingsmodule deelnemen krachtens een daartoe strekkend besluit van het college en na verkregen toestemming van de raad.
2. Het algemeen bestuur regelt de gevolgen van deelname door een nieuw college.
3. Het algemeen bestuur kan voorwaarden verbinden aan de deelname.

Artikel 31 Uittreding

1. Een college kan uit de regeling treden door een daartoe strekkend besluit van het betreffende college, **onverminderd het bepaalde in artikel 1 van de wet.**
2. Uittreding kan plaats vinden niet eerder dan 5 jaren na toetreding tot de regeling, met in acht name van een opzegtermijn van tenminste twee jaar. Deze opzegtermijn vangt aan op 1 januari van het jaar volgend op dat waarin tot uittreden besloten is.
3. Een college zendt, na toestemming van zijn raad, het besluit tot uittreding aan het algemeen bestuur. De procedure voor uittreding vangt aan op de dag nadat het algemeen bestuur het besluit heeft ontvangen.

4. Het **dagelijks bestuur** inventariseert de gevolgen van de uittreding, de wijze waarop met deze gevolgen kan of moet worden omgegaan en de voorwaarden voor uittreding en legt deze vast in een uittredingsplan zoals bedoeld in artikel 32.
5. **Uiterlijk zes maanden na het moment van uittreding stelt het algemeen bestuur het uittredingsplan vast. De daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen zijn bindend.**
6. **Nadat het uittredingsplan is vastgesteld, is de uittredende deelnemer gehouden om binnen zes maanden de daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen aan de regeling te voldoen.**

Artikel 32 Procedure voor vaststelling uittredingsplan

1. **Het in artikel 31 bedoelde uittredingsplan bevat de financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties die gedurende een periode van vijf jaar het directe gevolg zijn van de uittreding. Tevens bevat het uittredingsplan de uittreedsom die betaald moet worden door de uittredende deelnemer.**
2. Met het oog op het bepalen van de inhoud van het uittredingsplan wijst het algemeen bestuur een onafhankelijke externe deskundige aan die in opdracht van het algemeen bestuur het uittredingsplan voorbereidt. De kosten voor het inschakelen van een onafhankelijke externe deskundige komen voor rekening van het uittredende college.
3. Het algemeen bestuur wijst de onafhankelijke externe deskundige aan op basis van een gezamenlijke voordracht van het uittredende college en het dagelijks bestuur. Indien geen overeenstemming kan worden bereikt over een gezamenlijke voordracht, wijst het algemeen bestuur de onafhankelijke externe deskundige aan op basis van een bindende voordracht van een selectiecommissie bestaande uit drie leden van het algemeen bestuur, waaronder in ieder geval de vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van het uittredende college.
4. Het algemeen bestuur baseert de berekening van de voorlopige uittreedsom op de systematiek als bedoeld in het eerste lid en op de jaarrekening van het meest recent verstreken begrotingsjaar. **Tevens past de onafhankelijke adviseur bij de berekening van de uittreedsom een risico-opslag van 5% op de uittreedsom toe om eventueel onvoorziene toekomstige kosten gerelateerd aan de uittreding te ondervangen. Deze opslag vrijwaart de uittredende deelnemer van alle toekomstige onvoorzienbare kosten.**
5. **Het algemeen bestuur is gehouden redelijkerwijs al het mogelijke te doen om de uittreedsom zo laag mogelijk te houden. Het algemeen bestuur onderzoekt in dat kader met de uittredende deelnemer de mogelijkheid tot overname van personeel, activa en contracten. Het voorgaande behoeft echter niet te leiden tot wijziging van overeenkomsten met en verplichtingen jegens derden die zijn aangegaan respectievelijk bepaald voorafgaand aan het tijdstip van ontvangst door het algemeen bestuur van het besluit tot uittreding van de deelnemer.**

Artikel 33 Te vergoeden kosten

[Vervallen per 01-07-2024]

Artikel 34 Verplichtingen uittreder

[Vervallen per 01-07-2024]

Artikel 35 Wijziging en opheffing

1. De regeling kan worden gewijzigd of opgeheven krachtens een daartoe strekkend besluit van de colleges, **onverminderd het bepaalde in artikel 1 van de wet.**
2. Een module kan worden toegevoegd, gewijzigd of opgeheven krachtens een daartoe strekkend besluit van twee derde van de colleges en na verkregen toestemming van hun gemeenteraden.
3. Elk college en het algemeen bestuur is bevoegd een wijziging in de regeling aan de besturen van de deelnemende gemeenten in overweging te geven via een daartoe strekkend voorstel. Het dagelijks bestuur zendt het voorstel van het algemeen bestuur toe aan de besturen van de deelnemende gemeenten.

Artikel 36 Liquidatie

1. **Deze regeling kan worden opgeheven bij daartoe strekkende besluiten van alle colleges van burgemeester en wethouders minusc één.**
2. In geval van opheffing van de regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en regelt het de financiële en andere gevolgen van de opheffing in een liquidatieplan. Hierbij kan van de bepalingen van de regeling worden afgeweken.

3. Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur, de raden van de gemeenten gehoord, vastgesteld.
4. Het liquidatieplan voorziet ook in de gevolgen die de beëindiging heeft voor het personeel als bedoeld in hoofdstuk 9 van deze regeling.
5. Het liquidatieplan geeft regels voor de wijze waarop de deelnemende gemeenten, voor zover het saldo ontoereikend is, zorgdragen voor de nakoming van de verplichtingen van het samenwerkingsverband, uitgaande van de verdeling van financiële lasten en risico's tussen deelnemende gemeenten per samenwerkingsmodule.
6. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de liquidatie.
7. Zo nodig blijven de organen van het openbaar lichaam ook na het tijdstip van opheffing in functie, totdat de liquidatie is voltooid.

HOOFDSTUK 16 SLOTBEPALINGEN

Artikel 37 Geschillen

Geschillen omtrent de toepassing, in de ruimste zin, van een regeling tussen besturen van deelnemende gemeenten of tussen besturen van een of meer gemeenten en het bestuur van het samenwerkingsverband worden overeenkomstig artikel 28 van de wet, door Gedeputeerde Staten beslist.

Artikel 38 Duur van de regeling

De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 39 Evaluatie en bekendmaking

1. De werking van de regeling zal geëvalueerd worden indien het algemeen bestuur daartoe besluit. Het dagelijks bestuur zal dan een onderzoeksvorstel aan de deelnemers voorleggen.
2. Het college van de gemeente Venray maakt een volledig ondertekend exemplaar van deze regeling alsmede besluiten tot wijziging, tot uittreding van, van toetreding tot en tot opheffing van deze regeling tijdig in alle deelnemende gemeenten bekend in het door de gemeente Venray uitgegeven Gemeentebblad.
3. Het dagelijks bestuur is belast met de registratie van de regeling overeenkomstig artikel 26, tweede lid, van de wet.

Artikel 40 Inwerkingtreding

De regeling treedt in werking op met ingang van 1 februari 2016, nadat deze op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt.

Artikel 41 Citeertitel

De regeling wordt aangehaald als: MGR sociaal domein Limburg-Noord.

SAMENWERKINGSMODULE 1: OPDRACHTGEVEN NOORD-LIMBURG

Deze samenwerkingsmodule maakt onlosmakelijk deel uit van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze samenwerkingsmodule wordt verstaan onder:

- a) opdrachtgeven: het verwerven van zorg- en ondersteuningsaanbod ten behoeve van inwoners en het beheren, managen en handhaven van de gesloten contracten;
- b) deelnemers: de colleges in het samenwerkingsverband die deelnemen aan de module Opdrachtgeven Noord-Limburg;

Artikel 2 Belang

Deze samenwerkingsmodule dient ter verhoging van de effectiviteit en de efficiëntie van het opdrachtgeven.

Artikel 3 Taken

- 1 Het samenwerkingsverband heeft de taak om uitvoering te geven aan het opdrachtgeven met betrekking tot de diensten die regionaal worden ingekocht in het kader van:
 - a. de Jeugdwet;
 - b. de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 met uitzondering van beschermd wonen, maatschappelijke opvang en bemoeizorg en preventie;
 - c. de Participatiewet.
- 2 Het samenwerkingsverband heeft in ieder geval de volgende specifieke taken:
 - a. het voorbereiden en uitvoeren van de verwerving van het zorg- en ondersteuningsaanbod ;
 - b. het beheren, managen en handhaven van de in lid 2 sub a van dit artikel verworven zorg- en ondersteuningsaanbod;
 - c. het systematisch verzamelen van gegevens over de kwalitatieve en kwantitatieve ontwikkelingen binnen het domein van deze module;
 - d. het aan de deelnemers rapporteren over de gerealiseerde resultaten en verwachtingen binnen het domein van deze module.
3. Het samenwerkingsverband voert deze taken uit ten behoeve van de gezamenlijke deelnemers.

Artikel 4 Bevoegdheden

De deelnemers verlenen ieder afzonderlijk de mandaten, volmachten en machtigingen aan het samenwerkingsverband die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taken.

Artikel 5 Bekostiging

1. De kosten die gemaakt worden ten behoeve van de taken in deze samenwerkingsmodule worden verdeeld over de deelnemers naar rato van hun aantal inwoners.
2. De deelnemers betalen bij wijze van voorschot jaarlijks op 1 januari, op 1 april, op 1 juli en op 1 oktober telkens een kwart van de in lid 1 bedoelde bijdrage.

Artikel 6 Vrijwaring

De deelnemers vrijwaren de niet-deelnemers van aansprakelijkheid ten gevolge van de uitvoering van de taken van deze samenwerkingsmodule.

Artikel 7 Uittreding

1. Een deelnemer kan uit de samenwerkingsmodule treden als bedoeld in artikel 31 tot en met artikel 34 van de regeling;
2. In het kader van deze samenwerkingsmodule dient de uittredende deelnemer zijn verplichtingen na te komen ten aanzien van afgesloten contracten tot de einddatum van de betreffende contracten.

SAMENWERKINGSMODULE 2: REGIONALE TAKEN BW MO B&P NOORD- EN MIDDEN-LIMBURG

Deze samenwerkingsmodule maakt onlosmakelijk deel uit van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze samenwerkingsmodule wordt verstaan onder:

- a) deelnemers: de colleges in het samenwerkingsverband die deelnemen aan de module Regionale taken BW MO B&P Noord- en Midden-Limburg;
- b) BW MO B&P: beschermd wonen (BW), maatschappelijke opvang (MO), bemoeizorg en preventie (B&P).
- c) Regionale raming BW, MO en B&P: de jaarlijkse regionale raming waarin opgenomen zijn de inkomsten en uitgaven op het gebied van BW, MO en B&P.
- d) Regionaal budget BW, MO en B&P: het deel van de algemene uitkering aan de deelnemers dat aantoonbaar gerelateerd is aan de doelgroep BW, MO en B&P, alsmede de eigen bijdragen BW.
- e) uitvoeringskosten: de bedrijfsvoeringskosten die de MGR maakt ter uitvoering van deze samenwerkingsmodule (personeel, huisvesting, ict en dergelijke).
- f) programmakosten: de uitgaven die de MGR doet ter uitvoering van deze samenwerkingsmodule, die niet vallen onder de uitvoeringskosten.
- g) verdeelsleutel BW, MO en B&P: de verdeling van een (positief of negatief) bedrag over de deelnemers waarbij geldt dat 25% van het saldo wordt verdeeld naar rato van het aantal inwoners van elke deelnemer en 75% van het saldo wordt verdeeld naar rato van de lokale zorg- en toegangskosten ten behoeve van de doelgroep BW, MO en B&P die elke deelnemer heeft.

Artikel 2 Belang

Deze samenwerkingsmodule dient ter verhoging van de effectiviteit en de efficiëntie van de uitvoering van de regionale taken BW MO B&P.

Artikel 3 Taken

- 1 Het samenwerkingsverband heeft de taak om uitvoering te geven aan de regionale taken BW MO B&P.
- 2 Het samenwerkingsverband heeft in ieder geval de volgende specifieke taken:
 - a. het faciliteren en coördineren van de procesregie ten aanzien van de visievorming en het opstellen van de jaarlijkse beleidsagenda BW, MO en B&P ten behoeve van de deelnemers;
 - b. de coördinatie van de lokale toegang BW waarbij toezicht wordt gehouden op de kwaliteit en de kwantiteit van de lokaal afgegeven BW indicatie;
 - c. het zorgdragen voor de regionale verwerving van het zorg- en ondersteuningsaanbod dat de deelnemers nodig vinden voor een adequate uitvoering van BW, MO en B&P;
 - d. het uitvoeren van het contractmanagement met betrekking tot de in het kader van lid 2 sub c van dit artikel gesloten contracten;
 - e. de monitoring van de uitvoering van BW, MO en B&P op generiek niveau (geen casusregie) en het periodiek uitbrengen van een monitor;
 - f. het financieel beheer ten behoeve van BW, MO en B&P, conform hetgeen is bepaald in artikel 5 van deze samenwerkingsmodule.
 - g. het vergelijken van de jaarlijkse Regionale raming van de uitgaven ten behoeve van BW, MO en B&P met de uitgaven BW, MO en B&P van het jaar daarvoor, zodat verschillen duidelijk worden en ook verklaard worden.
 - h. het opstellen van de Regionale raming BW, MO en B&P;
 - i. het verwerven van het Regionaal budget BW, MO en B&P bij de deelnemers (algemene uitkering gerelateerd aan BW, MO en B&P) en het CAK (eigen bijdragen BW);
 - j. het ten laste van het Regionaal budget BW, MO en B&P verrichten van de betalingen aan gecontracteerde zorgaanbieders en andere contractpartijen en aan de deelnemers, zoals opgenomen in de Regionale raming BW, MO en B&P;
 - k. het opstellen van de financiële rapportages conform de P&C cyclus van het samenwerkingsverband.
- 3 Het samenwerkingsverband voert deze taken uit ten behoeve van de gezamenlijke deelnemers.

Artikel 4 Bevoegdheden

De deelnemers verlenen ieder afzonderlijk de mandaten, volmachten en machtigingen aan het samenwerkingsverband die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taken.

Artikel 5 Bekostiging

1. De kosten die gemaakt worden ten behoeve van de taken in deze samenwerkingsmodule bestaan uit de uitvoeringskosten en de programmakosten.
2. De uitvoeringskosten worden over de deelnemers verdeeld op basis van de verdeelsleutel BW, MO en B&P. Het samenwerkingsverband brengt deze kosten bij de deelnemers in rekening .
3. De deelnemers betalen inzake de uitvoeringskosten bij wijze van voorschot jaarlijks op 1 januari, op 1 april, op 1 juli en op 1 oktober telkens een kwart van de in lid 2 bedoelde bijdrage.
4. De programmakosten worden bekostigd uit het Regionaal budget BW, MO en B&P.
5. De deelnemers betalen maandelijks een twaalfde deel van de bijdrage die zij op jaarbasis verschuldigd zijn aan het Regionaal budget aan het samenwerkingsverband.
6. Het saldo van het Regionaal budget BW, MO en B&P, zijnde het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven vanuit het Regionaal budget BW, MO en B&P (zowel positief als negatief), wordt over de deelnemers verdeeld op basis van de verdeelsleutel BW, MO en B&P.
7. Indien een deelnemer in enig jaar substantieel meer indicaties BW en/of MO heeft afgegeven (die ten laste komen van het Regionaal budget BW, MO en B&P) dan op grond van de inschatting als bedoeld in de Regionale raming BW, MO en B&P of door maatschappelijke ontwikkelingen zou mogen worden verwacht, kan een onafhankelijk onderzoek worden ingesteld en kan het samenwerkingsverband op basis van de uitkomsten van dit onderzoek een financiële correctiemaatregel aan de betrokken deelnemer opleggen.
8. De deelnemers zijn op grond van artikel 193 van de Gemeentewet te allen tijde verplicht bij te dragen aan contractverplichtingen die zij in het kader van BW MO B&P zijn aangegaan.

Artikel 6 Vrijwaring

De deelnemers vrijwaren de niet-deelnemers van aansprakelijkheid ten gevolge van de uitvoering van de taken van deze samenwerkingsmodule.

Artikel 7 Uittreding

- 1 Een deelnemer kan uit de samenwerkingsmodule treden als bedoeld in artikel 31 tot en met artikel 34 van de regeling.
- 2 In het kader van deze samenwerkingsmodule dient de uittredende deelnemer zijn verplichtingen na te komen ten aanzien van afgesloten contracten tot de einddatum van de betreffende contracten.

MEMO

Aan

- Veiligheidsregio Zuid-Limburg;
- BsGW;
- RD4;
- ISD BOL;
- Historisch Centrum Limburg;
- Sociaal Domein Limburg-Noord;
- RD Maasland;
- Omnibuzz;
- ISD Kompas;
- RUD Limburg-Noord
- RUD Zuid-Limburg;
- Het Gegevenshuis;
- GGD Zuid-Limburg;
- Geul en Maas;
- Werkvoorzieningschap Venlo en Omstreken;
- Westrom;
- Veiligheidsregio en GGD Limburg-Noord;
- WSP Parkstad;
- Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg;
- Grenspark Maas-Swalm-Nette

Van Anouk Hofman en Rob de Greef

Plaats/Datum Venlo, 12 juni 2023

Betreft **Advies inzake wijziging gemeenschappelijke regelingen**

Hierbij treft u het door ons opgestelde memo aan dat ziet op de mogelijkheden tot wijziging van al uw gemeenschappelijke regelingen. Tevens bevat dit memo een procesvoorstel om te komen tot implementatie van de voorgestelde wijzigingen.

De eerste versie van dit memo dateert van dinsdag 10 januari jl. Naar aanleiding van de informatiesessies met u (17 januari), de raden en colleges (30 januari en 1 februari jl.), de sessie met de coördinerend juristen van de deelnemers (28 februari), de individuele gesprekken van 18 april jl. en het overleg met de gemeentesecretarissen (1 juni jl.), is het memo op enkele onderdelen aangepast aan de door de betrokkenen geuite behoeften. Dit memo betreft het definitieve stuk. De hierin voorgestelde teksten zullen worden geïmplementeerd in de teksten van de deelnemende gemeenschappelijke regelingen.

I. INLEIDING EN ACHTERGROND

1.1 Achtergrond

Op 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: "**Wgr**") in werking getreden.¹ Deze wijziging heeft als voornaamste doelstelling om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Dit geschiedt via een versterking van de kaderstellende en controlerende rollen van de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen.

Om die doelstelling te bereiken is een aantal wijzigingen in de Wgr opgenomen. De belangrijkste worden hierna opgesomd:

¹ Wet van 15 december 2021, Stb. 2022, nr. 18. Zie voor de inwerkingtreding KB 21 maart 2022, Stb. 2022, nr. 128.

- Meer betrokkenheid van gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen;
- De introductie van de mogelijkheid tot het geven van zienswijzen bij het treffen- uittreden en wijzigen van een college- en/of burgemeestersregeling;
- De introductie van de mogelijkheid tot het geven van zienswijzen op de ontwerpbegroting;
- De introductie van de mogelijkheid tot het geven van zienswijzen op andere besluiten dan de ontwerpbegroting;
- Een actieve informatieplicht voor het bestuur van het samenwerkingsverband;
- De mogelijkheid van instelling van regionale raadsadviescommissies;
- Langere termijnen voor de P&C-cyclus;
- De invoering van het regionaal enquêterecht;
- De versterking van de positie van de rekenkamer(functie);
- De mogelijkheid van participatie van ingezetenen bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid;
- Het maken van verplichte afspraken rondom de evaluatie van de regeling, en
- De verplichte opnemings van een uitgebreidere uittredingsregeling.

Van belang is om op te merken dat de wet tot wijziging van de Wgr al op 1 juli 2022 in werking is getreden. Dat betekent dat waar een gemeenschappelijke regeling op dit moment in strijd is met de nieuwe bepalingen, de Wgr voorgaat. Slechts voor enkele artikelen geldt dat niet; daarvoor geldt dat de gemeenschappelijke regeling binnen twee jaar (dus voor 1 juli 2024), moet zijn aangepast aan de gewijzigde Wgr. Dat laatste geldt met name voor de wijzigingen die in hoofdstuk 3 van dit memo worden beschreven.

1.2 Leeswijzer

In dit memo staan de wijzigingen van de Wgr centraal. De (uitvoerige) hoofdstukken 2 en 3 zijn daarbij eerst en vooral bedoeld als naslagwerk. Hoofdstuk 2 behandelt namelijk de wijzigingen die zijn ingegaan op 1 juli 2022, waarbij het niet noodzakelijk is om de gemeenschappelijke regeling aan te passen en hoofdstuk 3 bespreekt de wijzigingen die wél tot een wijziging van de gemeenschappelijke regelingen leiden en waarvan de implementatietermijn verstrijkt op 1 juli 2024. Bij de bespreking van de verschillende wijzigingen zijn ook steeds de betreffende wetsartikelen opgenomen. De zwarte teksten zijn teksten die reeds voor 1 juli 2022 in de Wgr stonden, de rode teksten zijn de onderdelen die toen ingevoegd zijn.

In hoofdstuk 4 delen wij alle deelnemende gemeenschappelijke regelingen vervolgens in een tweetal categorieën in, te weten beleidsarme en beleidsrijke regelingen. Vervolgens stellen wij in hoofdstuk 5 voor iedere categorie gemeenschappelijke regeling wijzigingsvoorstellen voor.

In hoofdstuk 6 stellen wij tevens enkele aanvullende wijzigingen voor die verband houden met de inwerkingtreding van de Wet elektronische publicaties per 1 januari

2021. Wij constateerden namelijk dat een groot aantal regelingen nog niet met deze wetwijziging in lijn is gebracht.

In hoofdstuk 7 doen wij voorts een voorstel voor een wijziging van de archiefbepalingen. Wij begrepen namelijk dat de provincie Limburg er bij een groot aantal regelingen op heeft aangedrongen om de archiefbepalingen aan te scherpen. Wij stellen daarvoor – met dank aan het verschaffen daarvan door de BsGW – een standaardregeling voor.

Tot slot sluiten wij dit memo af met een procesvoorstel voor de implementatie van de voorgestelde wijzigingen.

Concreet ziet de **hoofdstukindeling** van dit memo er als volgt uit:

2. Wetswijzigingen die géén afweging vergen;
3. Wetswijzigingen waarvoor een wijziging van de gemeenschappelijke regeling nodig is;
4. Categorieën gemeenschappelijke regelingen;
5. Wijzigingsvoorstellen per categorie gemeenschappelijke regeling;
6. Aanvullende wijzigingen (extra);
Inwerkingtreding van de Wet elektronische publicaties per 1 januari 2021
7. Aanvullende wijzigingen (extra);
Archiefbepalingen
8. Procesvoorstel voor de implementatie van de wijzigingen.

Bij het voorgaande merken wij nog het volgende op:

- **Integraal memo:** dit betreft een integraal memo voor alle deelnemende gemeenschappelijke regelingen. Voor sommige gemeenschappelijke regelingen, zoals de deelnemende bedrijfsvoeringsorganisaties en het gemeenschappelijk orgaan, gelden er op enkele punten andere regels. Waar dit aan de orde is, wordt dat uitdrukkelijk in het memo vermeld.
- **Gemeentelijk perspectief:** Verder spreken wij in dit memo steeds vanuit het perspectief van de gemeenten, omdat de meeste deelnemers van de deelnemende gemeenschappelijke regelingen gemeenten zijn.
- **Collegeregelingen:** Tevens spreken wij enkel van collegeregelingen. Met uitzondering van RD Maasland, de RUD Zuid-Limburg, het Historisch Centrum Limburg en de BsGW zijn alle deelnemende regelingen namelijk enkel ingesteld door de colleges van burgemeester en wethouders.

Bij het opstellen van de concrete tekstvoorstellen (volgende fase van dit traject), zal uiteraard wel met deze bijzonderheden rekening worden gehouden.

II. WETSWIJZIGINGEN DIE GÉÉN AFWEGING VERGEN

2.1 Treffen en wijzigen van collegeregelingen

De gewijzigde Wgr geeft in artikel 1 gewijzigde regels omtrent het treffen van een gemeenschappelijke regeling. Hieronder is het artikel opgenomen.²

Artikel 1 Wgr (vgl. art. 51 en art. 61 Wgr)

1. De raden, de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van twee of meer gemeenten kunnen afzonderlijk of tezamen, ieder voor zover zij voor de eigen gemeente bevoegd zijn, een gemeenschappelijke regeling treffen ter behartiging van een of meer bepaalde belangen van die gemeenten.
2. De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters zenden het ontwerp van de regeling toe aan de raden van de deelnemende gemeenten, met uitzondering van het ontwerp van een regeling die getroffen of mede getroffen wordt door de raden.
3. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen bij de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van hun gemeente binnen acht weken na ontvangst van het ontwerp hun zienswijze over het ontwerp van de regeling naar voren brengen. Indien de raden geen zienswijze naar voren wensen te brengen stellen zij de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters hier zo spoedig mogelijk van op de hoogte.
4. De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters gaan niet over tot het treffen van een regeling dan na verkregen toestemming van de gemeenteraden. De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.
5. Onder het treffen van een regeling wordt in dit artikel mede verstaan het wijzigen van, het toetreden tot en het uittreden uit een regeling.

De procedure voor het treffen van een gemeenschappelijke regeling zoals die in artikel 1 Wgr is opgenomen, is ook van toepassing op de wijziging van een gemeenschappelijke regeling, op de procedure tot toetreding en bij uittreding.³

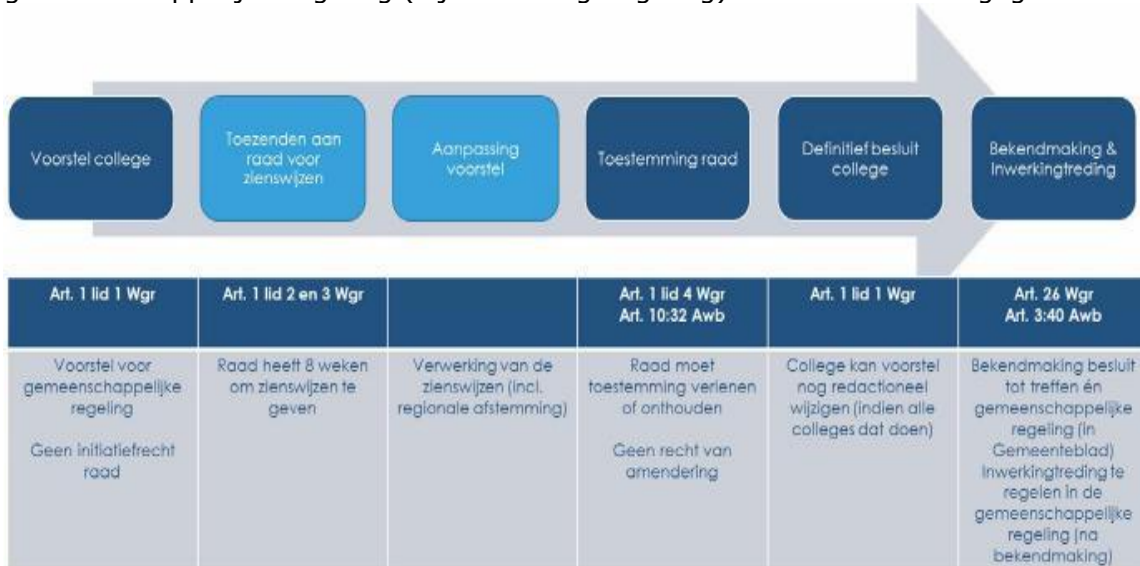
Voor gemeenschappelijke regelingen waaraan *gemeenteraden* deelnemen, verandert er qua procedure niets ten opzichte van de Wgr zoals die voor 1 juli 2022 gold.⁴ Dit geldt voor ISD BOL en ISD Kompas. Bij collegeregelingen, burgemeestersregelingen en gemengde regelingen tussen colleges en burgemeesters verandert er echter wel degelijk iets. Dat geldt voor de andere aan dit traject participerende gemeenschappelijke regelingen.

² Voor de Omgevingsdiensten geldt artikel 51 Wgr, nu daar ook het provinciebestuur deelneemt. Voor de BsGW geldt artikel 61 Wgr, nu daar het waterschapsbestuur deelneemt.

³ Zie artikel 1 lid 5 Wgr.

⁴ Zie artikel 1 lid 2 Wgr.

Hieronder is de nieuwe procedure voor de totstandkoming (of wijziging) van een gemeenschappelijke regeling (bij een collegeregeling) schematisch weergegeven:

De verschillende stappen worden hieronder nader toegelicht.

Toezening

Bij collegeregelingen moeten de colleges voortaan het ontwerp van de gemeenschappelijke regeling eerst **toezenden** aan de gemeenteraden.⁵

Zienswijze

De gemeenteraad kan binnen acht weken na ontvangst van de ontwerpregeling zijn **zienswijze** over de ontwerpregeling geven bij zijn college.⁶ De raad mag ook van de mogelijkheid tot het geven van zienswijzen afzien.⁷ De bedoeling van de wetgever bij deze nieuwe procedure is als volgt:

*"Om de raad een meer sturende positie te geven bij het treffen van een regeling tussen colleges wordt raden het recht gegeven een zienswijze naar voren te brengen bij een ontwerpregeling van [...] colleges van burgemeesters en wethouders. Indien de raden hier geen gebruik van wensen te maken dienen zij de colleges van burgemeester en wethouders [...] hier zo spoedig mogelijk van op de hoogte te stellen, zodat de besluitvorming niet onnodig vertraagd wordt."*⁸

Voor deze zienswijzeprocedure geldt dus dat het college de ontwerpregeling voor zienswijzen aan de raad zendt. Het is dus niet logisch dat het college bij deze

⁵ Zie artikel 1 lid 2 Wgr.

⁶ Zie artikel 1 lid 3 Wgr.

⁷ Zie artikel 1 lid 3 Wgr.

⁸ Kamerstukken II 2019/20, nr. 3, p. 10.

nieuwe zienswijzeprocedure een concept-zienswijze voorbereidt. Het college gaat dan immers over zijn eigen voorstel adviseren terwijl aangenomen moet worden dat het college hier onverkort mee instemt. De thans ingevoerde zienswijzeprocedure is overigens wel vergelijkbaar met de zogenaamde voorhangprocedure.⁹

Toestemming

Nadat de raad eventuele zienswijzen heeft ingediend vervolgt de procedure zoals deze voor 1 juli 2022 ook gold. Dit betekent dat het college een voorlopig besluit neemt omtrent de ontwerpregeling, en vervolgens **toestemming** vraagt aan de gemeenteraad voor het wijzigen van de regeling.¹⁰ Op die toestemming is afdeling 10.2.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: "**Awb**") van overeenkomstige toepassing.¹¹ Dat betekent dat de gemeenteraad 13 weken heeft om te beslissen omtrent de toestemming. De termijn van 13 weken begint te lopen vanaf het moment van verzending door het college.¹² Dit is een maximumtermijn, de raad mag het ook sneller doen. Mocht de raad er binnen 13 weken niet uit kunnen komen, dan kan de raad beslissen de toestemmingstermijn eenmalig te verlengen met maximaal 13 weken.¹³ Beslist de raad onverhoopt niet tijdig, dan is de toestemming van rechtswege verleend.¹⁴ De raad kan de toestemming overigens alleen onthouden wegens strijd met het recht, of strijd met het algemeen belang.¹⁵

Van strijd met het recht is sprake wanneer de gemeenschappelijke regeling in strijd is met (hoger) geschreven of ongeschreven recht. De grond 'strijd met het algemeen belang' is wat vager. Van een dergelijke strijd kan sprake zijn als er onverantwoorde financiële risico's worden genomen, als de gemeenteraad vindt dat er teveel zeggenschap verloren gaat of wanneer blijkt dat niets of niet afdoende met de ingediende zienswijzen is gedaan.

Gelijktijdig zienswijzen en toestemming?

De Wgr onderscheidt expliciet de zienswijzenprocedure van de daarop volgende toestemmingsprocedure. Deze kunnen dan ook niet gelijktijdig doorlopen worden om zo tijd te winnen. Dan is namelijk weer sprake van de procedure zoals die tot 1 juli 2022 gold. Daarnaast kan dan in gemeenten die geen zienswijzen indienen (en dus meteen toestemming zouden verlenen) geen rekening meer worden gehouden met wijzigingen die eventueel doorgevoerd worden naar aanleiding van zienswijzen van andere gemeenteraden. De gemeenteraden moeten immers uiteindelijk wel

⁹ Denk aan de wensen en bedenkingen in artikel 160 lid 2 Gemeentewet en artikel 169 lid 4 Gemeentewet.

¹⁰ Zie artikel 1 lid 4 Wgr.

¹¹ Zie artikel 10:32 lid 1 Awb.

¹² Zie artikel 10:32 lid 1 jo. artikel 10:31 lid 1 Awb.

¹³ Zie artikel 10:32 lid 1 jo. artikel 10:31 lid 2 Awb.

¹⁴ Zie artikel 10:32 lid 1 jo. artikel 10:31 lid 4 Awb.

¹⁵ Zie artikel 1 lid 4 Wgr.

allen toestemming geven voor dezelfde gemeenschappelijke regeling. Wil men tijd winnen, dan moet daarom bekeken worden of de procedure voor toestemming niet sneller doorlopen kan worden. Er hoeft dan immers niet meer uitgebreid gedebatteerd te worden, indien reeds rekening is gehouden met de eerdere zienswijzen van de gemeenteraden. Voor de volledigheid wordt hier ook nog opgemerkt dat het college nog definitief moet besluiten over het treffen van de gemeenschappelijke regeling. Het toestemmingsbesluit van de gemeenteraad moet immers voorafgaan aan het besluit van het college, zodat rekening kan worden gehouden met hetgeen in de toestemmingsprocedure aan de orde is gekomen.¹⁶

Bekendmaking

Nadat de raad besloten heeft over de toestemming, moet dit besluit worden toegezonden aan het college. De griffier wordt verzocht dit direct na de betreffende raadsvergadering te doen. Publicatie van het raadsbesluit tot toestemming is niet vereist, althans de bekendmaking geschiedt via de toezending aan het college.¹⁷ Het college neemt ten slotte het definitieve besluit tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Nadat alle colleges besloten hebben is de gemeenschappelijke regeling tot stand gekomen.

Het besluit van het college moet wél **bekendgemaakt** worden alvorens het in werking treedt.¹⁸ Dat moet via publicatie in het Gemeenteblad.¹⁹ Het eventueel niet bekendmaken van dit besluit lijkt overigens geen gevolgen te hebben voor de rechtsgeldigheid van de gemeenschappelijke regeling.²⁰ Nadat alle colleges besloten hebben, moet de gemeenschappelijke regeling zelf bekendgemaakt worden door het college van de gemeente van de plaats van vestiging van de gemeenschappelijke regeling.²¹ Bij de Omgevingsdiensten ligt die verantwoordelijkheid om bekend te maken bij gedeputeerde staten, die de gemeenschappelijke regeling in het provinciaal blad bekendmaken.²² De gemeenschappelijke regeling kan niet **in werking treden** voordat deze laatste bekendmaking heeft plaatsgevonden.²³

¹⁶ Zie ook artikel 10:32 lid 1 Awb. Een eerder besluit van het college onder voorbehoud van toestemming van de raad is dan ook in strijd met dit artikel uit de Awb. De toestemming van de raad zou dan immers feitelijk een voorwaarde voor inwerkingtreding van het besluit worden. Dat valt in Awb-terminen niet onder toestemming, maar onder goedkeuring (zie artikel 10:25 Awb). En voor een goedkeuringseis is een wettelijke grondslag vereist (artikel 10:26 Awb).

¹⁷ Zie artikel 10:32 lid 2 jo. artikel 10:31 lid 1 Awb.

¹⁸ Zie artikel 3:40 Awb.

¹⁹ Zie artikel 3:42 Awb jo. artikel 6 Bekendmakingswet.

²⁰ Zie *Kamerstukken II* 2012/13, 33597, nr. 3, p. 22.

²¹ Zie artikel 26 lid 1 Wgr – gewijzigd met de Wet elektronische publicaties (zie hierna).

²² Artikel 41 lid 1 aanhef en onder I jo. art. 26 Wgr.

²³ Artikel 26 lid 3 Wgr.

2.2 Begrotingscyclus

Met de wijziging van de Wgr is ook de zogenaamde **planning- en control-cyclus**, met name de begrotingscyclus, gewijzigd. Dit geldt bij alle rechtsvormen waarbij de Wgr verplicht een eigen begroting en jaarrekening voorschrijft, te weten gemeenschappelijke openbare lichamen, gemeenschappelijke organen en bedrijfsvoeringsorganisaties. De artikelen 34, 34b en 35 Wgr zijn daarom aangepast.²⁴ Hieronder worden de artikelen besproken in de volgorde van de planning- en control-cyclus.

Kadernota

Artikel 34b (vgl. art. 58b resp. art. 67a Wgr)

Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan zendt **vóór 30 april** van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten.

De cyclus start formeel met de in 2015 geïntroduceerde **kadernota**. Moest deze voorheen voor 15 april verzonden zijn aan de gemeenteraad, die datum is wat naar achteren geschoven, naar 30 april. Het samenwerkingsverband (openbaar lichaam, bedrijfsvoeringsorganisatie of gemeenschappelijk orgaan) heeft dus 15 dagen langer de tijd om het stuk op orde te brengen. Benadrukt moet worden dat het hier om een uiterste termijn gaat. Dat betekent dat in de gemeenschappelijke regeling ook een eerdere datum kan worden afgesproken, maar in elk geval geen latere datum. De gemeenteraad hoeft formeel niets met de kadernota te doen, anders dan deze natuurlijk voor kennisgeving aan te nemen. Dat laat onverlet dat de raad er wel over kan debatteren en er op kan reageren, maar dat moet de raad dan wel tijdig doen. Als de ontwerpbegroting (zie hierna onder het kopje "toezending ontwerpbegroting") immers reeds is toegezonden, heeft reageren op de kadernota weinig zin meer. De kadernota is ook één van die besluiten waarbij het interessant kan zijn om deze aan een zienswijze te onderwerpen (zie hierna in hoofdstuk 3). In verschillende gemeenschappelijke regelingen is daarvan reeds (feitelijk) sprake, zo begrepen wij van u tijdens de sessie van 29 september jl. Dat betekent wel dat de kadernota vaak eerder al moet worden toegezonden om de raden ook de tijd te geven te kunnen reageren.

De kadernota wordt overigens toegezonden door het dagelijks bestuur van een openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie of door het gemeenschappelijk orgaan. Bij een openbaar lichaam betekent dat dus dat het

²⁴ Hetzelfde geldt voor de artikelen 58, 58b en 59 Wgr die voor de Omgevingsdiensten gelden, nu daar het provinciebestuur deelneemt. Ook de artikelen 67, 67a en 68 Wgr zijn aangepast. Deze artikelen gelden voor BsGW, nu daar ook het waterschapsbestuur deelneemt.

algemeen bestuur formeel geen rol heeft bij het op- of vaststellen van de kadernota.

Toezending ontwerpbegroting

De volgende stap in de begrotingscyclus is het toezenden aan de gemeenteraad van de ontwerpbegroting. Het gewijzigde artikel 35 van de Wgr is hierna opgenomen.²⁵

Artikel 35 Wgr (vgl. art. 59 en art. 68 Wgr)

1. Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan zendt de ontwerpbegroting **twalf weken** voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, onderscheidenlijk **twalf weken** voordat zij door het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan wordt vastgesteld, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten.
2. De ontwerpbegroting wordt door de zorg van de besturen van de deelnemende gemeenten voor een ieder ter inzage gelegd en, tegen betaling van de kosten, algemeen verkrijgbaar gesteld.
3. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen bij het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie, onderscheidenlijk het gemeenschappelijk orgaan hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.
4. **Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie onderscheidenlijk het gemeenschappelijk orgaan stelt de raden van de deelnemende gemeenten voorafgaande aan het vaststellen van de begroting schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, bedoeld in het derde lid, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.**

(...)

Bij een openbaar lichaam is het dagelijks bestuur daarmee belast. De ontwerpbegroting moet aan de gemeenteraden worden gezonden **twalf weken** voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden. Dat was voorheen acht weken. Hoewel het artikel niet expliciet vermeldt dat het hier om een minimale termijn gaat, moet er van worden uitgegaan dat de wet zich er niet tegen verzet wanneer de ontwerpbegroting méér dan twalf weken voordat deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden reeds wordt toegezonden aan de raden. Het artikel schrijft wél expliciet voor dat het dagelijks bestuur de ontwerpbegroting aan de gemeenteraad zendt.

Het gaat dus om een rechtstreekse toezending, zonder tussenkomst van het college. In de praktijk komt het nog weleens voor, zeker bij collegeregelingen, dat de ontwerpbegroting aan het college wordt gezonden. Vervolgens maakt het college

²⁵ Voor de Omgevingsdiensten geldt artikel 58 Wgr, nu daar ook het provinciebestuur deelneemt. Voor de BsGW geldt artikel 67 Wgr, nu daar het waterschapsbestuur deelneemt.

een concept-zienswijze en zendt deze met de ontwerpbegroting aan de gemeenteraad. Daarmee wordt de reactietermijn voor de gemeenteraad wel verkort. Het indienen van een zienswijze ná de vaststelling door het algemeen bestuur heeft immers weinig zin. Dat betekent echter niet dat het college niets kan doen in de voorbereiding, want het is natuurlijk wel gebruikelijk dat het college raadsbesluiten voorbereidt.²⁶ Dat geldt onverminderd ook bij zienswijzen richting het dagelijks bestuur. Wat niet mag, maar in de praktijk nog weleens voorkomt, is dat het college ook formeel de zienswijzen indient. Vanwege de relatie tussen de zienswijze en het budgetrecht van de gemeenteraad, moet aangenomen worden dat de aard van de bevoegdheid om zienswijzen in te dienen zich verzet tegen delegatie²⁷ of mandatering²⁸ aan het college. De raad zou dan immers geen enkel kaderstellend middel meer hebben ten aanzien van de begroting van een samenwerkingsverband.

Procedure bij openbaar lichaam en bedrijfsvoeringsorganisatie

Dezelfde procedure geldt bij een gemeenschappelijk orgaan of een bedrijfsvoeringsorganisatie. Omdat beide rechtsvormen een ongeleed bestuur kennen is er geen apart dagelijks bestuur (of voorzitter). Om die reden schrijft de Wgr voor dat in die gevallen de ontwerpbegroting door het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie of door het gemeenschappelijk orgaan moet worden toegezonden aan de raden. Dat moet 12 weken voordat het bestuur of het gemeenschappelijk orgaan de begroting vaststelt.

Verplichte reactie op de zienswijzen

Nieuw is verder dat het samenwerkingsverband voortaan verplicht is te **reageren** op de door de raden ingediende zienswijzen. Het dagelijks bestuur moet schriftelijk én gemotiveerd aan de gemeenteraden laten weten wat het van de zienswijzen vindt en tot welke conclusie dat heeft geleid. Die 'terugkoppeling' moet aan de raden worden gegeven vóórdat het algemeen bestuur de begroting vaststelt. Dat moet dan dus geschieden in de periode tussen de aanbidding van de begroting aan het algemeen bestuur²⁹ en het moment van vaststelling door het algemeen bestuur. Als het niet in die periode valt, dan moet het binnen de twaalf weken gebeuren die de raad heeft om zienswijzen in te dienen. Dat laatste is bij een bedrijfsvoeringsorganisatie en gemeenschappelijk orgaan sowieso aan de orde, omdat de ontwerpbegroting daar 12 weken vóór de besluitvorming wordt toegezonden. Maar ook het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie en het gemeenschappelijk orgaan moeten reageren voordat zij besluiten.

²⁶ Zie artikel 160 lid 1 onder b Gemeentewet. De raad mag natuurlijk ook zelf het initiatief nemen of het voorstel met concept-zienswijzen amenderen (zie artikel 147 a en b Gemeentewet).

²⁷ Zie artikel 156 lid 1 Gemeentewet.

²⁸ Zie artikel 10:3 lid 1 Awb.

²⁹ Zie artikel 35 lid 1 Wgr.

Vaststelling van de begroting

De procedure gaat dan verder met de vaststelling van de ontwerpbegroting. Daarin verandert niets. Wat wel nog verandert, is dat de **inzending** van de vastgestelde begroting aan gedeputeerde staten, als financieel toezichthouder, voortaan niet meer vóór 1 augustus hoeft te geschieden, maar vóór 15 september. Dat betekent dus dat er grofweg zes weken meer zijn voor de procedure, waarbij wel moet worden opgemerkt dat een deel daarvan binnen het zomerreces valt als er geen goed proces wordt uitgelijnd.

Artikel 34 Wgr (vgl. art. 58 en art. 67 Wgr)

1. Het algemeen bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan stelt de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient.
2. Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór **15 september** van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan gedeputeerde staten.

[...]

2.3 Regionaal enquêterecht

De bij een gemeenschappelijke regeling betrokken gemeenteraden krijgen ook een nieuw instrument in de zin van een **regionale onderzoekscommissie**.³⁰ Deze komt bovenop de reeds sinds 2002 bestaande mogelijkheid tot het instellen van een gemeentelijke onderzoekscommissie. Die laatste onderzoekscommissie kan echter alleen onderzoek doen naar door het college en/of de burgemeester gevoerd bestuur.³¹ Dat betekent dat men wél onderzoek kon doen naar het handelen van de eigen wethouder of burgemeester in het algemeen bestuur van een openbaar lichaam, in het bestuur van een bedrijfsvoeringsorganisatie of in het gemeenschappelijk orgaan, voor zover het een collegeregeling, burgemeestersregeling of gemengde regeling tussen uitsluitend colleges en burgemeesters betreft, maar dat er geen onderzoek kon worden gedaan naar het *gehele* functioneren van het in een samenwerkingsverband gevoerde bestuur.

De nieuwe regionale onderzoekscommissie kan echter onderzoek doen naar het gehele **door het samenwerkingsverband gevoerde bestuur**.³² Dat betekent dus dat ook onderzoek kan worden gedaan naar het handelen van het algemeen

³⁰ Zie artikel 155g en 155h Gemeentewet. Vgl. ook art. 151g en 151h Provinciewet. De Waterschapswet kent deze mogelijkheid niet.

³¹ Zie artikel 155a lid 1 Gemeentewet. Vgl. ook art. 151a Provinciewet. De Waterschapswet kent geen onderzoekscommissie. Deze kan wel worden ingesteld, maar kan dan niet onder ede personen horen, en personen zijn niet verplicht op te komen dagen.

³² Zie artikel 155g lid 1 Gemeentewet.

bestuur, het dagelijks bestuur, de voorzitter of een adviescommissie of bestuurscommissie bij een gemeenschappelijk openbaar lichaam. Hetzelfde geldt voor het handelen van een gemeenschappelijk orgaan of het bestuur van een bedrijfsvoeringsorganisatie. Een onderzoekscommissie kan géén onderzoek doen naar het handelen van een bij een samenwerkingsverband ingesteld bestuur, indien de gemeenteraad (mede-) deelnemer is aan de betreffende gemeenschappelijke regeling.³³

Verplichte medewerking

Alle (oud-)raadsleden, (oud)-burgemeesters, (oud-)wethouders, (oud-)leden van de rekenkamer of rekenkamerfunctie of andere commissies en (oud-)ambtenaren werkzaam bij of uit anderen hoofde ondergeschikt aan het gemeentebestuur zijn verplicht mee te werken aan het onderzoek van de regionale onderzoekscommissie.³⁴ Anders dan bij een gemeentelijke onderzoekscommissie geldt dat dan natuurlijk voor deze personen bij alle deelnemende gemeentebesturen. Daarnaast moeten ook (oud-)leden van door het algemeen bestuur van een gemeenschappelijk openbaar lichaam ingestelde advies- en bestuurscommissies meewerken aan het onderzoek, net als (oud-)ambtenaren werkzaam bij of uit anderen hoofde ondergeschikt aan het bestuur van het openbaar lichaam of het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie.³⁵

Unanimiteit vereist

Voorwaarde voor het instellen van een regionale raadscommissie is wel dat de bij het samenwerkingsverband betrokken gemeenteraden (en provinciale staten waar het de Omgevingsdiensten betreft) hiertoe unaniem moeten beslissen.³⁶ Het instellingsbesluit moet het onderwerp van het onderzoek omschrijven en toelichten.³⁷ Het instellingsbesluit zelf is een gemeenschappelijke regeling, waarbij de onderzoekscommissie formeel als gemeenschappelijk orgaan wordt geduid.³⁸ De onderzoekscommissie kan alleen uit raadsleden bestaan³⁹, waarbij voor een evenwichtige vertegenwoordiging van de betrokken gemeenteraden wordt gezorgd.⁴⁰

De regionale onderzoekscommissie zal als zodanig niet vaak gebruikt worden. Daarvoor is het instrument te zwaar. Het is een nuttig instrument om in te zetten wanneer er bij een samenwerkingsverband grote problemen worden ervaren vanuit de gemeenteraden. Zij kunnen dan zelfstandig onderzoek doen, waarbij het

³³ Zie artikel 155g lid 2 Gemeentewet.

³⁴ Zie artikel 155h aanhef en onder a jo. artikel 155b lid 1 en artikel 155c lid 1 Gemeentewet.

³⁵ Artikel 155h aanhef en onder b Gemeentewet.

³⁶ Zie artikel 155g lid 1 Gemeentewet.

³⁷ Zie artikel 155g lid 3 Gemeentewet.

³⁸ Zie artikel 155g lid 4 Gemeentewet.

³⁹ Idem.

⁴⁰ Zie artikel 155g lid 5 Gemeentewet.

verplicht is medewerking te verlenen. Ze zijn dus niet afhankelijk van het samenwerkingsverband of het college voor medewerking.

2.4 Bevoegdheden rekenkamer(commissie)

Bij de rekenkamer verandert niet al teveel. Een gemeentelijke rekenkamer kon altijd al onderzoek doen bij een openbaar lichaam, bedrijfsvoeringsorganisatie of gemeenschappelijk orgaan om zo de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur vast te stellen.⁴¹ Strikt formeel mocht géén onderzoek worden gedaan naar de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het samenwerkingsverband gevoerde bestuur als zodanig. In de praktijk gebeurde dat, op vrijwillige basis, wel veelvuldig. Met de wijziging van de Wgr is nu ook expliciet voorzien in die mogelijkheid.⁴² Hetzelfde geldt voor de provinciale rekenkamer.⁴³ Voor de komende waterschapsrekenkamer geldt dit nog niet, dat zal bij de Verzamelwet BZK 20XX worden hersteld.⁴⁴

2.5 Regionale raadsadviescommissie

Een ander nieuw instrument om de invloed van gemeenteraden te vergroten is de zogenaamde **regionale raadsadviescommissie**. Voor dit instrument is geen wijziging van de gemeenschappelijke regeling noodzakelijk, nu artikel 24a van de Wgr de instelling altijd mogelijk maakt.

⁴¹ Zie artikel 184 Gemeentewet-oud.

⁴² Zie artikel 184 lid 3 Gemeentewet.

⁴³ Zie artikel 185 lid 3 Provinciewet.

⁴⁴ <https://www.internetconsultatie.nl/verzamelwetbzk20xx/b1>.

Artikel 24a Wgr

1. Op voorstel van de raden van de deelnemende gemeenten gezamenlijk stelt het algemeen bestuur van een openbaar lichaam een gemeenschappelijke adviescommissie in die het algemeen bestuur van advies kan voorzien, de besluitvorming van de raden van de deelnemende gemeenten met betrekking tot de regeling kan voorbereiden of de raden van advies kan voorzien.
2. Het algemeen bestuur van het openbaar lichaam regelt de bevoegdheden, de taken en werkwijze van de commissie, nadat het de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid heeft gesteld hun wensen en bedenkingen hieromtrent ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.
3. De commissie bestaat uit leden die per deelnemende gemeente door de raad uit zijn midden worden aangewezen. Een raad kan besluiten geen lid aan te wijzen.
4. Het lidmaatschap van de gemeenschappelijke adviescommissie eindigt van rechtswege op het moment dat men ophoudt lid te zijn van de raad uit wiens midden men aangewezen is.
5. Artikel 22 van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing op de commissie.
6. De leden van de gemeenschappelijke adviescommissie kunnen een vergoeding voor het bijwonen van vergaderingen van de commissie ontvangen. De hoogte van de vergoeding staat in redelijke verhouding tot de aan het lidmaatschap van de gemeenschappelijke adviescommissie verbonden werkzaamheden, mede rekening houdende met de vergoeding voor werkzaamheden welke het lid ontvangt uit hoofde van zijn lidmaatschap van de raad. De artikelen 96, tweede en derde lid, tweede zin, 98 en 99 van de Gemeentewet, alsmede de op grond daarvan gestelde nadere regels, zijn van overeenkomstige toepassing.

De Wgr geeft gemeenteraden de mogelijkheid om het algemeen bestuur te verzoeken om een regionale raadsadviescommissie in te stellen. Het is niet noodzakelijk om daarvoor een kapstokbepaling in de gemeenschappelijke regeling op te nemen, maar dat kan natuurlijk wel.

De raadsadviescommissie kan alleen bij een gemeenschappelijk openbaar lichaam worden ingezet, nu instelling bij de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan afbreuk zou doen aan het ongelede bestuur van die rechtsvormen.

De instelling van een raadsadviescommissie geschiedt door het algemeen bestuur, op verzoek van de betrokken gemeenteraden.⁴⁵ Alle raden moeten instemmen met de instelling van de raadsadviescommissie, maar als ze dat doen, dan is het voor het algemeen bestuur ook een verplichting om tot instelling over te gaan. Het kiezen van de leden van de commissie is dan weer aan de raden, waarbij een raad er ook voor kan kiezen niet actief te participeren.⁴⁶ Alleen raadsleden kunnen lid zijn.⁴⁷

Doelstelling van de raadsadviescommissie is om raden met elkaar te laten overleggen, bijvoorbeeld over gezamenlijke zienswijzen (zie over de rol van zienswijzen in de beleidscyclus hoofdstuk 4). De raadsadviescommissie is

⁴⁵ Zie artikel 24a lid 1 Wgr.

⁴⁶ Zie artikel 24a lid 3 Wgr.

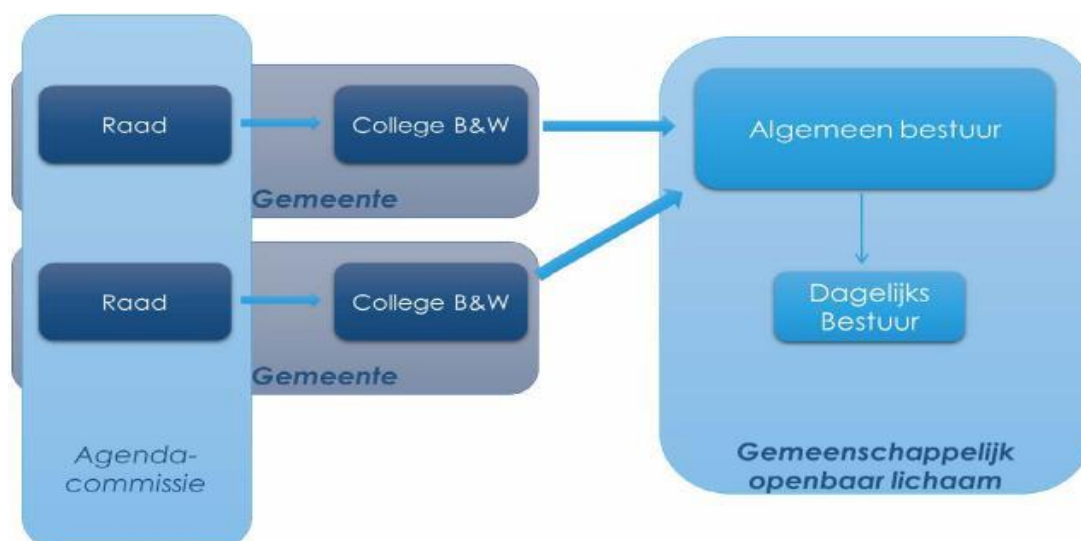
⁴⁷ Zie artikel 24a lid 3 en 4 Wgr.

nadrukkelijk niet bedoeld om de rol van de gemeenteraden over te nemen of om tot besluitvorming te komen. Besluitvorming en sturing blijft bij de individuele raden liggen. Wel kan de raadsadviescommissie een advies geven aan de raden, maar ook aan het algemeen bestuur. Verder kan de commissie een voorbereidende rol hebben in de beleidscyclus.

Agendacommissie als variant op de raadsadviescommissie

De Wgr gaat uit van een raadsadviescommissie ingesteld bij een gemeenschappelijke regeling. De commissie kan formeel dus niet voor meer dan één samenwerkingsverband werken. Toch zijn er in de praktijk reeds **agendacommissies** e.d. tot stand gekomen die wel degelijk meerdere samenwerkingsverbanden bestrijken. In Noord-Limburg is een dergelijke samenwerkingsvorm ook reeds ingesteld. De Wgr verzet zich daar ook niet tegen, alleen is dan formeel geen sprake van een commissie in de zin van artikel 24a Wgr.

Een dergelijke agendacommissie houdt met name in de gaten of de gemaakte afspraken voor informatievoorziening en verantwoording wel nageleefd worden. Daarnaast kan zij voorstellen doen ter verbetering van dit instrumentarium. Ook kan het als vehikel gebruikt worden om zienswijzen, moties en dergelijke met elkaar te delen. De agendacommissie heeft nadrukkelijk **géén politieke component**. Daarom wordt vaak volstaan met één of twee raadsleden per gemeenteraad (eventueel ondersteund door de griffie). De politieke afstemming die soms wenselijk kan zijn vindt dus niet via een dergelijke agendacommissie plaats. Daarvoor kan de raadsadviescommissie dan dienen. Gemeenteraden kunnen dan samen optrekken waar het gaat om kaderstelling én controle. Het kan immers ook interessant zijn om zo nu en dan eens te horen of iedere gemeenteraad dezelfde terugkoppeling krijgt vanuit de colleges, om zo te kijken wat er speelt binnen een samenwerkingsverband.

Ad hoc bijeenkomsten als variant voor de raadsadviescommissie

Het 'gevaar' van verschillende raadsadviescommissies is dat een gemeenteraad, en vooral de leden, overvraagd wordt. Er is immers slechts beperkte tijd beschikbaar voor raadsleden om naar extra vergaderingen te gaan. Daarnaast is het ook voor een samenwerkingsverband niet te doen wanneer voor ieder besluit eerst de raadsadviescommissie om advies moet worden gevraagd. Een mooie tussenvorm kan dan ook zijn om naast de eerder genoemde variant van de agendacommissie te werken met **ad hoc bijeenkomsten van raadsleden**, in plaats van een vaste raadsadviescommissie. De doelstelling om raden gezamenlijk te laten afstemmen en het algemeen bestuur en de raden te adviseren komt dan ad hoc toe aan deze 'commissie', terwijl de voorbereidende kant van de taak toekomt aan de vaste agendacommissie. Voordeel van een ad hoc vormgeving is dat raden minder snel overvraagd zullen worden. Nadeel is natuurlijk dat bij iedere beleidscyclus (zie hierna hoofdstuk 4) opnieuw bekeken moet worden of en hoe raden betrokken worden. De raden kunnen daarbij via de nota's verbonden partijen wel kaders stellen wanneer een beleidswijziging of beleidsvoorstel van zodanige ingrijpende aard is, dat de raden bijeen willen komen alvorens er formeel besloten wordt omtrent de beleidskeuzes. Op deze manier kan een raadsadviescommissie ook betrokken worden bij andere vormen van samenwerking dan een gemeenschappelijk openbaar lichaam, en kan de raad weer vroegtijdiger sturen. Dat blijft immers het doel: zo vroeg mogelijk betrokken zijn bij politieke besluitvorming om zodoende het besluitvormingsproces van de beleidscyclus te kunnen beïnvloeden.

Het ligt voor de hand dit instrument in de fase van planvorming (beeld- en oordeelsvorming) in te zetten. Dan heeft het optimaal effect in de beleidscyclus. Zoals gezegd kan het echter ook af en toe in de fase van monitoring worden ingezet, om te kijken of de raden over dezelfde informatie beschikken en te bekijken of er bijsturing moet plaatsvinden, bijvoorbeeld in de zin van nieuwe beleidsvoorstellen.

Actieve rol van raden is hoe dan ook vereist

Belangrijk is wel om op te merken dat alle hierboven beschreven instrumenten om de sturing van en controle door de gemeenteraden te verbeteren – namelijk de zienswijze en de gezamenlijke commissie – nadrukkelijk een meer **actieve rol** van de raden vragen. Dat zal soms ook lastig blijken, omdat raadsleden nu eenmaal drukke agenda's hebben. Toch is een actieve houding noodzakelijk voor een goed **samenspel** tussen gemeenteraden, colleges en het samenwerkingsverband.

III. WETSWIJZIGINGEN DIE EEN AFWEGING VERGEN

In dit hoofdstuk bespreken wij de wijzigingen die wel een wijziging van de gemeenschappelijke regelingen vergen en waarvoor – dus – een nadere afweging vereist is. Wij bespreken daarbij eerst die wijzigingen die van meer technische aard

zijn (paragraaf 3.1) en daarna bespreken wij de wijzigingen die direct aan de positie van de gemeenteraad raken (paragraaf 3.2).

3.1 Wijzigingen die van meer technische aard zijn

3.1.1 Uittreding

De Wgr heeft altijd bepaald dat in de gemeenschappelijke regeling bepalingen moeten worden opgenomen omtrent wijziging, toetreding, uittreding en opheffing van de regeling.⁴⁸ Met de wetswijziging van 2022 is verder verduidelijkt wat dit precies inhoudt.

Artikel 9 lid 1 Wgr

De regeling houdt bepalingen in omtrent wijziging, opheffing, toetreding, de voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden en de gevolgen van uittreding, waaronder bepalingen omtrent de gevolgen voor het vermogen van de rechtspersoon, bedoeld in artikel 8, eerste en derde lid, en de deelnemende gemeenten, met inachtneming van artikel 1.

Bij alle gemeenschappelijke regelingen

Tot 1 juli 2022 hoefden formeel alleen bepalingen over toetreding, wijziging, uittreding en opheffing te worden opgenomen bij gemeenschappelijke regelingen die voor onbepaalde tijd waren getroffen, maar sindsdien geldt dit voor alle gemeenschappelijke regelingen, dus ook bij voor bepaalde tijd getroffen gemeenschappelijke regelingen.

Indien een regeling dus voor bepaalde tijd is getroffen en deze regeling kent nog geen toetredings-, wijzigings-, uittredings- en opheffingsbepalingen, dan dienen die voor 1 juli 2024 aan de gemeenschappelijke regeling te worden toegevoegd.

Besluitvorming door deelnemers

Uit de woorden "met inachtneming van artikel 1" moet worden afgeleid dat de besluitvorming rond wijziging, opheffing, toetreding en de gevolgen van uittreding door de deelnemende bestuursorganen plaatsvindt. Het bestuur van het samenwerkingsverband heeft daarin formeel geen rol.

Gevolgen van de uittreding

Er heeft altijd veel onduidelijkheid bestaan omtrent de uittreding. Hoewel de Wgr altijd al voorschreef dat in de gemeenschappelijke regeling afspraken moesten worden gemaakt omtrent uittreding, heeft de Wgr nimmer voorgeschreven hoe de gevolgen van uittreding bepaald worden. In veel gemeenschappelijke regelingen werden echter geen afspraken gemaakt, of slechts enkele procesafspraken. In de jurisprudentie is daarom een berekeningswijze ontwikkeld voor de kosten van

⁴⁸ Zie artikel 9 lid 1 Wgr.

uittreding, wanneer de gemeenschappelijke regeling zelf niets daaromtrent bepaald. Die berekeningswijze wordt vaak als erg kostbaar gezien, hetgeen uittreding moeilijk zou maken. Bij de wijziging van de Wgr van 2015⁴⁹ is daarom al geregeld dat de gemeenschappelijke regeling de gevolgen van de uittreding moet regelen.

Met de wetwijziging van 2022 is verder verduidelijkt wat daaronder moet worden verstaan. In elk geval moet **in de gemeenschappelijke regeling** worden geregeld (dit kan dus niet doorgeschoven worden naar een overeenkomst of uittreedregeling):

- De voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden;
- De gevolgen voor het vermogen van het samenwerkingsverband (gemeenschappelijk openbaar lichaam of bedrijfsvoeringsorganisatie);
- De gevolgen voor het vermogen van de deelnemende gemeenten (zowel de uittreder als de overblijvende gemeenten).

Voorwaarden voor uittreding

Bij voorwaarden kan onder andere gedacht worden aan bijvoorbeeld een opzegtermijn of een verbod om de eerste jaren na toetreding/treffen van de gemeenschappelijke regeling uit te treden. Ook het besluitvormingsproces is een onderdeel van de voorwaarden voor uittreding, net als andere procedurele afspraken. Dat zijn bepalingen die al regelmatig in gemeenschappelijke regelingen voorkomen. Ook kan gedacht worden aan voorwaarden over het verplicht overnemen van personeel (mits dat personeel of de personeelsvertegenwoordiging daarmee natuurlijk ook instemt langs de daartoe geëigende wegen).

Vermogensrechtelijke gevolgen

Bij vermogensrechtelijke gevolgen gaat het om de financiële kant van de uittreding, maar ook om de overname van contracten (huurovereenkomsten, arbeidsovereenkomsten, inkoopcontracten e.d.). In de gemeenschappelijke regeling zal bepaald moeten worden hoe hiermee omgegaan wordt én hoe de uittreedkosten berekend moeten worden. Daarbij zal vooral van belang zijn welke kosten toerekenbaar zijn aan de uittredende partij, want vaak wordt gekozen voor het principe dat de uittreder de kosten van de uittreding betaalt. Bij dat principe past het echter niet dat de uittreder meer kosten betaalt dan strikt noodzakelijk. De uittreedsom is geen boete om uittreding praktisch onmogelijk te maken.

Wat verder van belang is, is om ook reëel te kijken hoe lang een samenwerkingsverband nodig heeft om zich aan te passen. Kosten kunnen immers niet tot in de eeuwigheid der dagen aan de uittreder worden toegerekend. Dan zou de uittreder nooit loskomen van het samenwerkingsverband. In de jurisprudentie

⁴⁹ Wet van 9 juli 2014, *Stb.* 2014, nr. 306. Zie voor de inwerkingtreding KB 17 december 2014, *Stb.* 2014, nr. 558.

gaat men daarbij uit van een termijn van maximaal vijf jaar. Wat ook mogelijk is, is dat de uittredende partij een soort van risico-opslag of 'verzekeringspremie' betaalt, waarmee eventuele toekomstige risico's worden afgekocht voor een vast bedrag. Daarmee staat het bedrag vast voor het moment van uittreding, en kunnen er niet jarenlang nog kosten worden toegerekend.

Het is overigens niet noodzakelijk om in de gemeenschappelijke regeling expliciete bedragen te noemen, die kunnen immers per deelnemer verschillen, maar ook per periode. Een vaste uittreedsom zou ertoe leiden dat eventuele meerkosten boven dat bedrag niet door de uittreder, maar door het samenwerkingsverband en daarmee door de overblijvende deelnemers moeten worden gedragen.

3.2 Wijzigingen die direct aan de positie van de gemeenteraad raken

3.2.1 Zienswijzen

Een nieuw instrument dat is ingevoegd in de Wgr, is de zogenaamde **zienswijze**. Het gaat dan niet om de zienswijze op de ontwerpbegroting (zie hoofdstuk 2) of om de instelling van een bestuurscommissie of de oprichting van of deelneming in privaatrechtelijke rechtspersonen⁵⁰, maar om zienswijzen op andere besluiten van het bestuur van een openbaar lichaam, het bestuur van een bedrijfsvoeringsorganisatie of van het gemeenschappelijk orgaan.

Artikel 10 lid 5 en 6 Wgr

5. Een regeling als bedoeld in het tweede lid houdt bepalingen in omtrent de besluiten van het bestuur van het openbaar lichaam, de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan, waarover de raden van de deelnemende gemeenten een zienswijze naar voren kunnen brengen voorafgaand aan het nemen van het besluit, met uitzondering van het besluit tot het vaststellen of wijzigen van de begroting, bedoeld in artikel 35, en besluiten als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, en de wijze waarop de zienswijze gegeven kan worden.
6. Voorafgaande aan het nemen van het besluit waarover de zienswijze gegeven is stelt het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam of het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie, onderscheidenlijk het gemeenschappelijk orgaan, de raden van de deelnemende gemeenten en, indien het een besluit van het algemeen bestuur van een openbaar lichaam betreft, het algemeen bestuur van het openbaar lichaam schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijze, bedoeld in het vorige lid, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.

De mogelijkheid om bepaalde besluiten van het samenwerkingsverband aan zienswijzen te onderwerpen bestond natuurlijk al. Nieuw is dat het nu een verplichting is hieromtrent een **afweging te maken in de gemeenschappelijke regeling**. Ook wanneer het instrument van zienswijzen níet wordt gebruikt, moet dit in de gemeenschappelijke regeling geregeld worden.

⁵⁰ Zie artikel 25 lid 2 Wgr, respectievelijk artikel 31a Wgr.

Besluiten waarvoor zienswijzen vaak gebruikt worden

In de praktijk zijn al wel voorbeelden te vinden van besluiten die aan zienswijzen worden onderworpen. Dit geldt vaak bij de kadernota in het kader van de planning- en control-cyclus (zie hoofdstuk 2) of bij de vaststelling van de jaarrekening. Ook strategische plannen of meerjarenplannen worden vaak onderworpen aan zienswijzen, net als door een algemeen bestuur vast te stellen verordeningen die algemeen verbindende voorschriften inhouden. Het gaat dus met name om bevoegdheden die direct aan de kaderstellende rol van de gemeenteraad raken. Het lijkt dan ook logisch om de raad zienswijzen te laten geven om een verbeterde democratische invloed te creëren. Het past in die procedure overigens niet het college de zienswijze te laten geven: artikel 10 Wgr schrijft niet voor niets voor dat het om zienswijzen van de gemeenteraden gaat.

Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan moet reageren op de zienswijzen, zodat raden ook weten wat ermee gebeurd is.

Zienswijzen vroegtijdig in de beleidscyclus?

Gemeenteraden proberen in de praktijk nog weleens vooral te sturen op de financiële of bedrijfsmatige kant. Sturing op de beleidscyclus is echter veel belangrijker. Daar raakt de samenwerking aan raadsverantwoordelijkheden. Veel gemeenschappelijke regelingen mogen dan wel uitvoerend van aard zijn, dat betekent niet dat het pakket zich louter beperkt tot bedrijfsvoerings- of uitvoeringstaken. Het samenwerkingsverband bereidt immers vaak verschillende beleidsafwegingen voor en die moeten inzichtelijk worden gemaakt voor college én gemeenteraad.

Deze beleidscyclus leidt uiteindelijk vaak tot een formeel raadsbesluit (zeker bij uitvoeringsregelingen of gemeenschappelijke regelingen die met mandaat werken), te weten het vaststellen of wijzigen van een verordening, de gemeentelijke begroting of een kaderstellend plan (zoals bijvoorbeeld het bestemmingsplan/omgevingsplan).

Het is in deze beleidscyclus dan ook van groot belang dat de gemeenteraden **vroegtijdig betrokken** zijn om zo hun kaderstellende rol te kunnen pakken (en daarbij eventueel ook ruimte te laten voor burgerparticipatie). Het zijn immers de gemeenteraden die de **politieke beleidskeuzes** zouden moeten maken, en vanuit het oogpunt van democratische controleerbaarheid dit ook in openbare vergaderingen moeten bediscussiëren. Zo kunnen goede inhoudelijke, maar ook

politieke afwegingen worden gemaakt.⁵¹ De samenwerking is immers vaak niet bedoeld om de gemeentelijke beleidsvrijheid in te perken. De gemeenteraden moeten niet gehinderd worden bij het verwezenlijken van hun eigen **lokale doelen**. Vroegtijdige sturing moet vooral in de fase van planvorming en in de overloop naar besluitvorming plaatsvinden, daarna staat het beleid immers vast. In de fase van planvorming liggen alle opties nog open en zodoende kan er dan nog flink gestuurd worden, terwijl bij de formele besluitvorming veel inhoudelijke keuzes feitelijk al gemaakt zijn. De raad kan in de fase van uitvoering en monitoring zich juist wat meer op afstand en vooral controlerend opstellen. Pas wanneer uit de uitvoering en monitoring blijkt dat bijsturing (bijv. beleidsveranderingen) nodig of wenselijk is, dan begint de beleidscyclus opnieuw en is de raad weer actiever betrokken.

Wijzen om de vroegtijdige betrokkenheid van de raad te bereiken

De vroegtijdige betrokkenheid kan op meerdere manieren bereikt worden. Zo kan het instrument van de zienswijze worden ingezet. Daarbij wordt de gemeenteraden gevraagd wensen en bedenkingen te geven bij conceptvoorstellen voor bijvoorbeeld nieuwe verordeningen of kaderstellende plannen of wijzigingen in die besluiten die worden voorbereid. De gemeenteraden worden dan in staat gesteld om over de voorstellen te beraadslagen en hun inzichten mee te geven voordat er een definitief voorstel komt waarin de colleges alles al hebben afgewogen. Daarmee wordt ook inzichtelijk waar lokale wensen zitten, zodat de uitvoerbaarheid daarvan ook getoetst kan worden door het samenwerkingsverband.

De zienswijze speelt vooral bij oordeelsvorming binnen de gemeenteraad, en moet nog niet als besluitvorming van de gemeenteraad worden gezien. Bij de vergadering waarin over de zienswijzen wordt gesproken, kan ook inspraak worden geregeld. Dit zodat ook burgerparticipatie mogelijk blijft en het democratische gehalte van beleidskeuzes kan worden vergroot. De zienswijzeprocedure is dus het best geschikt ten tijde van de fase van planvorming, nog voordat tot besluitvorming wordt overgegaan.

3.2.2 Evaluatie

Een ander instrument dat geïntroduceerd is, is dat van de evaluatie.

Artikel 11a Wgr

Een regeling houdt bepalingen in omtrent de evaluatie van de regeling.

⁵¹ Politisering van besluiten is belangrijk in een volksvertegenwoordiging. Wij verstaan onder politisering het streven om in het bestuur duidelijker het politieke aspect naar voren te doen komen. De politiseringsgedachte legt de nadruk op het feit dat bij de besluitvorming niet alleen overwegingen van zakelijkheid en doelmatigheid een rol spelen, maar ook bewust *politieke* keuzen moeten worden gemaakt.

Artikel 11a schrijft voor dat er afspraken gemaakt moeten worden over de evaluatie van de regeling. Die afspraak kan overigens ook zijn dat er niet geëvalueerd wordt, maar dat moet dan wel expliciet opgeschreven worden.

Een periodieke evaluatie van de gemeenschappelijke regeling ligt echter voor de hand. Dat kan dan een beperkte evaluatie van de regeling zelf zijn, maar natuurlijk ook een meer omvattende evaluatie naar het functioneren van de samenwerking en het samenwerkingsverband. Zijn doelstellingen wel bereikt, en waar zitten nog verbeterpunten? Een mooi moment van zo'n evaluatie is in het laatste jaar van een raadsperiode. De evaluatie kan dan nog worden uitgevoerd met de colleges en raden die kennis over de gang van zaken bezitten, terwijl het uiteindelijke rapport en advies dan direct aan het begin van de nieuwe raads- en collegeperiode betrokken kunnen worden bij eventuele nieuwe beleidskeuzes. Dat maakt sturing makkelijker. Risico is wel dat wanneer alle gemeenschappelijke regelingen dit doen, dat de gemeenteraad in zijn eerste jaar overspoeld wordt met evaluatierapporten en daardoor door de bomen het bos niet meer ziet. Het is dan ook verstandig de periodes voor evaluatie van de verschillende gemeenschappelijke regelingen enigszins op elkaar af te stemmen.

3.2.3 Burgerparticipatie

Participatie bij beleid wordt steeds belangrijker gevonden in bestuurlijk en politiek Nederland. Om die reden is bij de wijziging van de Wgr ook bepaald dat voorzien moet worden in afspraken omtrent de wijze waarop ingezetenen én belanghebbenden betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. De Wgr loopt daarmee feitelijk vooruit op de aanstaande wijzigingen van de Gemeentewet.⁵²

Artikel 10 lid 7 en 8 Wgr

7. Een regeling als bedoeld in het tweede lid houdt bepalingen in omtrent de wijze waarop ingezetenen van de deelnemende gemeenten en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van deze regeling betrokken worden.
8. De in het zevende lid bedoelde inspraak wordt verleend door de toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht voor zover in de regeling niet anders is bepaald.

In de gemeenschappelijke regeling kunnen dus afspraken worden gemaakt, waarbij uitgangspunt is dat afdeling 3.4 van de Awb gevolgd wordt, tenzij de gemeenschappelijke regeling iets anders regelt.

De vraag blijft dan natuurlijk wel voor welke besluiten dit geldt. Dat zal in de gemeenschappelijke regeling omschreven moeten worden. Daarnaast kan het wenselijk zijn de inspraak niet via het bestuur van het samenwerkingsverband te laten lopen, maar juist via de gemeenteraden. Zeker bij meer uitvoeringsgerichte

⁵² Zie *Kamerstukken II 2022/23*, 36210, nr. 2 (Wet versterking participatie op decentraal niveau).

gemeenschappelijke regelingen ligt dat voor de hand, omdat de uiteindelijke beleidskeuzes daar immers bij de colleges en raden liggen. Dat zou ook goed aansluiten bij het concept van verlengd lokaal bestuur, in welk concept de volksvertegenwoordigende rol nog altijd bij de gemeenteraden ligt. Die rol zou deels kunnen worden uitgehold als inspraak of participatie rechtstreeks, dus buiten de raad om, bij de gemeenschappelijke regeling wordt geregeld.

Wanneer bijvoorbeeld echter verordenende bevoegdheid is overgedragen aan het algemeen bestuur van een openbaar lichaam, dan ligt inspraak rechtstreeks bij de gemeenschappelijke regeling natuurlijk voor de hand. De raad is dan immers niet langer beslissingsbevoegd, maar kan nog slechts controleren of via politieke instrumenten sturen. De eigen verantwoordelijkheid van het algemeen bestuur om te besluiten, maakt dat het algemeen bestuur ook vragen zou moeten kunnen stellen aan de betreffende ingezetenen of belanghebbenden.

3.2.4 Actieve informatieplicht

Tot slot nog enkele woorden over de informatievoorziening. Er geldt al sinds 2002 een actieve informatieplicht voor het college jegens de gemeenteraad.⁵³ Het college moet via die bepaling de raad ook actief informeren over alles wat in het algemeen bestuur van een openbaar lichaam, het bestuur van een bedrijfsvoeringsorganisatie of een gemeenschappelijk orgaan gebeurt voor zover het college dit van belang acht voor de gemeenteraad én voor zover het een collegeregeling betreft.⁵⁴

In de praktijk komt het echter nog weleens voor dat het ene college zijn raad wat actiever informeert (lees eerder en/of meer informatie verschaft) dan het andere college. Om dit onderscheid voor de toekomst te voorkomen, is daarom in de Wgr een actieve informatieplicht voor het bestuur van een gemeenschappelijk openbaar lichaam, van een bedrijfsvoeringsorganisatie of voor het gemeenschappelijk orgaan geïntroduceerd.

Artikel 17 lid 2 en 3 Wgr

- 2. Het bestuur van het openbaar lichaam, de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan geeft de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken.**
- 3. De regeling, bedoeld in artikel 8, eerste, tweede of derde lid, houdt bepalingen in omtrent de wijze waarop de inlichtingen, bedoeld in het tweede lid, worden verstrekt.**

De afweging om actief informatie te delen ligt bij het orgaan dat een besluit neemt. Dat kan dus zowel het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur als de voorzitter zijn bij een openbaar lichaam. In de gemeenschappelijke regeling kunnen natuurlijk

⁵³ Zie artikel 169 lid 2 Gemeentewet.

⁵⁴ Bij een burgemeestersregeling rust deze verplichting op de burgemeester (zie artikel 180 lid 2 Gemeentewet).

wel kaders worden gegeven omtrent welke informatie in elk geval actief moet worden gedeeld. Zo kan bijvoorbeeld bepaald worden dat vergaderstukken en verslagen van algemene besturen, besturen van bedrijfsvoeringsorganisaties en gemeenschappelijke organen actief aan raden worden gezonden. Deze moeten binnenkort hoe dan ook actief openbaar gemaakt worden op grond van de Wet open overheid.⁵⁵ Datzelfde geldt voor agenda's en besluitenlijsten van het dagelijks bestuur van een openbaar lichaam.⁵⁶

In de fase van uitvoering en monitoring (zie hiervoor over de beleidscyclus) staat de gemeenteraad meer op afstand en controleert hij vooral. Daarvoor is wel goede en structurele informatie nodig. Het is daarom van belang dat er goede afspraken worden gemaakt tussen de gezamenlijke gemeenteraden enerzijds en de colleges en het samenwerkingsverband anderzijds, over:

1. Het moment van informatievoorziening;
2. De wijze van informatievoorziening;
3. Het onderwerp van informatievoorziening.

Onder alle drie de thema's schuilt een belangrijke keuze tussen informatie op hoofdlijnen en meer gedetailleerde informatie. Het is wenselijk dat vaker kort en krachtig op hoofdlijnen wordt geïnformeerd en dat slechts eens per jaar (bijvoorbeeld bij het jaarverslag) op meer gedetailleerde wijze wordt geïnformeerd. Daarmee wordt de werklast voor het samenwerkingsverband, maar ook voor de raadsleden verminderd. De **hoofdlijnen** moeten zich vooral beperken tot:

- a) Welke beleidswijzigingen worden voorbereid en wat zijn de politieke keuzes daarbij;
- b) Hoe zijn beleidskeuzes die het afgelopen jaar zijn gemaakt uitgevoerd, en ligt dit op schema;
- c) Bij afwijkingen van de afgesproken beleidslijnen moet direct en actief geïnformeerd worden waarom er een afwijking plaatsvindt en wat hieraan gedaan kan worden om bij te sturen.

Het is cruciaal dat deze informatie kort en bondig, maar met inzicht in de te maken keuzes, wordt gepresenteerd. Zo hebben de raden meer mogelijkheden om tussentijds te sturen. Per beleidsveld worden aparte afspraken gemaakt over de **frequentie** van deze terugkoppelingen. Deze moet zodanig vaak zijn dat de raden niet achteraf met onvoorziene tekorten worden geconfronteerd, maar ook weer niet zo vaak dat de raden én het samenwerkingsverband er overbelast door raken. Het idee is immers dat de raden ook actief iets met de informatie doen die zij ontvangen (en daarbij eventueel de in dit memo geschetste instrumenten inzetten). **Maatwerk** is daarom van belang. Zaken die meer going concern zijn (zoals

⁵⁵ Zie het nog niet in werking getreden artikel 3.3 lid 2 aanhef en onder c van de Wet open overheid.

⁵⁶ Zie het nog niet in werking getreden artikel 3.3. lid 2 aan hef en onder d van de Wet open overheid.

uitvoering van langlopende beleidsafspraken) kunnen jaarlijks terugkomen in de jaarrekening en het jaarverslag.

Naast de structurele informatievoorziening vindt ook incidentele informatievoorziening plaats. Dit kan zijn aan de hand van een onverwacht voorval, waarbij het samenwerkingsverband of het college de raad actief informeert. De raadsleden kunnen ook zelf om **inlichtingen vragen**, dat recht hebben zij wettelijk.⁵⁷ De gevraagde inlichtingen moeten, voor zover die natuurlijk gericht zijn op informatie waarover het samenwerkingsverband kan beschikken, aan alle raden verstrekt worden (eventueel onder geheimhouding als één van de uitzonderingsgronden van de Wet open overheid zich voordoet). Anders kunnen de raden hun controlerende taak niet oppakken. In de gemeenschappelijke regeling zouden afspraken kunnen worden opgenomen over hoe snel en op welke wijze de informatie wordt verstrekt.

3.3 Afsluiting onderdeel "wijzigingen"

Zowel de gemeenschappelijke regelingen als de raden en colleges van de deelnemende gemeenten staan voor een aantal belangrijke keuzes. Daarbij moet steeds gekeken worden naar de intentie om de positie van de gemeenteraad te versterken, maar wel op een manier dat het samenwerkingsverband zijn taken ook doelmatig en doeltreffend, of efficiënt en effectief kan (blijven) oppakken. De inzet van extra instrumenten moet de kaderstellende of controlerende rol van de raad anderzijds versterken, zonder de raad verder te overbelasten.

De gewenste invloed kan ook per gemeenschappelijke regeling verschillen. In de ene gemeenschappelijke regeling gaat immers meer geld om, worden meer beleidskeuzes gemaakt of raakt die sneller aan de belangen van inwoners. Dan is actievere sturing mogelijk gewenst. Hoe beleidsneutraler de uitvoering van de samenwerking wordt, hoe minder interessant het voor de raad zou moeten zijn. De raad moet zich blijven concentreren op zijn kaderstellende en controlerende rollen, en proberen te voorkomen dat hij louter op de bedrijfsvoering (lees: organisatie) en financiën gaat sturen. Een gemeenschappelijke regeling is immers een hulpmiddel om bepaalde beleidsdoelstellingen te bereiken.

Om die reden is hiervoor al op enkele plekken ook aangegeven om meer strategisch te kijken naar de inzet van instrumenten, bijvoorbeeld ad hoc in de beleidscyclus. Daarmee worden zinloze vergaderingen voorkomen en daarmee de overbelasting van de regeling en de gemeenteraad. Hierna wordt per categorie gemeenschappelijke regeling een voorstel gedaan voor een passende implementatie van de wijzigingen.

⁵⁷ Zie artikel 17 lid 1 Wgr.

IV. CATEGORIEËN GEMEENSCHAPPELIJKE REGULINGEN

In de tabel op de volgende pagina hebben wij alle deelnemende gemeenschappelijke regelingen onderverdeeld in de volgende categorieën:

Categorie 1: beleidsrijke gemeenschappelijke regelingen

Hieronder vallen de gemeenschappelijke regelingen die beleid zowel voorbereiden als vaststellen.

Categorie 2: beleidsarme gemeenschappelijke regelingen

Hieronder vallen de gemeenschappelijke regelingen waarbij de deelnemers het beleid niet of enkel voorbereiden, maar uitdrukkelijk niet bij de beleidsvaststelling betrokken zijn. Deze regelingen zijn eerst en vooral uitvoerend van aard.

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING	CATEGORIE 1 BELEIDSRIJK	CATEGORIE 2 BELEIDSARM
Veiligheidsregio Zuid-Limburg	X ⁵⁸	
BsGW		X ⁵⁹
Omnibuzz		X ⁶⁰
GGD Zuid-Limburg		X ⁶¹
Westrom		X ⁶²
Geul en Maas		X ⁶³
Rd4		X ⁶⁴
Reinigingsdienst Maasland		X ⁶⁵
Historisch Centrum Limburg		X ⁶⁶
Het Gegevenshuis		X ⁶⁷
WOZL		X ⁶⁸
WSP Parkstad		X ⁶⁹
WAA Venlo		X ⁷⁰

⁵⁸ Zie artikel 3.2 en 3.3 van de GR van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

⁵⁹ Zie de overwegingen en de artikelen 4 en 5 van de GR van de BsGW.

⁶⁰ Zie artikel 4 lid 1 sub e van de GR van Omnibuzz.

⁶¹ Zie artikel 3 van de GR van de GGD Zuid-Limburg.

⁶² Voor zover het de uitvoering van de Pw betreft (zie artikel 3 lid 1 sub b van de GR van Westrom).

⁶³ Zie artikel 5 lid 1 en 2 en artikel 6 lid 2 sub b van de GR Geul en Maas.

⁶⁴ Zie artikel 3, 4 en 18 van de GR van Rd4.

⁶⁵ Zie artikel 4 en 5 van de GR van RD Maasland.

⁶⁶ Zie artikel 2b van de GR Historisch Centrum Limburg 2020.

⁶⁷ Zie artikel 2 van de GR van Het Gegevenshuis.

⁶⁸ Zie artikel 2 van de GR WOZL.

⁶⁹ Zie artikel 2a van de GR WSP Parkstad.

⁷⁰ Zie artikel 3 lid 1 van de GR van WAA Venlo.

RUD Zuid-Limburg		X ⁷¹
Veiligheidsregio en GGD Limburg-Noord	X ⁷²	X ⁷³
Sociaal domein Limburg-Noord		X ⁷⁴
ISD BOL		X ⁷⁵
ISD Kompas		X ⁷⁶
RUD Limburg-Noord		X ⁷⁷
Grenspark Maas-Swalm-Nette		X ⁷⁸

Uit het voorgaande overzicht volgt dus dat de meerderheid van de deelnemende gemeenschappelijke regelingen in categorie 2, beleidsarm, valt. Dat is ook logisch, omdat vrijwel alle regelingen in meerdere of mindere mate enkel een taak hebben op het gebied van beleidsvoorlichting en/of -voorbereiding, maar de deelnemende gemeenten zelf het eigen beleid blijven vaststellen.

In de hierna volgende wijzigingsvoorstellen zullen wij het onderscheid tussen beleidsarme en beleidsrijke regelingen nader uitdiepen.

V. WIJZIGINGSVOORSTELLEN

Hierna doen wij een voorstel tot wijziging van de deelnemende gemeenschappelijke regelingen. Wij maken daarbij een onderscheid tussen:

- a) **Uniforme wijzigingsvoorstellen:** een aantal wijzigingen kunnen (vrijwel) uniform voor iedere gemeenschappelijke regeling worden doorgevoerd. Voor deze wijzigingen stellen wij daarom uniforme wijzigingsvoorstellen voor.
- b) **Wijzigingsvoorstellen per categorie:** voor de wijzigingen die afhankelijk zijn van de vraag of een regeling beleidsrijk of beleidsarm is, doen wij hierna per categorie concrete wijzigingsvoorstellen.

⁷¹ Zie de artikelen 3 tot en met 6 van de GR RUD Zuid-Limburg.

⁷² Zie artikel 5 van de GR van de Veiligheidsregio en GGD Limburg-Noord.

⁷³ Voor zover het de taken van de GGD betreft.

⁷⁴ Zie de modules 1 en 2 bij de MGR Sociaal Domein Limburg-Noord.

⁷⁵ Zie artikel 6 lid 3 ISD BOL.

⁷⁶ Zie artikel 5 lid 1 sub d ISD Kompas.

⁷⁷ Zie artikel 3 RUD Limburg-Noord.

⁷⁸ Zie artikel 6 lid 1 Grenspark MSN.

5.1 Uniforme wijzigingsvoorstellen voor alle regelingen

Wij zijn hieronder steeds uitgegaan van een collegeregeling met openbaar lichaam, waaraan uitsluitend colleges van burgemeester en wethouders deelnemen. In de bijlage vindt u, waar nodig, afwijkende bepalingen voor de regelingen waaraan ook provincie- of waterschapsbesturen deelnemen, die een andere rechtsvorm kennen of die verplicht zijn (met betrekking tot de uittredingsregeling).

5.1.1 Actieve informatieplicht

Ten aanzien van de actieve informatieverplichting dient aan de regelingen het volgende te worden toegevoegd:

- a) het algemeen en dagelijks bestuur c.q. het gemeenschappelijk orgaan geven de raden alle inlichtingen die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken, en;
- b) de regeling omschrijft de wijze waarop deze inlichtingen worden verstrekt.

In dat kader stellen wij het volgende tekstvoorstel voor:

"Het bestuur geeft de raden van de deelnemende gemeenten schriftelijk alle inlichtingen die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken."

Indien de informatie- en verantwoordingsplicht in de betreffende gemeenschappelijke regeling is geregeld per bestuursorgaan, dan luidt het tekstvoorstel als volgt:

*"Het **dagelijks bestuur | algemeen bestuur | de voorzitter** geeft de raden van de deelnemende gemeenten schriftelijk alle inlichtingen die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken."*

Met deze tekstvoorstellen wordt zo dicht mogelijk aangesloten bij de tekst van de wetwijziging. Tegelijkertijd wordt door het enkele woord "schriftelijk" zoveel mogelijk flexibiliteit geboden ten aanzien van de wijze van actieve informatieverstrekking, zodat eventueel toekomstige maatwerkafspraken daar altijd onder vallen. Een termijn voor toezending is hier niet in opgenomen omdat het expliciet *niet* gaat om informatievoorziening op verzoek. Dat is geregeld in artikel 17 lid 1 Wgr.

Mogelijk ten overvloede merken wij op deze plek nog op dat uit de nog in werking te treden artikel 3.3 van de Wet open overheid ook een actieve openbaarmakingsplicht voortvloeit voor de vergaderstukken en verslagen van een algemeen bestuur van een openbaar lichaam, van het bestuur van een bedrijfsvoeringsorganisatie en van een gemeenschappelijk orgaan. Het dagelijks bestuur van een openbaar lichaam moet voortaan zijn agenda's en besluitenlijsten

actief openbaar maken. Nu deze verplichting al rechtstreeks uit de wet voortvloeit, is ervoor gekozen om daartoe geen aparte bepaling op te nemen.

Mogelijkheid voor maatwerk in werkafspraken

Bij het voorgaande merken wij nog op dat er ten aanzien van de concrete wijze van informatieverschaffing maatwerk gewenst kan zijn. Mocht dit aan de orde zijn, dan adviseren wij om daarover te zijner tijd werkafspraken te maken met de betreffende raden. Let daarbij wel op: de werkafpraak dient wel uniform te zijn voor alle raden van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten.

5.1.2 Begroting

Ook de wijzigingen ten aanzien van het onderdeel "begroting" kunnen uniform geschieden nu de termijnen voor het toezenden van de ontwerpbegroting voor alle regelingen op gelijke wijze wijzigen. Om de wijzigingsvoorstellen overzichtelijk te houden, hebben wij de wijzigingsvoorstellen hieronder verwerkt in de gemeenschappelijke regeling van Omnibuzz (zie de geel gearceerde gedeelten).

"Artikel (...) Begroting

1. *Het dagelijks bestuur zendt de ontwerpbegroting en bijbehorende stukken ten minste **twalf weken** voordat deze aan het algemeen bestuur worden aangeboden toe aan de colleges en raden.*
2. *De ontwerpbegroting wordt door de colleges voor eenieder ter inzage gelegd en, tegen betaling van de kosten, ook algemeen verkrijgbaar gesteld.*
3. *De raden kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur ter vaststelling wordt aangeboden.*
4. *Het dagelijks bestuur stelt de raden van de gemeenten voorafgaande aan het vaststellen van de begroting schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, bedoeld in het derde lid, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.*
5. *Het algemeen bestuur stelt jaarlijks de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient.*
6. *Binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval **vóór 15 september** zendt het dagelijks bestuur de begroting aan gedeputeerde staten.*
7. *Nadat de begroting is vastgesteld zendt het algemeen bestuur de begroting aan de raden van de gemeenten, die ter zake bij gedeputeerde staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.*

8. Het bepaalde in het **eerste, derde, vierde, zesde en zevende lid** van dit artikel is, met uitzondering van de **in het zesde lid** genoemde termijn, van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting.

Optioneel:

9. Het achtste lid is niet van toepassing op wijzigingen van de begroting, die niet leiden tot een overschrijding van de jaarlijkse bijdragen van de deelnemers.

Artikel (...) Jaarrekening en jaarverslag

1. Van de baten en lasten van het openbaar lichaam wordt door het dagelijks bestuur over elk begrotingsjaar verantwoording afgelegd aan het algemeen bestuur, onder overlegging van de conceptjaarrekening, het jaarverslag met daarbij behorende bescheiden, zoals vermeld in artikel 213 van de Gemeentewet. Na de eigen oordeelsvorming zendt het dagelijks bestuur de voorlopige jaarrekening jaarlijks **vóór 30 april** toe aan de raden.
2. Het dagelijks bestuur zendt de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval **vóór 15 juli van** het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft aan gedeputeerde staten en voorts aan de raden.

Optioneel:

3. Behoudens later in rechte gebleken onregelmatigheden, ontlast de vaststelling van de jaarrekening de leden van het dagelijks bestuur ten aanzien van het daarin verantwoorde financieel beheer."

Bij het voorgaande merken wij op dat het ook mogelijk is om – anders dan het hiervoor opgenomen voorstel -, in de wijzigingsvoorstellen te volstaan met verwijzingen naar de termijnen zoals die zijn opgenomen in de Wet gemeenschappelijke regelingen. De voor de begroting en de jaarrekening geldende termijnen volgen namelijk rechtstreeks uit artikel 34, 34b en 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Beide opties zijn in ieder geval in lijn met de wet(swijziging).

Nog te verwerken aanvulling

Tijdens het overleg met de gemeentesecretarissen is verzocht om in de gemeenschappelijke regelingen een aanvullende bepaling op te nemen die ertoe strekt dat de gemeenschappelijke regelingen de ontwerpbegroting uiterlijk 30 april van ieder jaar aan de raden dienen te verzenden.

Deze aanvullende bepaling zal na afloop van de zienswijzeprocedure aan de regelingen worden toegevoegd.

Bij het voorgaande wordt opgemerkt dat deze aanvullende bepaling alleen niet zal worden verwerkt voor de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas. De redenen daartoe zijn uiteengezet in de oplegbrief voor Geul en Maas.

5.1.3 Uittredingsregeling

Als gevolg van de wetswijziging van de Wgr zijn gemeenschappelijke regelingen aldus verplicht om de uittredingsregeling aan te scherpen. De uittredingsregeling moet nu bepalingen bevatten over de gevolgen van de uittreding, waaronder bepalingen over het vermogen van de gemeenschappelijke regeling. Daaronder vallen niet alleen de financiële, maar ook de personele en organisatorische gevolgen. Met de hierna volgende uniforme tekstvoorstellen wordt de uittredingsregeling op de vorenbedoelde wijze aangescherpt. Beoogd wordt daarmee tevens om het uittredingsproces zelf helder te schetsen, zodat eventuele discussies over de hoogte van de uittreedsom en/of de keuze van de onafhankelijke adviseur worden voorkomen.

"Artikel (...) Uittreding

- 1. Een college van burgemeester en wethouders van een van de deelnemende gemeenten kan besluiten tot uittreding uit de regeling, onverminderd het bepaalde in artikel 1 van de wet.*
- 2. Een college zendt het besluit tot uittreding aangetekend aan het algemeen bestuur. Daarbij wordt een opzegtermijn van 2 jaar, ingaande op 1 januari van het eerstvolgende kalenderjaar, in acht genomen, tenzij de colleges unaniem een andere opzegtermijn overeenkomen.*
- 3. Het dagelijks bestuur inventariseert de gevolgen van de uittreding, de wijze waarop met deze gevolgen kan of moet worden omgegaan en de voorwaarden voor uittreding, welke nadien worden vastgelegd in een door het algemeen bestuur vast te stellen uittredingsplan.*
- 4. Uiterlijk zes maanden na het moment van uittreding stelt het algemeen bestuur het uittredingsplan vast. De daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen zijn bindend.*
- 5. Nadat het uittredingsplan is vastgesteld, is de uittredende deelnemer gehouden om binnen zes maanden de daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen aan de regeling te voldoen.*

Artikel (...) Procedure en inhoud van het uittredingsplan

- 1. Het in artikel (...), derde lid, bedoelde uittredingsplan bevat de financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties die gedurende een periode van vijf jaar het directe gevolg zijn van de uittreding. Tevens bevat het uittredingsplan de uittreedsom die betaald moet worden door de uittredende deelnemer.*
- 2. Voor het opstellen van het uittredingsplan wijst het algemeen bestuur een onafhankelijke adviseur aan die in opdracht van het algemeen bestuur het concept-uittredingsplan voorbereidt. De kosten voor het uittredingsplan komen voor rekening van de uittredende deelnemer.*

3. *Het algemeen bestuur wijst de onafhankelijke adviseur aan op basis van een gezamenlijke voordracht van de uittredende deelnemer en de directeur/voorzitter. Indien geen overeenstemming kan worden bereikt over een gezamenlijke voordracht, wijst het algemeen bestuur de onafhankelijke adviseur aan op basis van een bindende voordracht van een selectiecommissie bestaande uit drie leden van het algemeen bestuur, waaronder in ieder geval een vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van de uittredende deelnemer.*
4. *De onafhankelijke adviseur neemt bij het bepalen van de uittreedsom het bepaalde in dit artikel en in artikel [voorgaande artikel] in acht en baseert zich daarbij op de jaarrekening van het begrotingsjaar direct voorafgaand aan het moment van uittreding. Tevens past de onafhankelijke adviseur bij de berekening van de uittreedsom een risico-opslag van 5-10% op de uittreedsom toe om eventueel onvoorziene toekomstige kosten gerelateerd aan de uittreding te ondervangen. Deze opslag vrijwaart de uittredende deelnemer van alle toekomstige onvoorzienbare kosten.*
5. *Het algemeen bestuur is gehouden redelijkerwijs al het mogelijke te doen om de uittreedsom zo laag mogelijk te houden. Het algemeen bestuur onderzoekt in dat kader met de uittredende deelnemer de mogelijkheid tot overname van personeel, activa en contracten. Het voorgaande hoeft echter niet te leiden tot wijziging van overeenkomsten met en verplichtingen jegens derden die zijn aangegaan respectievelijk bepaald voorafgaand aan het tijdstip van ontvangst door het algemeen bestuur van het besluit tot uittreding van de deelnemer."*

Mogelijkheid tot maatwerk

Uiteraard is het mogelijk om ten aanzien van deze voorgestelde bepaling in meerdere of mindere mate maatwerk toe te passen. Denkbaar is bijvoorbeeld dat nog wordt toegevoegd dat uittreding gedurende een bepaalde periode niet mogelijk is.

Wij merken daarbij wel op dat over de thans voorgestelde standaardregeling uitvoerig is nagedacht en dat daarmee in zo kort mogelijke bewoordingen iedere discussie op het moment van uittreding is getracht te voorkomen.

Voor wat betreft de in lid 4 van dit artikel opgenomen risico-opslag van 5-10% merken wij op, dat wij adviseren om een risico-opslag van 10% te hanteren indien er onder de gemeenschappelijke regeling nog werkmaatschappijen of B.V.'s hangen. In die situatie is de hoogte van de onvoorziene kosten namelijk moeilijker te bepalen. In alle andere gevallen stellen wij een risico-opslag van 5% voor.

In afwijking van het voorgaande geldt dat uittreding uit de RUD Zuid-Limburg, de GGD Zuid-Limburg en de Veiligheidsregio's niet zonder meer mogelijk is. Dit betreffen namelijk verplichte samenwerkingen. In overleg met deze regelingen wordt daarom de volgende aparte uittredingsregeling opgesteld die recht doet aan de wettelijke taken. Zie daarvoor de bijlage.

5.1.4 Evaluatie

Ook de evaluatiebepaling kan naar onze mening uniform worden vormgegeven. Daartoe doen wij het volgende tekstvoorstel:

"De werking van de regeling zal geëvalueerd worden indien het algemeen bestuur daartoe besluit. Het dagelijks bestuur zal dan een onderzoeksvorstel aan de deelnemers voorleggen."

Op deze wijze wordt enerzijds geborgd dat er een evaluatie wordt gehouden indien de meerderheid van de deelnemers daartoe verzoekt – het Algemeen Bestuur richt zich immers naar het belang van de deelnemers, maar wordt anderzijds voorkomen dat er een verplichting ontstaat om (bijvoorbeeld) iedere vier jaar te evalueren. Evalueren is kostbaar, waardoor er vanuit efficiency overwegingen niet vaker dan noodzakelijk van dit middel gebruik zou moeten worden gemaakt. worden gemaakt. Gezien deze overwegingen is in de wijzigingsvoorstellen geen vaste termijn voor de evaluatie vastgelegd.

Bij het voorgaande merken wij nog op dat de mogelijkheid van evaluatie ziet op een besluit dat door de meerderheid van het algemeen bestuur (dus de gezamenlijke deelnemers) moet worden genomen. Wenst een raad echter individueel een evaluatie te houden, dan blijft die mogelijkheid hoe dan ook bestaan. Daartoe zou de raad de gemeentelijke rekenkamer opdracht kunnen verlenen.⁷⁹

5.2 Wijzigingsvoorstellen per categorie – beleidsarm en beleidsrijk

De wijzigingen die zien op de mogelijkheid tot participatie en de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen, lenen zich voor een categoriale indeling. De mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen dient onzes inziens nadrukkelijker te worden geboden bij beleidsrijke regelingen. Hetzelfde geldt voor de mogelijkheid tot participatie.

5.2.1 Wijzigingsvoorstellen voor beleidsarme regelingen

Voor beleidsarme regelingen stellen wij de volgende regeling voor het indienen van zienswijzen voor. Wij merken daarbij op dat deze voorstellen *niet* gelden voor ISD Kompas en ISD BOL. Zij zijn namelijk zogenaamde gemengde regelingen – te weten regelingen waarin ook raadsleden zitting hebben in het algemeen bestuur. Bij deze regelingen is de raadsbetrokkenheid daarom hoe dan ook al gewaarborgd.

⁷⁹ Zie artikel 184 Gemeentewet.

Zienschijzemoegelijkheid bij opheffing van de regeling

Voor zover dit nog niet in de regeling is opgenomen, stellen wij voor om de zienschijzeprocedure van artikel 1 van de Wgr bij de opheffing van een gemeenschappelijke regeling van overeenkomstige toepassing te verklaren. Opheffing van een regeling kan namelijk ingrijpende gevolgen hebben voor de deelnemers, waardoor wij ons kunnen voorstellen dat het vragen van een voorafgaande zienschijze van de raden gewenst wordt geacht. Deze bepaling zou dan als volgt kunnen gaan luiden:

"De gemeenschappelijke regeling kan worden opgeheven met instemming van alle deelnemers minus één. Het besluit tot opheffing wordt niet genomen voordat de raden van de deelnemers gedurende twaalf weken in de gelegenheid zijn gesteld om schriftelijk op de voorgestelde opheffing hun zienschijze bij het college naar voren te brengen."

Zienschijzemoegelijkheid voorafgaand aan het vaststellen van strategische meerjarenplannen

Daarnaast stellen wij voor om in de regeling een zienschijzemoegelijkheid te bieden bij de voorbereiding van strategische meerjarenplannen. Zoals in hoofdstuk 3 van dit memo al is opgemerkt, zijn dergelijke plannen namelijk richtinggevend voor de toekomstige koers van gemeenschappelijke regelingen en kan de kaderstellende rol van raden juist worden versterkt door de raden al in een vroegtijdig stadium te betrekken bij de toekomstige strategische koers. Een dergelijke zienschijzemoegelijkheid zou als volgt kunnen worden vormgegeven:

*"Het algemeen bestuur **onderscheidenlijk het dagelijks bestuur** besluit niet tot het vaststellen van meerjarige strategische plannen dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten gedurende twaalf weken in de gelegenheid zijn gesteld om schriftelijk hun zienschijzen op het concept bij het dagelijks bestuur naar voren te brengen."*

Uiteraard is ook bij deze bepaling maatwerk mogelijk. Dat laatste is hoe dan ook aan de orde als de strategische plannen een bepaalde naam dragen. Indien uw gemeenschappelijke regeling maatwerk wenst, dan verzoeken wij om dit uiterlijk **voor 1 maart a.s.** aan ons kenbaar te maken, zodat wij de tekstvoorstellen daarop kunnen laten aansluiten.

Participatierecht raden

Tijdens de raadsessie in Zuid-Limburg werd geopperd om een bepaling te maken waarbij raadsleden permanent een soort participatierecht bij de gemeenschappelijke regeling krijgen. Dat is echter moeilijk vorm te geven. Wij geven daarom dit alternatief mee:

Artikel (...) Zienswijze raden

- 1. Het algemeen bestuur beslist bij een voorstel dat voor de gemeenten ingrijpende gevolgen kan hebben niet alvorens de raden door het dagelijks bestuur om zienswijzen zijn gevraagd. In spoedeisende gevallen kan het dagelijks bestuur afzien van het vragen van zienswijzen. Het dagelijks bestuur stelt de raden hiervan schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte.*
- 2. Het algemeen bestuur beslist niet over een voorstel alvorens de raden om zienswijzen zijn gevraagd, wanneer ten minste twee gemeenteraden het dagelijks bestuur hierom verzoeken. In spoedeisende gevallen kan het dagelijks bestuur afzien van het vragen van zienswijzen. Het dagelijks bestuur stelt de raden hiervan schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte.*
- 3. Indien het eerste of tweede lid wordt toegepast, dan hebben de raden twaalf weken de tijd hun zienswijzen bij het dagelijks bestuur bekend te maken. Voorafgaande aan het nemen van het besluit waarover de zienswijzen gegeven is stelt het dagelijks bestuur de raden en het algemeen bestuur schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijzen, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.*

Bij besluiten van het bestuur van het openbaar lichaam die voor de gemeentebesturen ingrijpende gevolgen kunnen hebben moet het dagelijks bestuur de raden om zienswijzen te vragen. Het dagelijks bestuur beslist wanneer het vindt dat de besluiten ingrijpende gevolgen (kunnen) hebben.

Het dagelijks bestuur moet in elk geval zienswijzen vragen wanneer ten minste twee gemeenteraden hierom verzoeken.

In beide gevallen mag het algemeen bestuur niet beslissen dan voordat de gemeenteraden in de gelegenheid zijn gesteld om hun zienswijzen naar voren te brengen bij het dagelijks bestuur. De raden hebben daar 12 weken de tijd voor. Slechts in spoedeisende gevallen kan het dagelijks bestuur afzien van de zienswijzeprocedure. Het dagelijks bestuur moet dit besluit dan expliciet motiveren aan de gemeenteraden.

Het dagelijks bestuur is verplicht schriftelijk en gemotiveerd op de zienswijzen van de raden te reageren en daarbij aan te geven welke conclusie aan de zienswijze wordt verbonden. Het dagelijks bestuur moet deze reactie aan de raden zenden vóórdat het algemeen bestuur tot besluitvorming overgaat. Op die manier kunnen de raden, indien gewenst, hun opvattingen nog meegeven aan hun leden in het algemeen bestuur.

Burgerparticipatie

Ten aanzien van de mogelijkheid van burgerparticipatie merken wij op dat de categorie beleidsarme regelingen juist wordt gekenmerkt door het feit dat zij geen beleid vaststellen. Dat doen de deelnemers zelf. Om die reden achten wij het ook

passend om de mogelijkheid van participatie bij de betrokken deelnemers te laten. Participatie is en blijft daarmee mogelijk via de reguliere procedures bij de deelnemers. Het tekstvoorstel luidt in dat kader als volgt:

"Ingezetenen van de gemeenten en belanghebbenden kunnen via de reguliere procedures bij de colleges en de raden van de deelnemers betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid."

Bij het voorgaande merken wij op dat dit een algemene bepaling is en dat deze niet afdoet aan het gegeven dat de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz al werkt met cliëntenraden, waarmee ook al participatie wordt geborgd. Voor Omnibuzz wordt daarom een afwijkend participatievoorstel voorgesteld.

Nog te verwerken aanvulling

Tijdens het overleg met de gemeentesecretarissen is verzocht om in de gemeenschappelijke regelingen een bepaling op te nemen die ertoe strekt dat het algemeen bestuur zelfstandig kan besluiten tot het inrichten van een inspraakprocedure. Deze aanvulling wordt overgenomen. Na afloop van de zienswijzeprocedure zal daarom na de bovengenoemde tekst de volgende tekst worden ingevoegd:

2. *In afwijking van het eerste lid kan het dagelijks bestuur besluiten dat bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid met ingrijpende gevolgen een apart participatietraject wordt doorlopen.*
3. *Het algemeen bestuur informeert de deelnemers zo spoedig mogelijk omtrent zijn voornemen tot het mogelijk maken van inspraak als bedoeld in het tweede lid en de wijze waarop deze inspraak voor ingezetenen van de gemeenten en belanghebbenden zal worden vormgegeven.*

5.2.2 Wijzigingsvoorstellen voor beleidsrijke regelingen

Voor de tweede categorie, de beleidsrijke regelingen, hebben wij gezien in hoeverre het gewenst is om in de regeling een aanvullende regeling omtrent het indienen van zienswijzen voor te stellen. Concreet geldt dit enkel voor de Veiligheidsregio's.

Met de Veiligheidsregio's is echter besproken dat uit de artikelen 14 tot en met 17 van de Wet veiligheidsregio's al volgt dat zienswijzen moeten worden gevraagd voorafgaand aan het vaststellen van risicoprofielen, beleidsplannen, crisisplannen en rampenbestrijdingsplannen.

Nu de wet zelf al voorziet in ruime zienswijzenmogelijkheden bij het vaststellen van beleidsplannen door de Veiligheidsregio's zelf en de Veiligheidsregio's hebben aangegeven dat zij – buiten de strategische meerjarenplannen – verder geen andere (beleids)plannen vaststellen, stellen wij voor om ook voor de beleidsrijke regelingen geen aanvullende regeling omtrent het indienen van zienswijzen voor te

stellen. Alle Limburgse gemeenschappelijke regelingen die meedoen aan het gezamenlijke traject, krijgen zo uniforme voorstellen.

5.2.3 Overige werkafspraken

Los van de hiervoor besproken wijzigingen die nodig zijn aan de tekst van de gemeenschappelijke regelingen, geldt daarnaast dat enkele – uniforme – werkafspraken onzes inziens nuttig zijn. Die werkafspraken zien dan concreet op werkwijzen die tot doel hebben om de effectiviteit en efficiëntie van de bedrijfsvoering binnen de regeling en om de samenwerking met de deelnemers te vergroten. Het gaat dan concreet om de bevoegdheid tot het instellen van regionale raadsadviescommissies en afspraken omtrent het indienen van de ontwerpbegroting.

Regionale raadsadviescommissies

Zoals wij in hoofdstuk 2 van dit advies ook al opmerkten, is er voor de instelling van een regionale raadsadviescommissie geen aparte wettelijke regeling nodig; de gemeenteraden kunnen daar gezamenlijk toe besluiten.

Nu een raadsadviescommissie een zwaar instrument betreft omdat alle raden daartoe moeten besluiten en het algemeen bestuur de commissie vervolgens dient in te stellen, verwachten wij dat in de praktijk weinig van dit instrument gebruik zal worden gemaakt. Nu het desondanks nuttig kan zijn om raadsleden op gezette tijden te betrekken bij de bedrijfsvoering, stellen wij voor om aan de raden voor te stellen om regionale agendacommissies samen te stellen. Deze agendacommissies werken dan voor alle samenwerkingsverbanden in de regio en bestaan uit één of twee raadsleden per gemeenteraad. De agendacommissies kunnen zodoende gaan opereren als een vooruitgeschoven post van de gemeenteraden, waardoor besluiten en strategische visies zachter kunnen "landen". In de Noord-Limburgse gemeenten wordt sinds enkele maanden gewerkt met een dergelijke agendacommissie en wij begrepen dat de eerste ervaringen positief zijn. Voorgesteld zou kunnen worden om dit initiatief ook door te trekken naar de Midden- en Zuid-Limburgse gemeenten.

Bij het voorgaande merken wij op dat het instellen van een raadscommissie niet mogelijk is voor Geul en Maas. Bij ISD Bol ligt het niet voor de hand wanneer er ook raadsleden zitting nemen in het algemeen bestuur. Dan zouden raadsleden immers gaan adviseren aan andere raadsleden.

Begroting

In hoofdstuk 3 van dit memo hebben wij de verplichte wijzigingen voor wat betreft de begroting uiteengezet. Feit is echter wel dat door deze wijzigingen de raden in een lastig parket worden gebracht. Door de nieuwe termijnen voor het aanbieden van de ontwerpbegroting aan de raden valt de zienswijzeprocedure bij de raden namelijk volledig in het zomerreces. Tijdens de bijeenkomst van 29 september jl. is daarom voorgesteld om de werkafpraak te maken dat de ontwerpbegroting net als nu rond 30 april van ieder jaar zal worden aangeboden. De zienswijzetermijn loopt

dan begin juli van ieder jaar, dus net voor het zomerreces, af. De raden worden daarmee gefaciliteerd.

Dit voorgestelde werkproces is ook besproken met de griffiers van de gemeenten in Limburg. Ook zij hebben aangegeven dat zij dit voorgestelde werkproces omarmen. Voorgesteld wordt daarom om dit werkproces over te nemen.

Ondanks dat de voornoemde werkafspraken reeds was gemaakt, hebben de gemeentesecretarissen tijdens het overleg van 1 juni 2023 verzocht om de voornoemde werkafspraken in de gemeenschappelijke regelingen zelf op te nemen. Zoals ook volgt uit pagina 30 van dit memo, zullen de regelingen daarop na afloop van de zienswijzprocedure worden aangepast.

Zienswijze op de kadernota

Tijdens het traject is tevens onderzocht in hoeverre een aanvullende zienswijzemoogelijkheid op de kadernota eraan kan bijdragen dat gemeenteraden daadwerkelijk meer grip krijgen en houden op het in een gemeenschappelijke regeling gevoerde bestuur.

Formeel hoeft de gemeenteraad namelijk niets met de kadernota te doen, anders dan deze voor kennisgeving aan te nemen. Wenst de raad hierover te debatteren en erop te reageren, dan dient de raad dit tijdig te doen. Als de ontwerpbegroting immers al is toegezonden, dan heeft het reageren op de kadernota namelijk weinig zin meer.

Nu de praktijk bij de deelnemende gemeenschappelijke regelingen is, dat de kadernota gelijktijdig met de ontwerpbegroting wordt toegezonden, is zowel door de gemeenschappelijke regelingen als door de aanwezige raads- en collegeleden tijdens de informatiesessies geconcludeerd dat het creëren van een aanvullende zienswijzemoogelijkheid op de kadernota niet leidt tot meer grip. Wel wordt in overweging meegegeven om de ontwerpbegroting te vergezellen van een korte oplegnotitie waarin de hoofdpunten van de financiële en beleidsmatige kaders voor het komende jaar zijn opgenomen. Over de band van de zienswijze op de ontwerpbegroting kan de visie van de raden dan worden opgehaald over de hoofdlijnen van de kadernota.

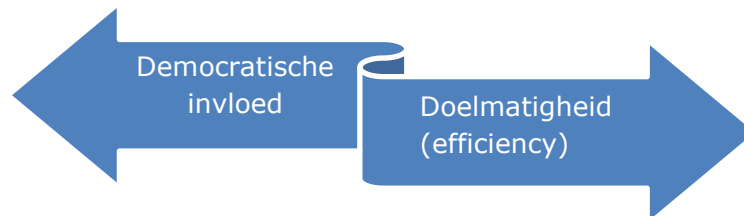
Zienswijze op jaarrekening

Onderzocht is tevens of een aanvullende zienswijzemoogelijkheid op het concept van de jaarrekening bijdraagt aan het creëren van meer grip op het in een gemeenschappelijke regeling gevoerde bestuur.

Ook hier is geconcludeerd dat in het gezamenlijke traject geen uniforme zienswijzebepaling wordt voorgesteld. De jaarrekening ziet namelijk op *al gedane* uitgaven voor *al gemaakte* keuzes. Een extra zienswijzemoogelijkheid op de jaarrekening, draagt zodoende in de basis niet direct bij aan de mogelijkheid van de

raden om hun kaderstellende rol te kunnen pakken. Sturing aan de voorkant van de beleidscyclus kan met een zienswijzemogelijkheid op de jaarrekening dus niet worden gecreëerd.

Bij het voorgaande merken wij nog op dat een zienswijzemogelijkheid op de jaarrekening in de basis uiteraard wel mogelijk is. Wij geven echter mee dat de door ons voorgestelde wijzigingen zijn gedaan vanuit de gedachte dat de wijzigingen daadwerkelijk en effectief zouden moeten bijdragen aan het vergroten van de betrokkenheid van de raden bij het in een gemeenschappelijke regeling gevoerde bestuur. De democratische invloed wordt naar onze mening niet doelmatig (efficiënt) vergroot met het creëren van een zienswijzemogelijkheid op de concept jaarrekening. Deze visie werd gedeeld tijdens de informatiesessies met de colleges, raden, griffiers en coördinerend juristen.

Ad hoc zienswijze

Thans wordt aldus voorgesteld om de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen op besluiten alleen toe te passen op het vaststellen van strategische meerjarenplannen en de opheffing van de regeling. Dit laat echter onverlet dat het hoe dan ook mogelijk is dat raden af hoc om een zienswijze wordt gevraagd. Daarvoor is geen aparte regeling in uw gemeenschappelijke regelingen zelf nodig, omdat een dergelijke optie tot het indienen van een zienswijze onvoldoende concreet kan worden vormgegeven. Wij kunnen ons voorstellen dat ad hoc om zienswijzen wordt gevraagd als er tussentijds sprake is van een belangrijke beleidswijziging die buiten de afgesproken kaders valt.

Burgerparticipatie

De mogelijkheid van burgerparticipatie wordt in de nu voorliggende voorstellen belegd bij de reguliere procedures van de colleges en raden zelf. Om te waarborgen dat de inhoud van een inspraakreactie ook daadwerkelijk bij de gemeenschappelijke regeling landt, bevelen wij aan om de werkafpraak te maken dat – indien er gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid van inspraak – de raden en/of colleges dan wel verplicht zijn om het bestuur van de gemeenschappelijke regeling onverwijld op de hoogte te stellen van de uitkomsten van de inspraakprocedures.

Wij merken op deze plek op dat wij het niet passend achten om deze werkafpraak in de tekst van de gemeenschappelijke regelingen zelf vast te leggen, omdat een gemeenschappelijke regeling strikt genomen geen verplichtingen voor de raden en colleges kan vastleggen.

VI. WIJZIGINGEN WEGENS DE WET ELEKTRONISCHE PUBLICATIES

Voorts leidt ook de inwerkingtreding van de Wet elektronische publicaties (hierna: "WEP") ertoe dat de tekst van de gemeenschappelijke regelingen moet worden aangepast. Deze wet verplicht de gemeenschappelijke regelingen sinds 1 juli 2021 om alle officiële publicaties online te zetten via de website officielebekendmakingen.nl. Meer concreet is met de inwerkingtreding van de WEP het volgende gewijzigd:

- **Vervallen toezending Gedeputeerde Staten:** Als gevolg van de inwerkingtreding van de WEP hoeft de (wijziging van de) regeling niet meer te worden toegezonden aan Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg.
- **Gemeente van de plaats van vestiging moet wijzigingen bekendmaken in eigen Gemeentebblad:** daarnaast moet de gemeente van de plaats van vestiging de gemeenschappelijke regeling bekendmaken in het eigen Gemeentebblad, en;
- **Centraal elektronisch register van gemeenschappelijke regelingen:** Ten derde is het gemeentelijke register voor gemeenschappelijke regelingen komen te vervallen. Dit register is vervangen door een landelijk door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bij te houden register.

De voornoemde wijzigingen zijn bij vrijwel alle regelingen nog niet doorgevoerd in de teksten, waardoor wij bij wijze van extra dienstverlening voorstellen om die in het huidige wijzigingsvoorstel mee te nemen. Concreet betekent dit dat wij de oude bekendmakingsregelingen zullen schrappen en daarvoor in de plaats het volgende tekstvoorstel voorstellen:

Tekstvoorstel:

1. *"Het college van de gemeente (...) maakt een volledig ondertekend exemplaar van deze regeling alsmede van besluiten tot wijziging, tot uittreding van, van toetreding tot en tot opheffing van deze regeling tijdig in alle deelnemende gemeenten bekend in het door (...) uitgegeven Gemeentebblad.*
2. *Het dagelijks bestuur is belast met de registratie van de regeling overeenkomstig artikel 26, tweede lid, van de wet."*

VII. ARCHIEFBEPALINGEN

Tot slot doen wij op deze plek voorstel voor een wijziging van de archiefbepalingen van uw gemeenschappelijke regelingen. Wij begrepen namelijk dat de provincie Limburg er bij een groot aantal regelingen op heeft aangedrongen om de archiefbepalingen aan te scherpen. Wij stellen daarvoor de volgende standaardregeling voor.

Ten aanzien van deze standaardbepaling merken wij op dat deze is afgestemd met deskundigen op het gebied van archivering, waaronder de heren Geert Luijkx en Ingmar Koch, gemeentearchivaris, waterschapsarchivaris en Rijksarchivaris. De instemmingsbrief is als **bijlage 7** bij dit memo gehecht:

1. *Het dagelijks bestuur draagt zorg voor de archiefbescheiden van de organen van het openbaar lichaam.*
2. *De **directeur/secretaris** is belast met het beheer van de archiefbescheiden van de organen van het openbaar lichaam, voor zover deze niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.*
3. *Het dagelijks bestuur stelt voorschriften vast voor het beheer van de archiefbescheiden van de organen van het openbaar lichaam, die niet naar de archiefbewaarplaats zijn overgebracht.*
4. *Voor de bewaring van de over te brengen archiefbescheiden van de organen van het openbaar lichaam wordt aangewezen de archiefbewaarplaats van (...).*
5. *Met het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de organen van het openbaar lichaam, voor zover deze niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats, is belast de archivaris van (...).*
6. *De archivaris brengt tweemaal per jaar aan het dagelijks bestuur verslag uit over het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de bestuursorganen van het openbaar lichaam, die nog niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.*
7. *Het dagelijks bestuur brengt tweemaal per jaar verslag uit aan het algemeen bestuur over de uitoefening van de aan hen opgedragen zorg voor de archiefbescheiden en de uitvoering van het archiefbeheer van de bestuursorganen van het openbaar lichaam.*

VIII. VOORSTEL VOOR IMPLEMENTATIEPROCES

In dit memo hebben wij een voorstel gedaan voor de wijziging van uw gemeenschappelijke regelingen. Het proces om te komen tot de daadwerkelijke implementatie van de wetswijziging is daarmee begonnen. In de onderstaande tabel is het volledige implementatieproces weergegeven.

Met inachtneming van het voorgaande ziet het implementatieproces er als volgt uit (zie volgende pagina). De reeds doorlopen stappen zijn daarbij in groen aangegeven.

Schema implementatieproces

Processtap	Wat?
27 september 2022	Startbijeenkomst
15 oktober 2022	indien gewenst: leveren input
3 november 2022	Sessie griffiers
November-december 2022	Opstellen memo met wijzigingsmogelijkheden en voorstel voor implementatie
17 januari 2023	Sessie 2: GR'en in Venlo
30 januari en 1 februari 2023	Informatiesessies raden, colleges, PS, GS, AB en DB in Maasbracht en Sittard-Geleen
28 februari 2023	Informatiesessie gemeentjuristen
15 februari 2023	Uiterlijke datum aanleveren Word-bestanden GR'en en leveren input voor maatwerk t.a.v. voorgestelde wijzigingen
6 maart 2023	Sessie 2 griffiers
Februari-maart 2023	Opstellen concrete tekstvoorstellen per categorie GR
18 april 2023	Sessie 3: GR'en in Venlo – individuele 15 minuten gesprekken via MS Teams
April/mei 2023	- Afstemming raadsgriffiers en gemeentesecretarissen i.v.m. planning zienswijze- en toestemmingsprocedures - voorbereiding oplegnotities voor besluitvorming
Mei – juli 2023	Start van het formele wijzigingsproces: Instemming dagelijkse en algemene besturen
September-oktober 2023	Zienswijzeprocedure: het advies is om de zienswijzetermijn in ieder geval deels buiten het zomerreces te laten vallen
18 en 20 september 2023	Extra digitale raadssessies tijdens de zienswijzeprocedure voor het stellen van technische vragen
Januari – mei 2024	Toestemming raden
1 juli 2024	Inwerkingtreding gewijzigde gemeenschappelijke regelingen

1. Bijlage 1: Afwijkende bepalingen veiligheidsregio's

Hieronder worden alleen bepalingen opgenomen die afwijken. Is hier niets opgenomen dan gelden de standaardbepalingen uit het memo.

"Artikel (...) Uittreding

1. Een college van burgemeester en wethouders van een van de deelnemende gemeenten kan besluiten tot uittreding uit de regeling, onverminderd het bepaalde in artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de artikelen 8 en 9 van de Wet veiligheidsregio's.
2. Een college zendt het besluit tot uittreding aangetekend aan het algemeen bestuur. Daarbij wordt een opzegtermijn van 2 jaar, ingaande op 1 januari van het eerstvolgende kalenderjaar, in acht genomen, tenzij de colleges unaniem een andere opzegtermijn overeenkomen of de wet tot een andere datum dwingt.
3. Het dagelijks bestuur inventariseert de gevolgen van de uittreding, de wijze waarop met deze gevolgen kan of moet worden omgegaan en de voorwaarden voor uittreding, welke nadien worden vastgelegd in een door het algemeen bestuur vast te stellen uittredingsplan.
4. Uiterlijk zes maanden na het moment van uittreding stelt het algemeen bestuur het uittredingsplan vast. De daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen zijn bindend.
5. Nadat het uittredingsplan is vastgesteld, is de uittredende deelnemer gehouden om binnen zes maanden de daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen aan de regeling te voldoen.

NB.1 De overige artikelen rond uittreding blijven onverkort van kracht.

NB. 2 In het tweede lid is de zinsnede " of de wet tot een andere datum dwingt" opgenomen. Een dergelijke situatie kan zich bijvoorbeeld voordoen bij een gemeentelijke herindeling.

Zienswijzemogelijkheid bij opheffing van de regeling

"De gemeenschappelijke regeling kan worden opgeheven met instemming van alle deelnemers minus één, onverminderd het bepaalde in artikel 8 en 9 van de Wet veiligheidsregio's. Het besluit tot opheffing wordt niet genomen voordat de raden van de deelnemers gedurende twaalf weken in de gelegenheid zijn gesteld om schriftelijk op de voorgestelde opheffing hun zienswijze bij het college naar voren te brengen."

2. Bijlage 2: Afwijkende bepalingen GGD

Hieronder worden alleen bepalingen opgenomen die afwijken. Is hier niets opgenomen dan gelden de standaardbepalingen uit het memo.

"Artikel (...) Uittreding

1. Een college van burgemeester en wethouders van een van de deelnemende gemeenten kan besluiten tot uittreding uit de regeling, onverminderd het bepaalde in artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 14 van de Wet publieke gezondheid.
2. Een college zendt het besluit tot uittreding aangetekend aan het algemeen bestuur. Daarbij wordt een opzegtermijn van 2 jaar, ingaande op 1 januari van het eerstvolgende kalenderjaar, in acht genomen, tenzij de colleges unaniem een andere opzegtermijn overeenkomen of de wet tot een andere datum dwingt.
3. Het dagelijks bestuur inventariseert de gevolgen van de uittreding, de wijze waarop met deze gevolgen kan of moet worden omgegaan en de voorwaarden voor uittreding, welke nadien worden vastgelegd in een door het algemeen bestuur vast te stellen uittredingsplan.
4. Uiterlijk zes maanden na het moment van uittreding stelt het algemeen bestuur het uittredingsplan vast. De daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen zijn bindend.
5. Nadat het uittredingsplan is vastgesteld, is de uittredende deelnemer gehouden om binnen zes maanden de daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen aan de regeling te voldoen.

NB. De overige artikelen rond uittreding blijven onverkort van kracht.

Zienschijzemoegelijkheid bij opheffing van de regeling

"De gemeenschappelijke regeling kan worden opgeheven met instemming van alle deelnemers minus één, onverminderd het bepaalde in artikel 14 van de Wet publieke gezondheid. Het besluit tot opheffing wordt niet genomen voordat de raden van de deelnemers gedurende twaalf weken in de gelegenheid zijn gesteld om schriftelijk op de voorgestelde opheffing hun zienschijze bij het college naar voren te brengen."

3. Bijlage 3: Afwijkende bepalingen Omgevingsdiensten

Hieronder worden alleen bepalingen opgenomen die afwijken. Is hier niets opgenomen dan gelden de standaardbepalingen uit het memo.

Actieve informatieplicht

"Het **dagelijks bestuur | algemeen bestuur | de voorzitter** geeft de raden van de deelnemende gemeenten en provinciale staten van Limburg schriftelijk alle inlichtingen die de raden onderscheidenlijk provinciale staten nodig hebben voor de uitoefening van hun taken."

Zienswijzemogelijkheid voorafgaand aan het vaststellen van strategische meerjarenplannen

"Het algemeen bestuur **onderscheidenlijk het dagelijks bestuur** besluit niet tot het vaststellen van meerjarige strategische plannen dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten onderscheidenlijk provinciale staten van Limburg gedurende twaalf weken in de gelegenheid zijn gesteld om schriftelijk hun zienswijzen op het concept bij het dagelijks bestuur naar voren te brengen."

Begroting

"Artikel (...) Begroting

1. Het dagelijks bestuur zendt de ontwerpbegroting en bijbehorende stukken ten minste twaalf weken voordat deze aan het algemeen bestuur worden aangeboden toe aan de colleges en raden onderscheidenlijk aan gedeputeerde staten en provinciale staten.
2. De ontwerpbegroting wordt door de colleges voor eenieder ter inzage gelegd en, tegen betaling van de kosten, ook algemeen verkrijgbaar gesteld.
3. De raden en provinciale staten kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur ter vaststelling wordt aangeboden.
4. Het dagelijks bestuur stelt de raden van de gemeenten en provinciale staten voorafgaande aan het vaststellen van de begroting schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, bedoeld in het derde lid, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.
5. Het algemeen bestuur stelt jaarlijks de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient.
6. Binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval vóór de in artikel 58, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen genoemde datum zendt het dagelijks bestuur de begroting aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

7. Nadat de begroting is vastgesteld zendt het algemeen bestuur de begroting aan de raden van de gemeenten en aan provinciale staten, die ter zake bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
8. Het bepaalde in het eerste, derde, vierde, zesde en zevende lid van dit artikel is, met uitzondering van de in het derde en het zesde lid genoemde termijn, van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting.

Optioneel:

9. Het achtste lid is niet van toepassing op wijzigingen van de begroting, die niet leiden tot een overschrijding van de jaarlijkse bijdragen van de deelnemers.

Artikel (...) Jaarrekening en jaarverslag

1. Van de baten en lasten van het openbaar lichaam wordt door het dagelijks bestuur over elk begrotingsjaar verantwoording afgelegd aan het algemeen bestuur, onder overlegging van de conceptjaarrekening, het jaarverslag met daarbij behorende bescheiden, zoals vermeld in artikel 217 van de Provinciewet. Na de eigen oordeelsvorming zendt het dagelijks bestuur de voorlopige jaarrekening jaarlijks vóór de in artikel 58b van de Wet gemeenschappelijke regelingen genoemde datum toe aan de raden en provinciale staten.
2. Het dagelijks bestuur zendt de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór de in artikel 58, vierde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen genoemde datum het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en voorts aan de raden en provinciale staten.

Optioneel:

3. Behoudens later in rechte gebleken onregelmatigheden, ontlast de vaststelling van de jaarrekening de leden van het dagelijks bestuur ten aanzien van het daarin verantwoorde financieel beheer."

Uittreding

"Artikel (...) Uittreding

1. Een college van burgemeester en wethouders van een van de deelnemende gemeenten of het college van gedeputeerde staten van een deelnemende provincie kan besluiten tot uittreding uit de regeling, onverminderd het bepaalde in artikel 51 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en bij of krachtens artikel 18.21 van de Omgevingswet.
2. Een college zendt het besluit tot uittreding aangetekend aan het algemeen bestuur. Daarbij wordt een opzegtermijn van 2 jaar, ingaande op 1 januari van het eerstvolgende kalenderjaar, in acht genomen, tenzij de colleges unaniem een andere opzegtermijn overeenkomen of de wet tot een andere datum dwingt.
3. Het dagelijks bestuur inventariseert de gevolgen van de uittreding, de wijze waarop met deze gevolgen kan of moet worden omgegaan en de voorwaarden

voor uittreding, welke nadien worden vastgelegd in een door het algemeen bestuur vast te stellen uittredingsplan.

4. *Uiterlijk zes maanden na het moment van uittreding stelt het algemeen bestuur het uittredingsplan vast. De daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen zijn bindend.*
5. *Nadat het uittredingsplan is vastgesteld, is de uittredende deelnemer gehouden om binnen zes maanden de daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen aan de regeling te voldoen.*

NB. 1 De overige artikelen rond uittreding blijven onverkort van kracht.

NB. 2 We gaan er hierbij vanuit dat de Omgevingswet per 1 januari 2024 in werking treedt.

Zienswijzemoogelijkheid bij opheffing van de regeling

"De gemeenschappelijke regeling kan worden opgeheven met instemming van alle deelnemers minus één, onverminderd het bepaalde bij of krachtens artikel 18.21 van de Omgevingswet. Het besluit tot opheffing wordt niet genomen voordat de raden onderscheidenlijk provinciale staten van de deelnemers gedurende twaalf weken in de gelegenheid zijn gesteld om schriftelijk op de voorgestelde opheffing hun zienswijze bij het college naar voren te brengen."

4. Bijlage 4: Afwijkende bepalingen gemeenschappelijk orgaan

Hieronder worden alleen bepalingen opgenomen die afwijken. Is hier niets opgenomen dan gelden de standaardbepalingen uit het memo.

Actieve informatieplicht

"Het gemeenschappelijk orgaan geeft de raden van de deelnemende gemeenten schriftelijk alle inlichtingen die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken."

Zienswijzemoogelijkheid voorafgaand aan het vaststellen van strategische meerjarenplannen

"Het gemeenschappelijk orgaan besluit niet tot het vaststellen van meerjarige strategische plannen dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten gedurende twaalf weken in de gelegenheid zijn gesteld om schriftelijk hun zienswijzen op het concept bij het gemeenschappelijk orgaan naar voren te brengen."

Begroting

"Artikel (...) Begroting

1. Het gemeenschappelijk orgaan zendt de ontwerpbegroting en bijbehorende stukken ten minste **twaalf weken** voordat deze door het gemeenschappelijk orgaan wordt vastgesteld toe aan de colleges en raden.
2. De ontwerpbegroting wordt door de colleges voor eenieder ter inzage gelegd en, tegen betaling van de kosten, ook algemeen verkrijgbaar gesteld.
3. De raden kunnen bij het gemeenschappelijk orgaan hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen.
4. **Het gemeenschappelijk orgaan stelt de raden van de gemeenten voorafgaande aan het vaststellen van de begroting schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, bedoeld in het derde lid, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.**
5. Het gemeenschappelijk orgaan stelt jaarlijks de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient.
6. **Binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval vóór de in artikel 34, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen genoemde datum** zendt het gemeenschappelijk orgaan de begroting aan gedeputeerde staten.
7. Nadat de begroting is vastgesteld zendt het gemeenschappelijk orgaan de begroting aan de raden van de gemeenten, die ter zake bij gedeputeerde staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.

8. Het bepaalde in het **eerste, derde, vierde, zesde en zevende lid** van dit artikel is, met uitzondering van de **in het derde en het zesde lid** genoemde termijnen, van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting.

Optioneel:

9. Het achtste lid is niet van toepassing op wijzigingen van de begroting, die niet leiden tot een overschrijding van de jaarlijkse bijdragen van de deelnemers.

Artikel (...) Jaarrekening en jaarverslag

1. Van de baten en lasten van het orgaan wordt door het gemeenschappelijk orgaan over elk begrotingsjaar verantwoording afgelegd onder overlegging van de conceptjaarrekening, het jaarverslag met daarbij behorende bescheiden, zoals vermeld in artikel 213 van de Gemeentewet. Na de eigen oordeelsvorming zendt het gemeenschappelijk orgaan de voorlopige jaarrekening jaarlijks **vóór de in artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen genoemde datum** toe aan de raden.
2. Het gemeenschappelijk orgaan zendt de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval **vóór de in artikel 34, vierde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen genoemde datum** het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft aan gedeputeerde staten en voorts aan de raden.

Optioneel:

3. Behoudens later in rechte gebleken onregelmatigheden, ontlast de vaststelling van de jaarrekening de leden van het gemeenschappelijk orgaan ten aanzien van het daarin verantwoorde financieel beheer."

Uittreding

"Artikel (...) Uittreding

1. Een college van burgemeester en wethouders van een van de deelnemende gemeenten kan besluiten tot uittreding uit de regeling, onverminderd het bepaalde in artikel 1 van de wet.
2. Een college zendt het besluit tot uittreding aangetekend aan het gemeenschappelijk orgaan. Daarbij wordt een opzegtermijn van 2 jaar, ingaande op 1 januari van het eerstvolgende kalenderjaar, in acht genomen, tenzij de colleges unaniem een andere opzegtermijn overeenkomen.
3. Het gemeenschappelijk orgaan inventariseert de gevolgen van de uittreding, de wijze waarop met deze gevolgen kan of moet worden omgegaan en de voorwaarden voor uittreding, welke nadien worden vastgelegd in een door het **gemeenschappelijk orgaan** vast te stellen uittredingsplan.
4. Uiterlijk zes maanden na het moment van uittreding stelt het gemeenschappelijk orgaan het uittredingsplan vast. De daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen zijn bindend.
5. Nadat het uittredingsplan is vastgesteld, is de uittredende deelnemer gehouden om binnen zes maanden de daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen aan de regeling te voldoen.

Artikel (...) **Procedure en inhoud van het uittredingsplan**

1. *Het in artikel (...), derde lid, bedoelde uittredingsplan bevat de financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties die gedurende een periode van vijf jaar het directe gevolg zijn van de uittreding. Tevens bevat het uittredingsplan de uittreedsom die betaald moet worden door de uittredende deelnemer.*
2. *Voor het opstellen van het uittredingsplan wijst het gemeenschappelijk orgaan een onafhankelijke adviseur aan die in opdracht van het gemeenschappelijk orgaan het concept-uittredingsplan voorbereidt. De kosten voor het uittredingsplan komen voor rekening van de uittredende deelnemer.*
3. *Het gemeenschappelijk orgaan wijst de onafhankelijke adviseur aan op basis van een gezamenlijke voordracht van de uittredende deelnemer en de voorzitter. Indien geen overeenstemming kan worden bereikt over een gezamenlijke voordracht, wijst het gemeenschappelijk orgaan de onafhankelijke adviseur aan op basis van een bindende voordracht van een selectiecommissie bestaande uit drie leden van het gemeenschappelijk orgaan, waaronder in ieder geval een vertegenwoordiger in het gemeenschappelijk orgaan van de uittredende deelnemer.*
4. *De onafhankelijke adviseur neemt bij het bepalen van de uittreedsom het bepaalde in dit artikel en in artikel [voorgaande artikel] in acht en baseert zich daarbij op de jaarrekening van het begrotingsjaar direct voorafgaand aan het moment van uittreding. Tevens past de onafhankelijke adviseur bij de berekening van de uittreedsom een risico-opslag van 5-10% op de uittreedsom toe om eventueel onvoorziene toekomstige kosten gerelateerd aan de uittreding te ondervangen. Deze opslag vrijwaart de uittredende deelnemer van alle toekomstige onvoorzienbare kosten.*
5. *Het gemeenschappelijk orgaan gehouden redelijkerwijs al het mogelijke te doen om de uittreedsom zo laag mogelijk te houden. Het gemeenschappelijk orgaan onderzoekt in dat kader met de uittredende deelnemer de mogelijkheid tot overname van personeel, activa en contracten. Het voorgaande behoeft echter niet te leiden tot wijziging van overeenkomsten met en verplichtingen jegens derden die zijn aangegaan respectievelijk bepaald voorafgaand aan het tijdstip van ontvangst door het gemeenschappelijk orgaan van het besluit tot uittreding van de deelnemer."*

Evaluatie

"De werking van de regeling zal geëvalueerd worden indien het gemeenschappelijk orgaan daartoe besluit. Het gemeenschappelijk orgaan zal dan een onderzoeksvoorstel aan de deelnemers voorleggen."

5. Bijlage 5: Afwijkende bepalingen BsGW

Hieronder worden alleen bepalingen opgenomen die afwijken. Is hier niets opgenomen dan gelden de standaardbepalingen uit het memo.

Actieve informatieplicht

"Het **dagelijks bestuur | algemeen bestuur | voorzitter** geeft de raden van de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg schriftelijk alle inlichtingen die de raden onderscheidenlijk het algemeen bestuur van het waterschap nodig hebben voor de uitoefening van hun taken."

Zienswijzemoogelijkheid voorafgaand aan het vaststellen van strategische plannen

"Het algemeen bestuur onderscheidenlijk het dagelijks bestuur besluit niet tot het vaststellen van meerjarige strategische plannen dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten onderscheidenlijk het algemeen bestuur van het waterschap gedurende twaalf weken in de gelegenheid zijn gesteld om schriftelijk hun zienswijzen op het concept bij het dagelijks bestuur naar voren te brengen."

Burgerparticipatie

"Ingezetenen van de **provincie Limburg** en belanghebbenden kunnen via de reguliere procedures bij de colleges en de raden van de deelnemers betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid."

Begroting

"Artikel (...) Begroting

1. Het dagelijks bestuur zendt de ontwerpbegroting en bijbehorende stukken ten minste **twaalf weken** voordat deze aan het algemeen bestuur worden aangeboden toe aan de colleges en raden onderscheidenlijk aan het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur van het waterschap.
2. De ontwerpbegroting wordt door de colleges voor eenieder ter inzage gelegd en, tegen betaling van de kosten, ook algemeen verkrijgbaar gesteld.
3. De raden en het algemeen bestuur van het waterschap kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur ter vaststelling wordt aangeboden.
4. **Het dagelijks bestuur stelt de raden van de gemeenten en het algemeen bestuur van het waterschap voorafgaande aan het vaststellen van de begroting schriftelijk en**

gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, bedoeld in het derde lid, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.

5. *Het algemeen bestuur stelt jaarlijks de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient.*
6. *Binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval vóór de in artikel 67, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen genoemde datum zendt het dagelijks bestuur de begroting aan gedeputeerde staten.*
7. *Nadat de begroting is vastgesteld zendt het algemeen bestuur de begroting aan de raden van de gemeenten en aan het algemeen bestuur van het waterschap, die ter zake bij gedeputeerde staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.*
8. *Het bepaalde in het eerste, derde, vierde, zesde en zevende lid van dit artikel is, met uitzondering van de in het derde en het zesde lid genoemde termijnen, van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting.*

Optioneel:

9. *Het achtste lid is niet van toepassing op wijzigingen van de begroting, die niet leiden tot een overschrijding van de jaarlijkse bijdragen van de deelnemers.*

Artikel (...) Jaarrekening en jaarverslag

1. *Van de baten en lasten van het openbaar lichaam wordt door het dagelijks bestuur over elk begrotingsjaar verantwoording afgelegd aan het algemeen bestuur, onder overlegging van de conceptjaarrekening, het jaarverslag met daarbij behorende bescheiden, zoals vermeld in artikel 213 van de Gemeentewet. Na de eigen oordeelsvorming zendt het dagelijks bestuur de voorlopige jaarrekening jaarlijks vóór de in artikel 67a van de Wet gemeenschappelijke regelingen genoemde datum toe aan de raden en het algemeen bestuur van het waterschap.*
2. *Het dagelijks bestuur zendt de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór de in artikel 67, vierde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen genoemde datum het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft aan gedeputeerde staten en voorts aan de raden en het algemeen bestuur van het waterschap.*

Optioneel:

3. *Behoudens later in rechte gebleken onregelmatigheden, ontlast de vaststelling van de jaarrekening de leden van het dagelijks bestuur ten aanzien van het daarin verantwoorde financieel beheer."*

Uittreding

"Artikel (...) Uittreding

1. *Een deelnemer kan besluiten tot uittreding uit de regeling, onverminderd het bepaalde in artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.*
2. *Een deelnemer zendt het besluit tot uittreding aangetekend aan het algemeen bestuur. Daarbij wordt een opzegtermijn van 2 jaar, ingaande op 1 januari van*

het eerstvolgende kalenderjaar, in acht genomen, tenzij de colleges unaniem een andere opzegtermijn overeenkomen of de wet tot een andere datum dwingt.
(de rest is ongewijzigd)

6. Bijlage 6: Afwijkende bepalingen bedrijfsvoeringsorganisatie

Hieronder worden alleen bepalingen opgenomen die afwijken. Is hier niets opgenomen dan gelden de standaardbepalingen uit het memo.

Zienswijzemogelijkheid voorafgaand aan het vaststellen van strategische meerjarenplannen

"Het bestuur besluit niet tot het vaststellen van meerjarige strategische plannen dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten gedurende twaalf weken in de gelegenheid zijn gesteld om schriftelijk hun zienswijzen op het concept bij het bestuur naar voren te brengen."

Begroting

"Artikel (...) Begroting

1. Het bestuur zendt de ontwerpbegroting en bijbehorende stukken ten minste **twaalf weken** voordat deze door het bestuur wordt vastgesteld toe aan de colleges en raden.
2. De ontwerpbegroting wordt door de colleges voor eenieder ter inzage gelegd en, tegen betaling van de kosten, ook algemeen verkrijgbaar gesteld.
3. De raden kunnen bij het bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen.
4. **Het bestuur stelt de raden van de gemeenten voorafgaande aan het vaststellen van de begroting schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, bedoeld in het derde lid, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.**
5. Het bestuur stelt jaarlijks de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient.
6. Binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval **vóór de in artikel 34, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen genoemde datum** zendt het bestuur de begroting aan gedeputeerde staten.
7. Nadat de begroting is vastgesteld zendt het bestuur de begroting aan de raden van de gemeenten, die ter zake bij gedeputeerde staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
8. Het bepaalde in het **eerste, derde, vierde, zesde en zevende lid** van dit artikel is, met uitzondering van de **in het derde en het zesde lid** genoemde termijnen, van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting.

Optioneel:

9. Het achtste lid is niet van toepassing op wijzigingen van de begroting, die niet leiden tot een overschrijding van de jaarlijkse bijdragen van de deelnemers.

Artikel (...) Jaarrekening en jaarverslag

1. Van de baten en lasten van de bedrijfsvoeringsorganisatie wordt door het bestuur over elk begrotingsjaar verantwoording afgelegd onder overlegging van de conceptjaarrekening, het jaarverslag met daarbij behorende bescheiden, zoals vermeld in artikel 213 van de Gemeentewet. Na de eigen oordeelsvorming zendt het bestuur de voorlopige jaarrekening jaarlijks **vóór de in artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen genoemde datum** toe aan de raden.
2. Het bestuur zendt de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval **vóór de in artikel 34, vierde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen genoemde datum** het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft aan gedeputeerde staten en voorts aan de raden.
Optioneel:
3. Behoudens later in rechte gebleken onregelmatigheden, ontlast de vaststelling van de jaarrekening de leden van het bestuur ten aanzien van het daarin verantwoorde financieel beheer."

Uittreding

"Artikel (...) Uittreding

1. Een college van burgemeester en wethouders van een van de deelnemende gemeenten kan besluiten tot uittreding uit de regeling, onverminderd het bepaalde in artikel 1 van de wet.
2. Een college zendt het besluit tot uittreding aangetekend aan het **bestuur**. Daarbij wordt een opzegtermijn van 2 jaar, ingaande op 1 januari van het eerstvolgende kalenderjaar, in acht genomen, tenzij de colleges unaniem een andere opzegtermijn overeenkomen.
3. Het **bestuur** inventariseert de gevolgen van de uittreding, de wijze waarop met deze gevolgen kan of moet worden omgegaan en de voorwaarden voor uittreding, welke nadien worden vastgelegd in een door het **bestuur** vast te stellen uittredingsplan.
4. Uiterlijk zes maanden na het moment van uittreding stelt het **bestuur** het uittredingsplan vast. De daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen zijn bindend.
5. Nadat het uittredingsplan is vastgesteld, is de uittredende deelnemer gehouden om binnen zes maanden de daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen aan de regeling te voldoen.

Artikel (...) Procedure en inhoud van het uittredingsplan

1. Het in artikel (...), derde lid, bedoelde uittredingsplan bevat de financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties die gedurende een periode van vijf jaar het directe gevolg zijn van de uittreding. Tevens bevat het uittredingsplan de uittreedsom die betaald moet worden door de uittredende deelnemer.

2. Voor het opstellen van het uittredingsplan wijst het **bestuur** een onafhankelijke adviseur aan die in opdracht van het **bestuur** het concept-uittredingsplan voorbereidt. De kosten voor het uittredingsplan komen voor rekening van de uittredende deelnemer.
3. Het **bestuur** wijst de onafhankelijke adviseur aan op basis van een gezamenlijke voordracht van de uittredende deelnemer en de **directeur/voorzitter**. Indien geen overeenstemming kan worden bereikt over een gezamenlijke voordracht, wijst het **bestuur** de onafhankelijke adviseur aan op basis van een bindende voordracht van een selectiecommissie bestaande uit drie leden van het **bestuur**, waaronder in ieder geval een vertegenwoordiger in het **bestuur** van de uittredende deelnemer.
4. De onafhankelijke adviseur neemt bij het bepalen van de uittreedsom het bepaalde in dit artikel en in artikel [voorgaande artikel] in acht en baseert zich daarbij op de jaarrekening van het begrotingsjaar direct voorafgaand aan het moment van uittreding. Tevens past de onafhankelijke adviseur bij de berekening van de uittreedsom een risico-opslag van **5-10%** op de uittreedsom toe om eventueel onvoorziene toekomstige kosten gerelateerd aan de uittreding te ondervangen. Deze opslag vrijwaart de uittredende deelnemer van alle toekomstige onvoorzienbare kosten.
5. Het **bestuur** is gehouden redelijkerwijs al het mogelijke te doen om de uittreedsom zo laag mogelijk te houden. Het **bestuur** onderzoekt in dat kader met de uittredende deelnemer de mogelijkheid tot overname van personeel, activa en contracten. Het voorgaande hoeft echter niet te leiden tot wijziging van overeenkomsten met en verplichtingen jegens derden die zijn aangegaan respectievelijk bepaald voorafgaand aan het tijdstip van ontvangst door het **bestuur** van het besluit tot uittreding van de deelnemer."

Evaluatie

"De werking van de regeling zal geëvalueerd worden indien **het bestuur** daartoe besluit. Het **bestuur** zal dan een onderzoeksvoorstel aan de deelnemers voorleggen."

7. Bijlage 7: Brief archivarissen

historisch centrum limburg

Boel-Zanders advocaten
t.a.v. Mevrouw. A. Hofman

**Onderwerp: Archiefparagraaf in teksten
gemeenschappelijke regelingen.**

Datum: 18 april 2023

Kenmerk: 2021-T&A-070

Bijlage(n):

Geachte Mevrouw Hofman

Vrijdag 7 april sprak dhr. G. Luijkx, gemeentearchivaris, met u over de archiefbepaling in de teksten van gemeenschappelijke regelingen die momenteel worden aangepast in een gemeenschappelijk traject met een aantal Limburgse Gemeenschappelijke Regelingen.

Zoals aangegeven in dat gesprek wordt in het huidige voorliggende concept niet het landelijke model gevolgd dat recentelijk is vastgesteld door het Landelijk Overleg van Provinciale Archiefinspecteurs (LOPAI). Dat model houdt rekening met de meest actuele bepalingen uit zowel Archiefwetgeving als de Wet Normalisatie Rechtspositie Ambtenaren.

Dhr. G. Luijkx heeft hiertoe met de heren G. Altena en J. Beens, die de GR BSGW hierover in een eerder stadium hebben geadviseerd, overleg gehad en gezamenlijk komen wij tot de conclusie dat de door de LOPAI geadviseerde paragraaf meer in overeenstemming is met de relevante wet- en regelgeving en voor alle gemeenschappelijke regelingen met gemeenschappelijk orgaan (of bedrijfsvoeringsorganisatie) van toepassing kan zijn. Wij adviseren daarom de volgende tekst als uitgangspunt voor de archiefparagraaf te gebruiken;

1. *Het dagelijks bestuur draagt zorg voor de archiefbescheiden van de organen van het openbaar lichaam.*
2. *De directeur/ secretaris is belast met het beheer van de archiefbescheiden van de organen van het openbaar lichaam, voor zover deze niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.*
3. *Het dagelijks bestuur stelt voorschriften vast voor het beheer van de archiefbescheiden van de organen van het openbaar lichaam, die niet naar de archiefbewaarplaats zijn overgebracht.*
4. *Voor de bewaring van de over te brengen archiefbescheiden van de organen van het openbaar lichaam wordt aangewezen de archiefbewaarplaats van gemeente + naam/ het regionaal historisch centrum + naam/.*
5. *Met het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de organen van het openbaar lichaam, voor zover deze niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats, is belast de archivaris van (naam organisatie)*
6. *De archivaris van brengt [twee]jaarlijks aan het dagelijks bestuur verslag uit over het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de organen van het openbaar lichaam, die nog niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.*
7. *Het dagelijks bestuur brengt [twee]jaarlijks verslag uit aan het algemeen bestuur over de uitvoering van de aan hen opgedragen zorg voor de archiefbescheiden en de uitvoering van het archiefbeheer van de organen van het openbaar lichaam.*

Pagina 1 van 2

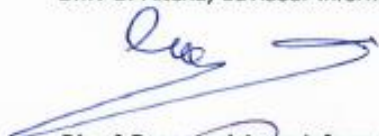
Indien het een regeling betreft op basis van gemeenschappelijk orgaan of bedrijfsvoeringsorganisatie dan adviseren we de volgende tekst als uitgangspunt voor de archiefparagraaf te gebruiken;

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor de archiefbescheiden van de organen van het gemeenschappelijk orgaan.
2. De directeur/ secretaris is belast met het beheer van de archiefbescheiden van het bestuursorgaan van het gemeenschappelijk orgaan voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.
3. Het bestuur stelt voorschriften vast voor het beheer van de archiefbescheiden van het bestuursorgaan van het gemeenschappelijk orgaan, die niet naar de archiefbewaarplaats zijn overgebracht.
4. Voor de bewaring van de over te brengen archiefbescheiden van het bestuursorgaan van het gemeenschappelijk orgaan wordt aangewezen de archiefbewaarplaats van een van de deelnemende overheidsorganen (gemeente +naam) / het regionaal historisch centrum (naam).
5. Met het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van het bestuursorgaan van het gemeenschappelijk orgaan, voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats, is belast de archivaris van (naam organisatie)
6. De archivaris van brengt [twee]jaarlijks aan het bestuur verslag uit over het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van het bestuursorgaan van het gemeenschappelijk orgaan die nog niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.
7. Het bestuur brengt [twee]jaarlijks verslag uit aan de Instellende organen over de uitoefening van de aan hen opgedragen zorg voor de archiefbescheiden en de uitvoering van het archiefbeheer van het bestuursorgaan van het gemeenschappelijk orgaan.

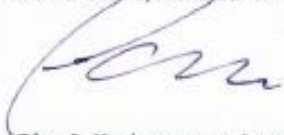
Mochten u hierover nog vragen hebben dan vernemen wij die graag. U kunt in dat geval contact opnemen met dhr. G. Luijckx.

Hoogachtend,

Dhr. G. Altena, adviseur informatiebeheer.

Dhr. J. Beens, adviseur informatiebeheer.

Dhr. I. Koch, gemeentearchivaris / toezichthouder.

Dhr. G. Luijckx, gemeentearchivaris / toezichthouder.

MEMO

Aan - De colleges en gemeenteraden van alle gemeenten in de provincie Limburg
- Gedeputeerde staten en provinciale staten van de provincie Limburg
- Het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg

Van Anouk Hofman en Rob de Greef

Plaats/Datum Venlo, 12 juni 2023

Betreft **Wijzigingen naar aanleiding van informatiesessies**

In dit document treft u een overzicht aan van de wijzigingen die zijn aangebracht aan de uniforme wijzigingsvoorstellen voor de wijziging van de gemeenschappelijke regelingen. Deze wijzigingen zijn aangebracht naar aanleiding van de informatiesessies met de gemeenteraden, colleges, raadsgriffies, gemeentesecretarissen en juristen.

1. Actieve informatieplicht

Wijzigingsvoorstel

Ten aanzien van de geïntroduceerde actieve informatieplicht is de volgende tekst in de gemeenschappelijke regelingen opgenomen:

"Het bestuur geeft de raden van de deelnemende gemeenten schriftelijk alle inlichtingen die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken."

Indien de informatie- en verantwoordingsplicht in de betreffende gemeenschappelijke regeling is geregeld per bestuursorgaan, dan luidt het tekstvoorstel als volgt:

*"Het **dagelijks bestuur | algemeen bestuur | de voorzitter** geeft de raden van de deelnemende gemeenten schriftelijk alle inlichtingen die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken."*

Geen wijzigingen aangebracht

Dit tekstvoorstel is niet gewijzigd naar aanleiding van de informatiesessies. Het doel van de actieve informatieplicht is namelijk dat het bestuur van de gemeenschappelijke regeling de raden actief moet gaan informeren over al hetgeen van belang is voor de uitoefening van de raadstaken.

In dat licht is tijdens de informatiesessies breed uitgesproken dat het codificeren van een zo ruim mogelijke actieve informatieverplichting passend wordt geacht. Een ruime bepaling biedt bovendien de ruimte om in individuele gevallen

aanvullende werkafspraken te maken over de exacte wijze van informatieverschaffing.

Voor de goede orde wordt hier opgemerkt dat de al in de gemeenschappelijke regelingen opgenomen passieve informatieplicht (informatieverstrekking op verzoek) onverkort gehandhaafd blijft.

2. Zienswijzen

Wijzigingsvoorstellen

Ten aanzien van de geïntroduceerde bevoegdheid voor raden om een zienswijze te vragen, zijn de volgende teksten in de gemeenschappelijke regelingen opgenomen:

Zienswijze bij meerjarige strategische plannen:

"Het algemeen bestuur onderscheidenlijk het dagelijks bestuur besluit niet tot het vaststellen van meerjarige strategische plannen dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten gedurende twaalf weken in de gelegenheid zijn gesteld om schriftelijk hun zienswijzen op het concept bij het dagelijks bestuur naar voren te brengen."

En:

Zienswijze bij opheffing van een regeling:

"De gemeenschappelijke regeling kan worden opgeheven met instemming van alle deelnemers minus één. Het besluit tot opheffing wordt niet genomen voordat de raden van de deelnemers gedurende twaalf weken in de gelegenheid zijn gesteld om schriftelijk op de voorgestelde opheffing hun zienswijze bij het college naar voren te brengen."

Aangebrachte wijzigingen

Naar aanleiding van de informatiesessies zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd:

1) Zienswijzetermijn van 6 naar 12 weken

In de eerste plaats is de zienswijzetermijn verlengd van 6 naar 12 weken. Tijdens de informatiesessies kwam namelijk naar voren dat het – in verband met de planning en agendering van raadsvergaderingen – vaak niet mogelijk is om binnen een termijn van 6 weken een zienswijze te geven. De termijn is daarom verdubbeld naar 12 weken.

2) Terminologie gewijzigd

Voorts is de terminologie van de zienswijzebepaling gewijzigd. Eerder luidde het voorstel dat raden de zienswijze "ter kennis" van het dagelijks bestuur konden brengen. Na vragen daarover, is de terminologie gewijzigd conform het bovenstaande voorstel.

3) Opheffing: gijzeling door één deelnemer voorkomen

Tot slot is aan de zienswijzeregeling bij opheffing van een gemeenschappelijke regeling toegevoegd dat opheffing van de regeling mogelijk is "met instemming van alle deelnemers minus één". De meeste regelingen hebben tot op heden in de regeling opgenomen dat opheffing mogelijk is bij eensluidend besluit van 2/3e van de deelnemers.

Voor deze gewijzigde formulering is gekozen, zodat enerzijds gewaarborgd wordt dat een regeling kan blijven voortbestaan als er nog 2 (of meer) deelnemers overblijven. Anderzijds wordt er op deze wijze voor gewaakt dat één deelnemer een opheffing kan blokkeren. Met name voor de regelingen met veel deelnemers biedt dit voorstel meer waarborgen. Bij een regeling met – bijvoorbeeld 18 deelnemers – is opheffing bij de 2/3e variant namelijk al mogelijk indien 12 deelnemers daartoe besluiten. Feit is echter dat een regeling met 6 deelnemers veelal nog steeds bestaansrecht heeft. Om dergelijke ongewenste situaties te voorkomen, wordt thans de "minus één"-variant voorgesteld. Tijdens de informatiesessies kon dit voorstel op grote instemming rekenen.

Zienswijzen op overige besluiten

Tijdens de informatiesessies is tevens de wenselijkheid gezien om ook voor andere besluiten een zienswijzemoogelijkheid te creëren.

Daarbij is uitdrukkelijk stilgestaan bij het gegeven dat:

- a) vrijwel alle gemeenschappelijke regelingen die meedoen aan het gezamenlijke traject uitvoeringsregelingen zijn, waardoor de beleidskaders hoe dan ook door de deelnemers zelf worden vastgesteld, en;
- b) het vragen van zienswijzen op *meer* besluiten idealiter wel moet bijdragen aan een effectieve vergroting van de democratische controle van de gemeenteraden op het bestuur van gemeenschappelijke regelingen. Het creëren van een zienswijzemoogelijkheid zou raden – met andere woorden – daadwerkelijk in een betere informatiepositie moeten brengen. Draagt een zienswijzemoogelijkheid daar niet aan bij, dan adviseren wij om niet te voorzien in een aanvullende zienswijzemoogelijkheid.

Tijdens de informatiesessies konden deze twee uitgangspunten op grote instemming van de aanwezigen rekenen. Aan de hand van deze uitgangspunten is vervolgens de aanvullende zienswijzemoogelijkheid op de kadernota en jaarrekening gezien.

Zienswijze op de kadernota

Tijdens het traject is onderzocht in hoeverre een aanvullende zienswijzemogelijkheid op de kadernota eraan kan bijdragen dat gemeenteraden daadwerkelijk meer grip krijgen en houden op het in een gemeenschappelijke regeling gevoerde bestuur.

Formeel hoeft de gemeenteraad namelijk niets met de kadernota te doen, anders dan deze voor kennisgeving aan te nemen. Wenst de raad hierover te debatteren en daarop te reageren, dan dient de raad dit tijdig te doen. Als de ontwerpbegroting immers al is toegezonden, dan heeft het reageren op de kadernota namelijk weinig zin meer.

Nu de praktijk bij de deelnemende gemeenschappelijke regelingen is, dat de kadernota gelijktijdig met de ontwerpbegroting wordt toegezonden, is zowel door de gemeenschappelijke regelingen als door de aanwezige raads- en collegeleden tijdens de informatiesessies geconcludeerd dat het creëren van een aanvullende zienswijzemogelijkheid op de kadernota niet leidt tot meer grip.

Wel is de gemeenschappelijke regelingen in overweging meegegeven om de ontwerpbegroting te vergezellen van een korte oplegnotitie waarin de hoofdpunten van de financiële en beleidsmatige kaders voor het komende jaar zijn opgenomen. Over de band van de zienswijze op de ontwerpbegroting kan de visie van de raden dan worden opgehaald over de hoofdlijnen van de kadernota.

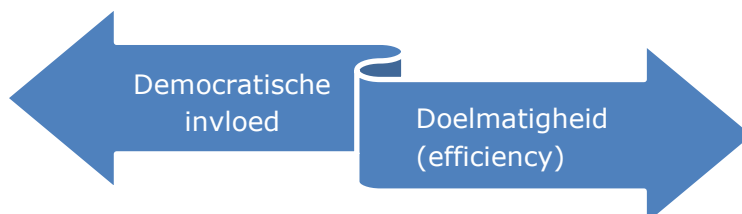
Zienswijze op jaarrekening

Onderzocht is tevens of een aanvullende zienswijzemogelijkheid op het concept van de jaarrekening bijdraagt aan het creëren van meer grip op het in een gemeenschappelijke regeling gevoerde bestuur.

Ook hier is geconcludeerd dat in het gezamenlijke traject geen uniforme zienswijzebepaling wordt voorgesteld. De jaarrekening ziet namelijk op *al gedane* uitgaven voor *al gemaakte* keuzes. Een extra zienswijzemogelijkheid op de jaarrekening, draagt zodoende in de basis niet direct bij aan de mogelijkheid van de raden om hun kaderstellende rol te kunnen pakken. Sturing aan de voorkant van de beleidscyclus kan met een zienswijzemogelijkheid op de jaarrekening dus niet worden gecreëerd.

Bij het voorgaande merken wij nog op dat een zienswijzemogelijkheid op de jaarrekening in de basis uiteraard wel mogelijk is. Wij geven echter mee dat de door ons voorgestelde wijzigingen zijn gedaan vanuit de gedachte dat de wijzigingen daadwerkelijk en effectief zouden moeten bijdragen aan het vergroten van de betrokkenheid van de raden bij het in een gemeenschappelijke regeling gevoerde bestuur. De democratische invloed wordt naar onze mening niet doelmatig (efficiënt) vergroot met het creëren van een zienswijzemogelijkheid op

de concept jaarrekening. Deze visie werd gedeeld tijdens de informatiesessies met de colleges, raden, griffiers en coördinerend juristen.

Ad hoc zienswijze is hoe dan ook mogelijk

Thans wordt aldus voorgesteld om de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen op besluiten alleen toe te passen op het vaststellen van strategische meerjarenplannen en de opheffing van de regeling. Dit laat echter onverlet dat het hoe dan ook mogelijk is dat raden af hoc om een zienswijze wordt gevraagd.

Daarvoor is geen aparte regeling in uw gemeenschappelijke regelingen zelf nodig, omdat een dergelijke optie tot het indienen van een zienswijze onvoldoende concreet kan worden vormgegeven. Wij kunnen ons voorstellen dat ad hoc om zienswijzen wordt gevraagd als er tussentijds sprake is van een belangrijke beleidswijziging die buiten de afgesproken kaders valt.

3. Inspraak

Wijzigingsvoorstel

Ten aanzien van de geïntroduceerde mogelijkheid van burgerparticipatie is de volgende tekst in de gemeenschappelijke regelingen opgenomen:

"Ingezetenen van de gemeenten en belanghebbenden kunnen via de reguliere procedures bij de colleges en de raden van de deelnemende gemeenten betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid."

Aangebrachte wijzigingen

Ten aanzien van de mogelijkheid van burgerparticipatie zijn enkel wijzigingen aangebracht voor de Veiligheidsregio Zuid- en Noord-Limburg.

De Wet Veiligheidsregio's voorziet namelijk in de artikelen 14 t/m 17 al in specifieke vormen van inspraak voor de daar aan de orde zijnde beleidsplannen. Nu voor de Veiligheidsregio's in de wet al in specifieke vormen van inspraak is voorzien, luidt de tekst voor de Veiligheidsregio's als volgt:

"Voor zover in de Wvr niet anders is bepaald, kunnen ingezetenen van de gemeenten en belanghebbenden via de reguliere procedures bij de colleges en de raden van de

deelnemers betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid."

Nog te verwerken aanvulling

Zoals ook volgt uit hoofdstuk 6 van de oplegnotitie is tijdens het overleg met de gemeentesecretarissen verzocht om in de gemeenschappelijke regelingen een bepaling op te nemen die ertoe strekt dat het dagelijks bestuur zelfstandig kan besluiten tot het inrichten van een inspraakprocedure. Deze aanvulling wordt overgenomen. Na afloop van de zienswijzeprocedure zal daarom na de bovengenoemde tekst de volgende tekst worden ingevoegd:

2. *In afwijking van het eerste lid kan het dagelijks bestuur besluiten dat bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid met ingrijpende gevolgen een apart participatietraject wordt doorlopen.*
3. *Het dagelijks bestuur informeert de deelnemers zo spoedig mogelijk omtrent zijn voornemen tot het mogelijk maken van inspraak als bedoeld in het tweede lid en de wijze waarop deze inspraak voor ingezetenen van de gemeenten en belanghebbenden zal worden vormgegeven.*

Bij het voorgaande merken wij op dat deze aanvulling *niet* voor de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz zal worden overgenomen, omdat Omnibuzz in haar regeling al voorziet in participatie via de cliëntenraad. Deze vorm van participatie is al in de wijzigingsvoorstellen verwerkt.

4. Evaluatie

Wijzigingsvoorstel

Ten aanzien van de geïntroduceerde mogelijkheid van evaluatie van de regeling, is de volgende tekst in de gemeenschappelijke regelingen opgenomen:

"De werking van de regeling zal geëvalueerd worden indien het algemeen bestuur daartoe besluit. Het dagelijks bestuur zal dan een onderzoeksvoorstel aan de deelnemers voorleggen."

Aangebrachte wijzigingen

Naar aanleiding van de informatiesessies zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd:

1) AB-besluit in plaats van besluit deelnemers

In een eerder tekstvoorstel was opgenomen dat evaluatie alleen mogelijk was indien een meerderheid van de deelnemers daartoe had besloten. Deze regeling is gewijzigd naar aanleiding van de informatiesessies, omdat het gevoelen was dat het dan nooit tot een evaluatie zou komen. Een meerderheidsbesluit tot evaluatie van het algemeen bestuur werd wel passend

geacht: het algemeen bestuur komt een aantal keer per jaar gezamenlijk bij elkaar en het algemeen bestuur moet zich bovendien richten naar het belang van haar deelnemers.

2) Keuze voor niet vastleggen van termijn

Onderzocht is ook in hoeverre het wenselijk werd geacht om een vaste evaluatietermijn in de gemeenschappelijke regeling op te nemen (bijvoorbeeld iedere vier jaar). Tijdens de informatiesessies kwam echter duidelijk het gevoel naar voren dat de thans voorgestelde AB-regeling voldoende passend werd geacht, omdat zodoende op ieder gewenst moment een evaluatie kan worden gestart, maar dat anderzijds wordt voorkomen dat er "onnodig" wordt geëvalueerd. Evalueren is namelijk kostbaar, waardoor er vanuit efficiency overwegingen niet vaker dan noodzakelijk van dit middel gebruik zou moeten worden gemaakt.

Gezien deze overwegingen is in de regelingen geen vaste termijn voor de evaluatie vastgelegd.

3) Evaluatie laat individueel rekenkameronderzoek onverlet

Bij het voorgaande merken wij nog op dat de mogelijkheid van evaluatie ziet op een besluit dat door de meerderheid van het algemeen bestuur (dus de gezamenlijke deelnemers) moet worden genomen. Wenst een raad echter individueel een evaluatie te houden, dan blijft die mogelijkheid hoe dan ook bestaan. Daartoe zou de raad de gemeentelijke rekenkamer opdracht kunnen verlenen.¹

5. Uittreding

De voorgestelde uittredingsregeling is naar aanleiding van de informatiesessies niet gewijzigd. Vanwege de omvang van de uittredingsregeling, wordt deze op deze plek niet apart herhaald.

Uit de informatiesessies kwam het beeld naar voren dat een heldere uittredingsregeling de voorkeur verdient: voor eenieder moet namelijk aan de voorkant duidelijk zijn wat de gevolgen van uittreding zijn en hoe de uittreedsom wordt berekend.

De uitgangspunten voor de uittredingsregeling zijn als volgt:

- Uittreding is mogelijk met een eenzijdig besluit van de betreffende deelnemer tot uittreding;
- Er geldt een opzegtermijn van 2 jaar;
- Het algemeen bestuur wijst de onafhankelijk adviseur aan die het uittredingsplan opstelt;

¹ Zie artikel 184 Gemeentewet.

- De inhoud van het uittredingsplan is als volgt:
 - de uittreedsom die door de uittredende deelnemer moet worden voldaan;
 - de financiële, juridische, personele en organisatorische gevolgen van uittreding, en;
 - een risico-opslag van 5% voor onvoorziene kosten;
- Er geldt een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de uittreedsom zo laag mogelijk te houden, en;
- Het algemeen bestuur stelt de uittreedsom vast en de uittreder betaalt binnen 6 maanden na vaststelling van het uittredingsplan.

6. Begroting

Tot slot zijn de voorgestelde wijzigingen ten aanzien van de begrotingsprocedure één-op-één uit de wet geïmplementeerd in de gemeenschappelijke regelingen.

Nog te verwerken aanvulling

Zoals ook volgt uit hoofdstuk 6 van de oplegnotitie is tijdens het overleg met de gemeentesecretarissen echter wel verzocht om in de gemeenschappelijke regelingen een aanvullende bepaling op te nemen die ertoe strekt dat de gemeenschappelijke regelingen de ontwerpbegroting uiterlijk 30 april van ieder jaar aan de raden dienen te verzenden.

Deze aanvullende bepaling zal na afloop van de zienswijzprocedure aan de regelingen worden toegevoegd.

Bij het voorgaande wordt opgemerkt dat deze aanvullende bepaling alleen niet zal worden verwerkt voor de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas. De redenen daartoe zijn uiteengezet in de oplegbrief voor Geul en Maas.

Boels
Zanders
Advocaten
Wijziging van de
Limburgse
gemeenschappelijke
regelingen

Agenda

- Welkom
- Doelstelling
- Verkenning wijzigingen WGR per 1 juli 2022
 - Implementatie vóór 1 juli 2024
- Instrumenten die een afweging vergen
- Vervolgproces

Terugkijlink:

- [Agenda Maasgouw - Bijeenkomst maandag 30 januari 2023 19:30 - iBabs RIS](#)
[\(bestuurlijkeinformatie.nl\)](https://bestuurlijkeinformatie.nl)

Welke gemeenschappelijke regelingen doen mee?

Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen Limburg (BsGW)	Omnibuzz
Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Veiligheidsregio en GGD Limburg-Noord
GGD Zuid-Limburg	RUD Zuid-Limburg
MGR Sociaal Domein Limburg-Noord	ISD Bol
Werkvoorzieningschap Venlo e.o.	Westrom
Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg	Werkgeversservicepunt Parkstad
Reinigingsdienst Maasland	Reinigingsdiensten Rd4
Geul en Maas *	Historisch Centrum Limburg
Het Gegevenshuis	ICT NML *

Doelstelling en opgave

- **Per 1 juli jl.** wetswijziging Wet gemeenschappelijke regelingen;
- **Flinke operatie:** Alle GR'en moeten worden aangepast;
- Iedereen heeft dezelfde opdracht → **krachten bundelen in Limburg;**
- **Initiatief:** eind juni 2022 opgestart door kleine kerngroep;
- **Doel:** komen tot gezamenlijke wijzigingsvoorstellen – vanavond behoeften inventariseren

Waar hebben we het over?

- Hoofdoel: verbeteren democratische legitimatie gemeenschappelijke regelingen
- Doel 1: Versterking positie gemeenteraad
 - Middelen:
 - **Zienswijzen** (wijziging, begroting + andere besluiten)
 - **Actieve informatieplicht**
 - **Evaluatie**
 - **Regionale raadsadviescommissie**
 - **Enquêtecommissie**
 - **Rekenkamer**
 - **Uitgebreide begrotingscyclus**
 - **Uittredingsregeling**
- Doel 2: Beter betrokkenheid inwoners en belanghebbenden
 - Middelen:
 - **Inspraak** bij voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid

Artikelen

De herontdekking van de Wet gemeenschappelijke regelingen

Gst. 2022/2

De WGR staat er in bestuurlijk Nederland niet al te fel op. Hij wordt als simpel, knifklaar en te weinig inhoudelijk ervaren. Critici zien hem als een afwijking. Maar daarom worden de mogelijkheden de huidige wet voor efficiënt en democratisch samenwerken klein, miskend. Het is dus tijd voor de herontdekking van de WGR.

De impopulariteit van de WGR

er aan de VNG, het IPO en de Unie van Waterschappen moet het ontwerpen van een eigenlijke regeling voor bestuurlijke samenwerking geleidelijk krijgen van het wet kabinet. Dit tijd onder meer zijn ingevonden door de Eerste Kamer van de Staten-Generaal in de Tweede Verdragen waarin is geresolueerd dat de gemeenschappelijke regelingen (WGR) en complex en breed is dat dit een effectieve samenwerking in de staat; zandkleden zouden niet afsluiten met een toekomstige uitbreiden op het in een gemeenschappelijke regeling gezamenlijk bestaen, wijziging en wijziging van een gemeenschappelijke regeling versieren welk economisch risico. Aanpassingen zijn niet mogelijk zijn en divers handelen elkaar in de gemeenschappelijke regeling zijn. Bovendien is samenwerking onaanvaardig vanwege zijn kosten. Vanwege deze ervaringen grijpen partijen om het rapport aan te wijzen naar andere, vaak praktische, vormen van samenwerking.

zijn de oorzaken van de impopulariteit van de WGR? Is zij te maken met de grote afstand tussen gemeenten en regio-organisatie? Het is niet alleen van belang om te zien hoe de meer algemeen beschreven van de WGR zijn die van hen raken? Dit heeft een en ander op de omstandigheden met de wettelijke mogelijkheden om regelingen en eigen manier in te richten? In elk geval dit laatste en wij niet uitsluiten, grijpt op het pleidooi voor een alternatief voor de WGR. Kennelijk staan de grote kansen die zijde wet - in onze ogen - heeft voor een slagvaardige, brede en democratisch geleidde samenwerking, zijnde op het gebied, die WGR heeft naar ons inzicht in ieder geval geen voordeel te zijn van de complexiteit van de WGR.

Handreiking

Verbeterde democratische legitimatie bij gemeenschappelijke regelingen?

Jaarboek

18

Wet van 15 december 2021 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen en enige andere wetten in verband met het versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, etc. etc. etc.

Allen, die deze wetten zien of horen lezen, salaf! dat zij de wetten, Allen die in overweging genomen hebben, dat het wettelijk is omgezet.

Wet gemeenschappelijke regelingen en enige andere wetten in verband met het versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen en enige andere wetten in verband met het versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen.

Zij is het, de WGR, de Afkleding aflevering van de Samenwerking, en met gemeen overleg der Staten-Generaal vonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan.

<https://vng.nl/sites/default/files/2022-10/VNG-Handreiking-Wijziging-Wgr.pdf>

<https://www.boelzanders.nl/wijziging-van-de-wet-gemeenschappelijke-regelingen/>

<https://www.kennisopenbaarbestuur.nl/themes/regionaal-besturen-en-samenwerken/regionale-samenwerking>

Instrument	Openbaar lichaam	Gemeenschappelijk orgaan / Bedrijfsvoeringsorganisatie	Centrumregeling
Zienswijze op andere besluiten	✓	✓	✗
Actieve informatieplicht	✓	✓	✗
Evaluatie	✓	✓	✓
Regionale raadsadviescommissie	✓	✗	✗
Regionale enquêtecommissie	✓	✓	✗
Rekenkamer	✓	✓	✗
Uitgebreide P&C-cyclus	✓	✓	✗
Uittredingsregeling	✓	✓	✓
Inspraak (Participatie)	✓	✓	✗
Procedure wijziging collegeregelings	✓	✓	✓

Instrumenten die er sinds 1 juli zijn, maar géén wijziging vergen

<https://www.boelszanders.nl/wijziging-van-de-wet-gemeenschappelijke-regelingen/>

- Zienswijzen bij treffen/wijzigen collegeregeling (<https://www.gemeente.nu/blog/krijgt-gemeenteraad-te-veel-invloed-op-samenwerking/>)
- Regionale raadsadviescommissie
- Reactie op zienswijzen begroting, langere termijnen P&C-cyclus
- Regionaal enquêterecht (<https://www.gemeente.nu/bestuur/gemeenteraad/regionale-onderzoeksbevoegdheid-nodig-bij-samenwerking/>)
- Positie rekenkamer(functie)

Mr. R.J.M.H. de Gref

Artikelen

Raadsonderzoek naar intergemeentelijke samenwerking

Gst. 2019/162

Eind augustus verscheen een wetsvoorstel tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in het kader van de democratische legitimatie voor intergemeentelijke, te dat wetsvoorstel wordt ook een regionaal recht op regionale gemeentevereniging. Daarnaast worden de centrale instrumenten van de gemeenteraad ten aanzien van intergemeentelijke samenwerking gewijzigd. Het wetsvoorstel volgt op een brief die de minister aan de Tweede Kamer ontdeed in haar aflevering over de toekomst van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Maar hoe zit het met de rolwijze van het gemeentelijke enquêterecht? En wat voegt een regionaal enquêterecht daaraan toe?

1. Democratische legitimatie en onderzoekrecht

In een democratische rechtsstaat wordt de legitimatie van bestuursorganen via het democratisch legitimatie in wetenschappelijke literatuur van de democratische legitimatie meestal uitdrukking in enkele andere begrippen. Zo onderscheiden Bollen, o.a. het actieve kiesrecht, het passieve kiesrecht, het recht van naar publiek medebestuur te streven, politieke grondrechten (rijdschap van meninguiting en van vereniging), openbaarheid van bestuursorganen en bestuursrechtelijke aansprakelijkheid van bestuursorganen en het respect voor medebestuurders. Een van de uitgangspunten van het democratische recht is ook dat publiekrechtelijke bevoegdheden worden afgeleid door algemene wetgeving. Wetenschappelijke regelingen en die de uitvoering van de bevoegdheden door deze organen wordt gereserveerd. Omdat de algemeen vertegenwoordigende organen gekozen moeten worden (art. 4 Grondwet), is op die manier de democratische legitimatie van bestuursorganen in die zin zijn voor de legitimatie door de kiezers te onderscheiden: (1) de eis van algemeen (actief en passief) kiesrecht; (2) de eis van democratische stemming en (3) de eis van democratische controle. Anders gezegd: burgers kiezen vertegenwoordigende lichamen, die sturing geven aan de uitvoering van publieke bevoegdheden of de besteding van publieke middelen en waarvan het bestuur verantwoordelijk is. De WRK concludeert:

1. Het doel van de Wet (WRK) is het wettelijk vaststellen van de bevoegdheden van de vier gemeenteraden. Het bevoegde is de wet, niet de uitvoering van de wet. Het is de taak van de gemeenteraden om de uitvoering van de wet te waarborgen.
2. Het doel van de Wet (WRK) is het wettelijk vaststellen van de bevoegdheden van de vier gemeenteraden. Het bevoegde is de wet, niet de uitvoering van de wet. Het is de taak van de gemeenteraden om de uitvoering van de wet te waarborgen.
3. Het doel van de Wet (WRK) is het wettelijk vaststellen van de bevoegdheden van de vier gemeenteraden. Het bevoegde is de wet, niet de uitvoering van de wet. Het is de taak van de gemeenteraden om de uitvoering van de wet te waarborgen.

“Democratie” vereist vooral dat de besluitvorming die met name ingesteld is plaatsvindt. De democratische gekozen organen moeten de aard van het publiek belang bepalen, alvorens de wijze van bestuuring, indien het om besluiten gaat die de gekozen autoriteiten, te besluiten over het parlement aan te wijzen, indien het om besluiten gaat die een kleiner terrein of functioneel gemeenschap betreffen, moet bevestigend tussen de gemeenschap democratisch gekozen plaatsvinden.”

In haar brief uit 2018 geeft minister Ollongren aan dat bij gemeenschappelijke regelingen een balans moet worden gevonden tussen effectiviteit en legitimatie. Het gaat volgens haar om enerzijds om het doeltreffend kunnen realiseren van maatschappelijke opgaven en anderzijds de binding van waarden die voortvloeien uit democratische verantwoording. De minister legt daarbij vooral de nadruk op de controlerende taak van gemeenteraden, omdat hij verhoogd belang hecht aan democratische legitimatie en verantwoordelijkheid van bestuursorganen. Dit is een gegeven dat naar de gemeenteraden. Daar lopen deze lijn streven, soms gepaard met de soms politieke weerbaarheid die volgens de WRK het belangrijkste is van democratische controle.”

Een instrument waarvan veel algemeen vertegenwoordigende organen beschikken ten behoeve van hun rechtsmacht is het instrument om een onderzoek te doen naar de uitvoering van de wet. Dit instrument is in 2003 ingevoerd bij de Wet dualisering bestuursorganen. Dit instrument is in 2010 aangevuld met de Wet van 2010 (artikel 188 en 189). De Wet van 2010 is een vergoeding van de Wet van 2003.

Mr. R.J.M.H. de Gref

Artikelen

Naar een échte versterking van de decentrale rekenkamer?

Over decentrale rekenkamers en verbonden partijen

Gst. 2021/87

Bij de dualisering van het gemeentelijk en provinciebestuur zijn de verplichte decentrale rekenkamers (of advies van bestuursorganen of de rekenkamerfunctie) ingevoerd. De rekenkamers krijgen de bevoegdheid onderzoek te doen bij de gemeente of provincie zelf, maar ze krijgen ook bevoegdheden om onderzoek te doen bij verbonden partijen van de eigen gemeente of provincie. De rekenkamercommissies krijgen deze laatste bevoegdheden later ook. Door de jaren heen zijn deze bevoegdheden van de decentrale rekenkamercommissies verder uitgebreid. En ook bij de aanhangige wetsvoorstellen voor de versterking van de decentrale rekenkamer en voor de versterking van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen worden de bevoegdheden van de rekenkamer opnieuw uitgebreid. Maar welke bevoegdheden heeft de rekenkamer eigenlijk, en hoe aansluiten van welke verbonden partijen? En zijn deze bevoegdheden voldoende?

1. Taak van de rekenkamer

Bij de Wet dualisering gemeentebestuur (2003) en de Wet dualisering provinciebestuur (2010) werd niet meer voorzien in een gemeentelijke en provinciale rekenkamer, met name ter versterking van de controle van de gemeenteraad en Provinciale Staten. Dit algemene taak van de rekenkamer is het onderzoeken van de uitvoering, doelmatigheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur (art. 182 lid 1 Grondwet), dat wil het door het provinciebestuur gevoerde bestuur (art. 183 lid 1 Provinciewet). Deze gerechtigdheid wordt niet waargemaakt in een gemeenschappelijke rekenkamer (art. 81 Grondwet) en art. 79 Provinciewet). De gemeenschappelijke rekenkamer heeft eveneens andere bevoegdheden dan een gemeentelijke of provinciale rekenkamer, alvorens heeft de gemeenschappelijke rekenkamer deze voor meerdere gemeenten en provincies. De gemeenschappelijke rekenkamer is dus eigenlijk gewaard en een gemeentelijke rekenkamer, maar dan voor meerdere gemeenten. Waar in dit artikel wordt wordt gesproken van de gemeenschappelijke rekenkamer wordt daardoor ook de gemeenschappelijke rekenkamers bedoeld, tenzij anderszins aangegeven.

De taakomschrijving voor de gemeentelijke rekenkamer in het aangevuld wetsvoorstel voor de Wet dualisering gemeentebestuur was anders dan zoals deze inhoudelijk in de Grondwet is gekozen. De taakomschrijving was het onderzoeken van de doelmatigheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het financiële beheer, van de organisatie en van het beleid van het gemeentebestuur en van de controle in art. 213 Grondwet, die ook was uitgebreid met de taakomschrijving in het wetsvoorstel vastgesteld zoals deze thans luidt. Met die breiter taakomschrijving werd aansluiting gezocht bij de terminologie van art. 188 en art. 189 Grondwet, met name versterkte dat het onderzoek van de rekenkamer niet op alle factoren van het bestuur van zowel de raad, het college als de burgersamen-

1. Het doel van de Wet (WRK) is het wettelijk vaststellen van de bevoegdheden van de vier gemeenteraden. Het bevoegde is de wet, niet de uitvoering van de wet. Het is de taak van de gemeenteraden om de uitvoering van de wet te waarborgen.
2. Het doel van de Wet (WRK) is het wettelijk vaststellen van de bevoegdheden van de vier gemeenteraden. Het bevoegde is de wet, niet de uitvoering van de wet. Het is de taak van de gemeenteraden om de uitvoering van de wet te waarborgen.
3. Het doel van de Wet (WRK) is het wettelijk vaststellen van de bevoegdheden van de vier gemeenteraden. Het bevoegde is de wet, niet de uitvoering van de wet. Het is de taak van de gemeenteraden om de uitvoering van de wet te waarborgen.
4. Het doel van de Wet (WRK) is het wettelijk vaststellen van de bevoegdheden van de vier gemeenteraden. Het bevoegde is de wet, niet de uitvoering van de wet. Het is de taak van de gemeenteraden om de uitvoering van de wet te waarborgen.
5. Het doel van de Wet (WRK) is het wettelijk vaststellen van de bevoegdheden van de vier gemeenteraden. Het bevoegde is de wet, niet de uitvoering van de wet. Het is de taak van de gemeenteraden om de uitvoering van de wet te waarborgen.
6. Het doel van de Wet (WRK) is het wettelijk vaststellen van de bevoegdheden van de vier gemeenteraden. Het bevoegde is de wet, niet de uitvoering van de wet. Het is de taak van de gemeenteraden om de uitvoering van de wet te waarborgen.
7. Het doel van de Wet (WRK) is het wettelijk vaststellen van de bevoegdheden van de vier gemeenteraden. Het bevoegde is de wet, niet de uitvoering van de wet. Het is de taak van de gemeenteraden om de uitvoering van de wet te waarborgen.
8. Het doel van de Wet (WRK) is het wettelijk vaststellen van de bevoegdheden van de vier gemeenteraden. Het bevoegde is de wet, niet de uitvoering van de wet. Het is de taak van de gemeenteraden om de uitvoering van de wet te waarborgen.
9. Het doel van de Wet (WRK) is het wettelijk vaststellen van de bevoegdheden van de vier gemeenteraden. Het bevoegde is de wet, niet de uitvoering van de wet. Het is de taak van de gemeenteraden om de uitvoering van de wet te waarborgen.
10. Het doel van de Wet (WRK) is het wettelijk vaststellen van de bevoegdheden van de vier gemeenteraden. Het bevoegde is de wet, niet de uitvoering van de wet. Het is de taak van de gemeenteraden om de uitvoering van de wet te waarborgen.

Gst. 2021/87

Art. 182B - juni 2021

515

Wijziging collegeregelingen

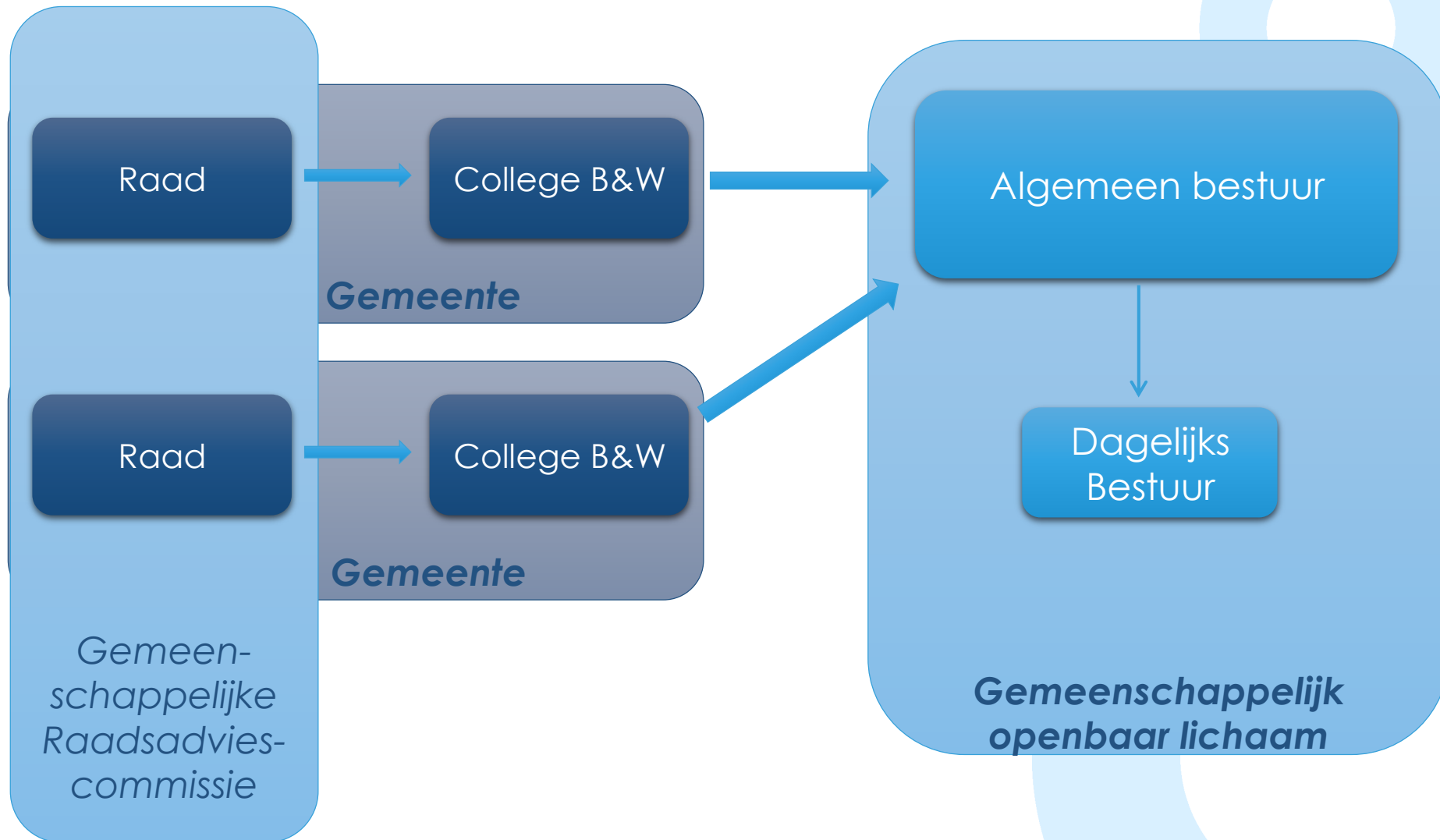

Art. 1 lid 1 Wgr	Art. 1 lid 2 en 3 Wgr		Art. 1 lid 4 Wgr Art. 10:32 Awb	Art. 1 lid 1 Wgr	Art. 26 Wgr Art. 3:40 Awb
Voorstel voor gemeenschappelijke regeling Geen initiatiefrecht raad	Raad heeft 8 weken om zienswijzen te geven	Verwerking van de zienswijzen (incl. regionale afstemming)	Raad moet toestemming verlenen of onthouden Geen recht van amendering	College kan voorstel nog redactioneel wijzigen (indien alle colleges dat doen)	Bekendmaking besluit tot treffen én gemeenschappelijke regeling (in Gemeenteblad) Inwerkingtreding te regelen in de gemeenschappelijke regeling (na bekendmaking)

Artikel 24a Wgr: Gemeenschappelijke adviescommissie

1. Op voorstel van de raden van de deelnemende gemeenten gezamenlijk stelt het algemeen bestuur van een openbaar lichaam een **gemeenschappelijke adviescommissie** in **die het algemeen bestuur van advies kan voorzien, de besluitvorming van de raden van de deelnemende gemeenten met betrekking tot de regeling kan voorbereiden of de raden van advies kan voorzien.**
 2. Het algemeen bestuur van het openbaar lichaam regelt de bevoegdheden, de taken en werkwijze van de commissie, nadat het de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid heeft gesteld hun wensen en bedenkingen hieromtrent ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.
 3. De commissie bestaat uit leden die per deelnemende gemeente door de raad uit zijn midden worden aangewezen. Een raad kan besluiten geen lid aan te wijzen.
- [...]

Gemeenschappelijke raadscommissie

Formele instrumenten P&C-cyclus (Kaderstelling)

Kadernota

Algemene financiële en beleidsmatige uitgangspunten voor het navolgende begrotingsjaar

(Instrument is ter informatie)

30 april Y-1

(art. 34b Wgr)

Y = jaar waar de begroting over gaat

Ontwerpbegroting

Uitgewerkte ontwerpbegroting voor navolgende begrotingsjaar

(Zienswijzenprocedure ca. 12 weken)

12 weken voor behandeling en vaststelling in algemeen bestuur (Y-1)

(art. 34 lid 1 en art. 35 Wgr)

Gemeentebegroting

Uitgaven op samenwerkingsbegrotingen zijn verplichte uitgaven voor de gemeente

(Openbaar lichaam is een verbonden partij en moet zodoende in de paragraaf verbonden partijen terugkomen)

November Y-1

(art. 10a Wgr jo. art. 193 Gemeentewet)

Formele instrumenten (Controle)

Voorlopig jaarverslag

Conceptjaarverslag

(Instrument is ter informatie)

Uiterlijk 30 april Y+1

(art. 34b Wgr)

Y = jaar waar het verslag over gaat

Jaarverslag

Uitgewerkt jaarverslag over voorgaande kalenderjaar

Uiterlijk 15 juli Y+1 door algemeen bestuur vast te stellen

(art. 34 lid 3 Wgr)

Jaarverslag gemeente

Gemeentelijk jaarverslag

(Openbaar lichaam is een verbonden partij en moet zodoende in de paragraaf verbonden partijen terugkomen)

Y+1

(art. 197 e.v. Gemeentewet)

Reactie op zienswijzen...

Artikel 35 Wgr

1. Het dagelijks bestuur [...] zendt de ontwerpbegroting twaalf weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden [...], toe aan de raden van de deelnemende gemeenten.

[...]

3. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen bij het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam [...] hun zienswijze over de ontwerp-begroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerp-begroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.

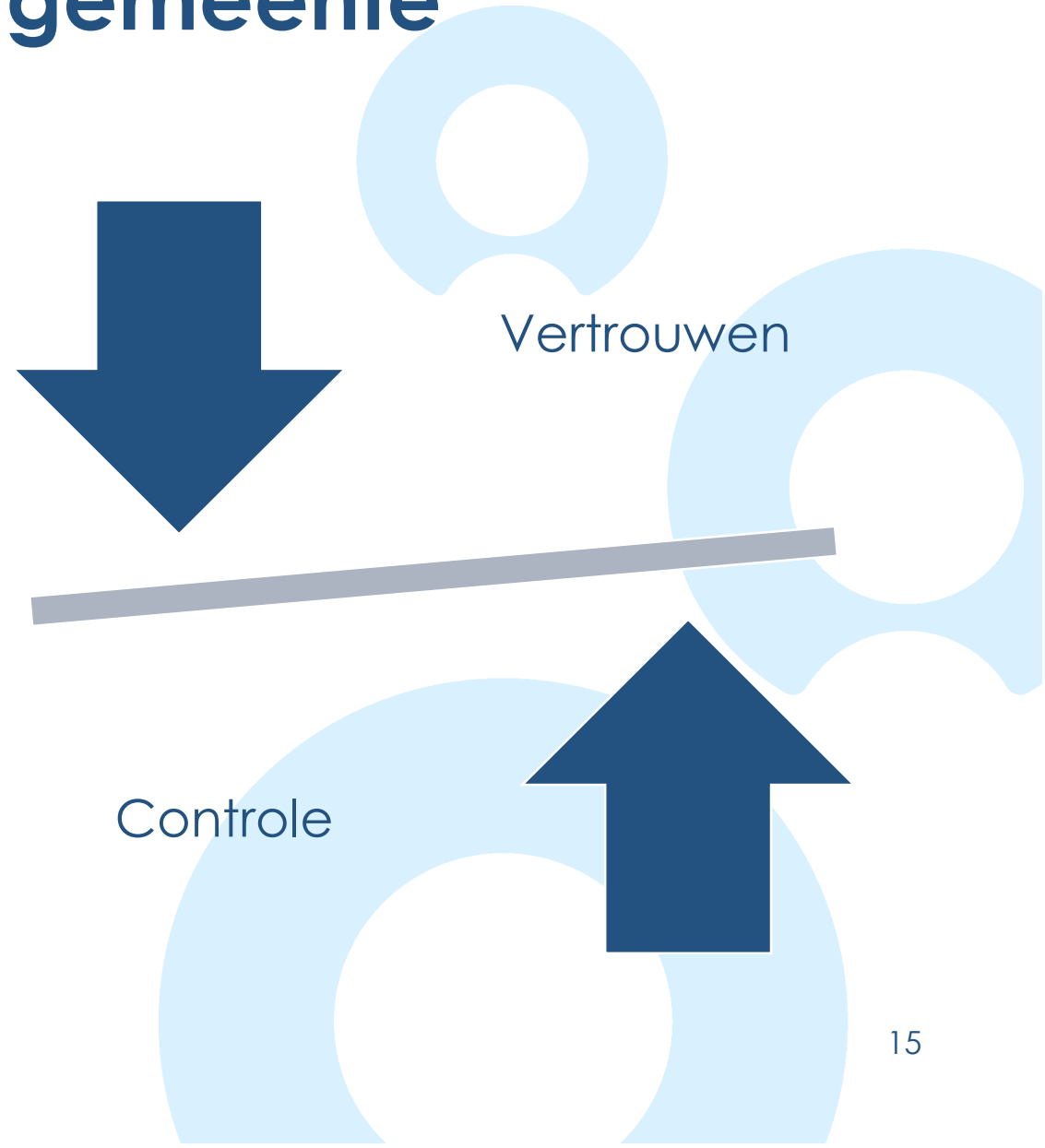
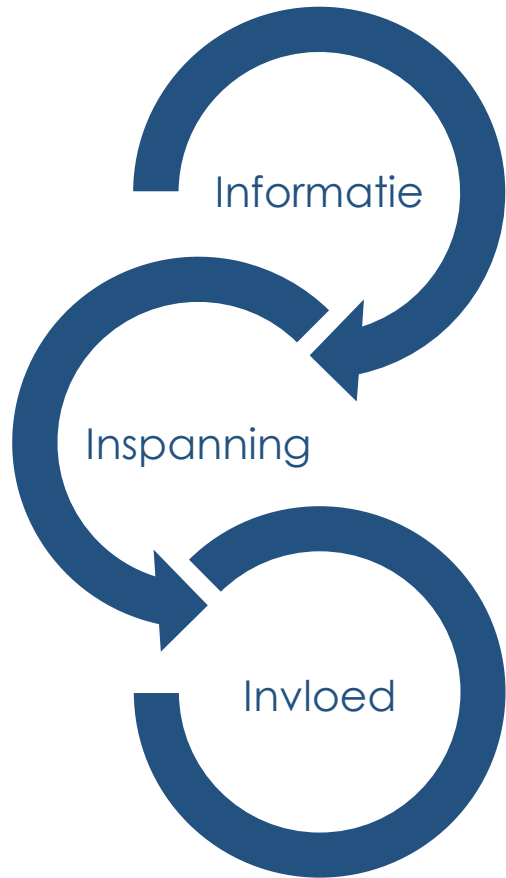
4. Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam [...] stelt de raden van de deelnemende gemeenten **voorafgaande aan het vaststellen van de begroting** schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, bedoeld in het derde lid, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.

5. Nadat deze is vastgesteld, zendt het algemeen bestuur van het openbaar lichaam [...], zo nodig, de begroting aan de raden van de deelnemende gemeenten, die ter zake bij gedeputeerde staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.

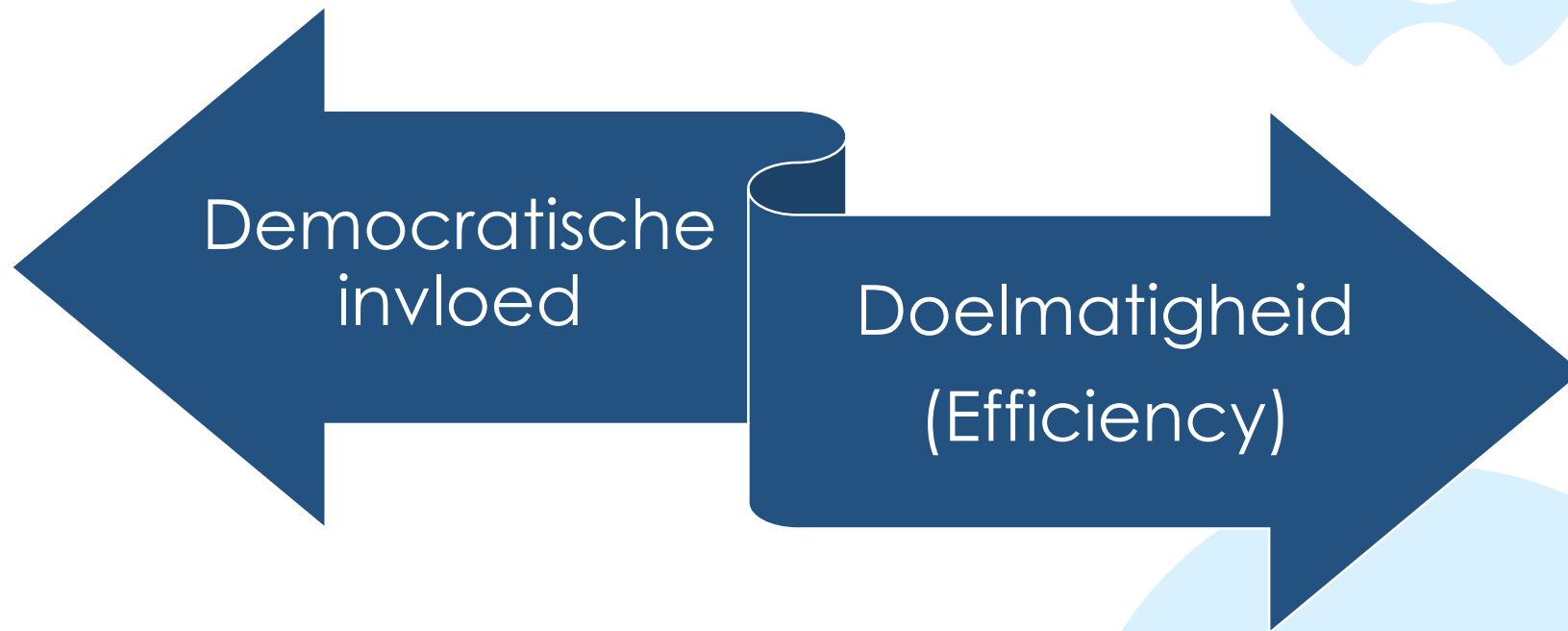
[...]

**Wijzigingen van de
gemeenschappelijke regelingen die
een politieke afweging vergen**

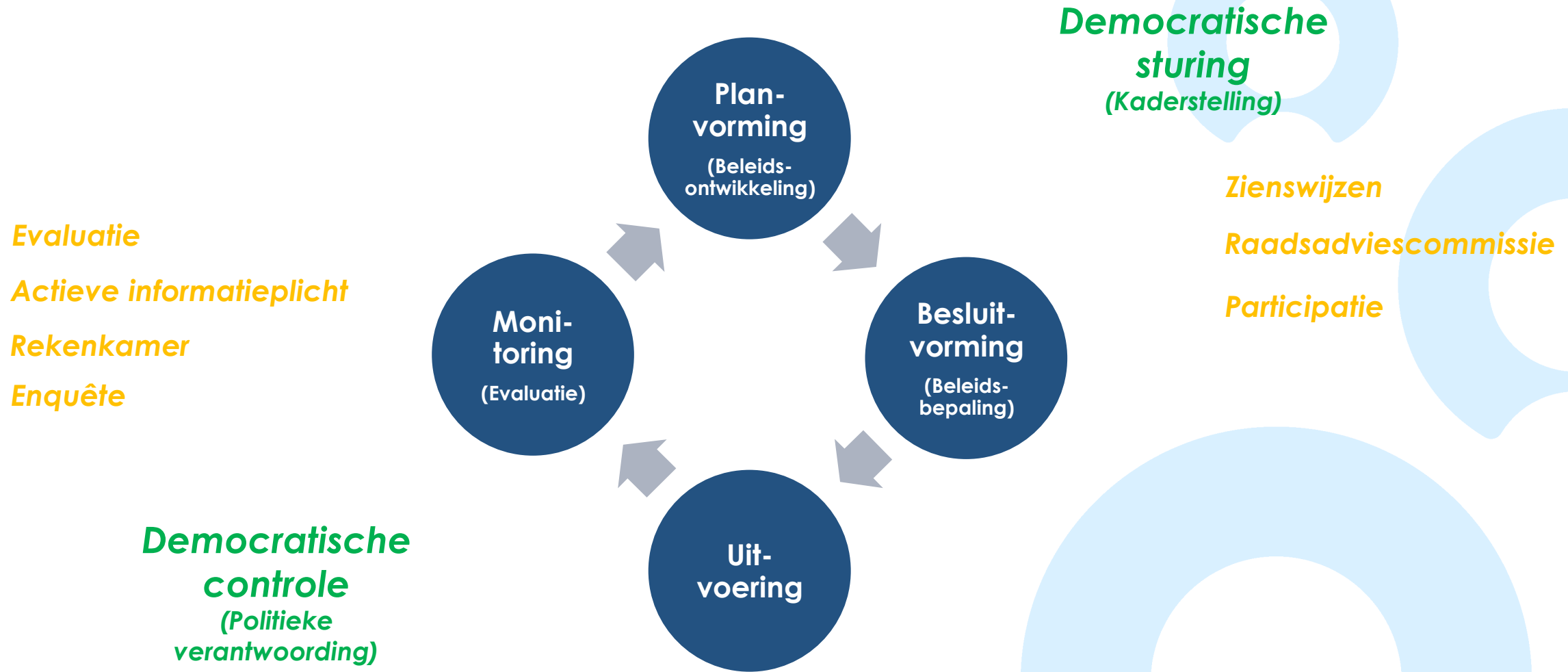
Mate van controle vanuit de gemeente

Denk ook aan de effectiviteit van de samenwerking

Wanneer in de Beleidscyclus?

Informatieplichten bestuur samenwerking: actieve informatieplicht

Artikel 17 lid 2 en 3 Wgr

2. Het bestuur van het openbaar lichaam, de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan geeft de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken.
3. De regeling, bedoeld in artikel 8, eerste, tweede of derde lid, houdt bepalingen in omtrent de wijze waarop de inlichtingen, bedoeld in het tweede lid, worden verstrekt.

Conceptbepaling

“Het algemeen / dagelijks bestuur / gemeenschappelijk orgaan geeft de raden van de deelnemende gemeenten schriftelijk alle inlichtingen die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken”

Zienswijzen?

Artikel 10 lid 5 Wgr

Een regeling als bedoeld in het tweede lid houdt bepalingen in omtrent de besluiten van het bestuur van het openbaar lichaam, de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan, waarover de raden van de deelnemende gemeenten een **zienswijze** naar voren kunnen brengen **voorafgaand aan het nemen van het besluit**, met uitzondering van het besluit tot het vaststellen of wijzigen van de begroting, bedoeld in artikel 35, en besluiten als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, en de wijze waarop de zienswijze gegeven kan worden.

Zienswijzen?

Artikel 10 lid 6 Wgr

Voorafgaande aan het nemen van het besluit waarover de zienswijze gegeven is stelt het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam of het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie, onderscheidenlijk het gemeenschappelijk orgaan, de raden van de deelnemende gemeenten en, indien het een besluit van het algemeen bestuur van een openbaar lichaam betreft, het algemeen bestuur van het openbaar lichaam **schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijze**, bedoeld in het vorige lid, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.

Wettelijk verplichte zienswijzen

Zienswijzen

- Ontwerpbegroting (art. 35 Wgr)
- Wijziging gemeenschappelijke regeling (collegeregelingen; art. 1 Wgr)

Wensen en bedenkingen

- Instellen/inrichting gemeenschappelijke raadsadviescommissie (art. 24a Wgr)
- Instellen bestuurscommissie (art. 25 Wgr)
- Oprichten privaatrechtelijke rechtsvormen (art. 31a Wgr)

Voorbeelden van niet wettelijk verplichte zienswijzen in huidige GR-en

- Voorlopige jaarrekening
 - Omnibuzz
 - Veiligheidsregio Zuid-Limburg
- Geldleningen
 - Het Gegevenshuis
 - WSP Parkstad
 - Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL)
- Ontwerpbegroting
 - Maasveren Noord-Limburg (bij centrumregeling niet verplicht)
- Liquidatieplan (bij opheffing)
 - Omnibuzz
 - Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Conceptbepaling

Meerjarige strategische plannen

“Het bestuur besluit niet tot het vaststellen van meerjarige strategische plannen dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten gedurende zes weken in de gelegenheid zijn gesteld om schriftelijk op het concept hun zienswijzen ter kennis van het bestuur te brengen.”

Conceptbepaling

Opheffing regeling

“De gemeenschappelijke regeling kan worden opgeheven met instemming van alle deelnemers, onverminderd het bepaalde in artikel 1 van de wet”

Evaluatie

Artikel 11a Wgr

Een regeling houdt bepalingen in omtrent de evaluatie van de regeling.

Conceptbepaling

“De werking van de regeling zal geëvalueerd worden indien de meerderheid van de **deelnemers / het bestuur** daartoe besluit. Het bestuur zal dan een onderzoeksvoorstel aan de deelnemers voorleggen.”

Uittreding & overige wijzigingen

Uittreding uit en opheffing van
een gemeenschappelijke regeling

Handreiking

Toe- en uittreding / Wijziging

Artikel 9 lid 1 Wgr

De regeling houdt bepalingen in omtrent wijziging, opheffing, toetreding, de **voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden** en **de gevolgen van uittreding, waaronder bepalingen omtrent de gevolgen voor het vermogen van de rechtspersoon**, bedoeld in artikel 8, eerste en derde lid, **en de deelnemende gemeenten, met inachtneming van artikel 1.**

- Voorwaarden voor uittreding
- Gevolgen van uittreding
 - Vermogen samenwerkingsverband
 - Vermogen deelnemers
- Deelnemers besluiten!

Aandachtspunten

- Opzegtermijn
- Werkelijke kosten vs. 'verzekeringspremie' /risico-opslag
- Welke kosten zijn toerekenbaar aan de uittreding
 - Frictiekosten
 - Desintegratiekosten
- Andere verplichtingen?
 - Overnemen personeel e.d.

Uittreding uit en opheffing van een gemeenschappelijke regeling

Handreiking

Uitgangspunten conceptbepaling

- Uittreding is mogelijk met eenzijdig besluit van deelnemer tot uittreding;
- Opzegtermijn van 2 jaar;
- AB wijst onafhankelijk adviseur aan die uittredingsplan opstelt;
- Inhoud uittredingsplan:
 - Uittreedsom;
 - financiële, juridische, personele en organisatorische gevolgen van uittreding;
 - Risico-opslag van 5-10% voor onvoorziene kosten
- Gezamenlijke verantwoordelijkheid om de uittreedsom zo laag mogelijk te houden;
- AB stelt uittreedsom vast en uittreder betaalt binnen 6 maanden.

Inspraak en/of Participatie

Artikel 10 lid 7 en 8 Wgr

7. Een regeling als bedoeld in het tweede lid houdt bepalingen in omtrent de wijze waarop ingezetenen van de deelnemende gemeenten en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van deze regeling betrokken worden.

8. De in het zevende lid bedoelde inspraak wordt verleend door toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, voor zover in de regeling niet anders is bepaald.

Conceptbepaling

“Ingezetenen van de gemeenten en belanghebbenden kunnen via de reguliere procedures bij de colleges en de raden van de deelnemers betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid.”

Aanvullende wijzigingen

Inwerkingtreding Wet elektronische publicaties per 1 juli 2021

- Regelingen zijn daarop nog niet aangepast;
- Vervallen toezending aan GS;
- Bekendmaking GR in Gemeentebblad door gemeente van plaats van vestiging;
- Verplichte registratie in landelijk elektronisch register.

Archivering – nog niet alle regelingen voldoen

- Standaardarchiefbepaling opgesteld door deskundige Archiefwet

Processtap	Wat?
30 januari / 1 februari 2023 september 2022	Informatiesessies
28 februari 2023	Sessie met coördinerend juristen
Maart/april 2023	Opstellen wijzigingsvoorstellen
Mei 2023	Delen concrete wijzigingsvoorstellen: raden, colleges, griffies
Juni 2023	Start formele wijzigingsproces: - Zienswijzen raden; - Toestemming raden; - Collegebesluiten tot wijziging
1 juli 2024	Inwerkingtreding wijzigingen

 limburg@cooperacion.nl

Anouk Hofman & Rob de Greef

Bijlage 3 - Aanvullende wijzigingen Sociaal Domein Limburg-Noord

De gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Limburg-Noord wenst bovenop de uniforme wijzigingsvoorstellen enkele *aanvullende* wijzigingen aan haar gemeenschappelijke regeling door te voeren. Deze aanvullende wijzigingen worden in de onderstaande tabel toegelicht.

Huidige tekst	Nieuwe tekst	Toelichting
Artikel 9 – Taken en bevoegdheden <i>Nieuw lid j.</i>	j. het uitvoeren van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming alsmede het bewaken van de juiste toepassing van deze wet.	De bescherming van persoonsgegevens wordt toegevoegd als taak van het dagelijks bestuur. In de mandaat- en (vol)machtregeling van de MGR is deze bevoegdheid van het dagelijks bestuur reeds opgenomen, maar het ontbrak nog in de regeling zelf.
Artikel 25 – Begrotingsprocedure <i>Nieuw lid 2.</i>	2. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 35, zesde lid, van de wet, is het eerste lid niet van toepassing op wijzigingen van de begroting die niet leiden tot een overschrijding van de jaarlijkse bijdragen van de deelnemers.	Bij een begrotingswijziging vanwege gelden die vanuit de circulaires door het Rijk beschikbaar worden gesteld (in het kader van de regionale begroting BW, MO, B&P), hoeft geen zienswijze te worden gevraagd aan gemeenteraden indien deze wijziging niet leidt tot een hogere bijdrage van de deelnemers.

Maatschappelijke ontwikkeling

Raadhuisstraat 1

Postbus 500, 5800 AM Venray

Telefoon (0478) 52 33 33

Telefax (0478) 52 32 22

E-mail gemeente@venray.nl

Internet www.venray.nl

KvK-nummer 14132389

IBAN NL20 BNGH 028 5028 383 (belastingen)

IBAN NL11 BNGH 028 5008 757 (algemeen)

BIC BNGHNL2G

Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein
Limburg-Noord (MGR)
t.a.v. Dagelijks bestuur

Datum 31 oktober 2023

Ons kenmerk Z23002706

Pagina 1 van 1

Behandeld door Michel Vogelaar

Datum uw brief 23 juni 2023

Uw kenmerk

Onderwerp Zienswijze concept gewijzigde Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord (MGR)

Geachte leden van het dagelijks bestuur,

In uw brief van 23 juni 2023 biedt u de gewijzigde Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord (MGR) aan, aan de gemeenteraad van Venray.

In de commissievergadering van 12 oktober 2023 en in de raadsvergadering van 31 oktober 2023 heeft de gemeenteraad van Venray het concept besproken. De gemeenteraad heeft besloten geen zienswijze in te dienen. De stukken en uw uitleg zijn helder.

Met vriendelijke groeten,
Namens de gemeenteraad van Venray,

M.C. Uitdehaag, voorzitter

S. Boere, Raadsgriffier

Onderwerp Zienswijze concept gewijzigde gemeenschappelijke regeling

Datum 31 oktober 2023

Pagina 1 van 1

De raad van Venray,

gelezen het advies van B en W, 19 september 2023

gelezen het advies van de commissie, 12 oktober 2023

besluit:

Geen zienswijze in te dienen ten aanzien van het ontwerpbesluit van het college over de wijziging van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord (MGR) per 1 juli 2024.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 31 oktober 2023

De voorzitter,

De griffier,

M.C. Uitdehaag

S.A. Boere

Onderwerp	Zienswijze concept gewijzigde Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord (MGR)		
Zaaknummer	Z23002706	Steller	Michel Vogelaar
		Team	Maatschappelijke Ontwikkeling
Raad datum	31 oktober 2023	Teammanager	Chantal Strous
		Portefeuillehouder	Martin Leenders

Openbaarheid

Ja, Per direct.

Ter advisering/kennisneming/bespreking

Ter bespreking

Voorstel

1. Geen zienswijze in te dienen ten aanzien van het ontwerpbesluit van het college over de wijziging van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord (MGR) per 1 juli 2024.

Inleiding

De gemeenten hebben de inkoop van diensten in het Sociaal Domein centraal belegd bij de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Limburg-Noord (hierna: MGR). Deze organisatie sluit voor de regiogemeenten raamovereenkomsten met aanbieders, verzorgt het contractbeheer en het contractmanagement, monitort op kwaliteit, rechtmatigheid en continuïteit en verzorgt data-analyses en monitoring. In verband met een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen dient de huidige GR te worden aangepast. Hiervoor is een regionaal traject doorlopen via een uitgebreid participatietraject.

Beoogd resultaat

Het regionaal inkopen van maatwerkvoorzieningen sociaal domein, het beheren en managen van contracten het monitoren van de regionale inkoop.

Argumenten

1.1 In de wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) is geregeld dat raden hun zienswijze kenbaar mogen maken.

In de Wgr is geregeld dat de raad 8 weken de tijd heeft om een zienswijze in te dienen op de concept gewijzigde Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord (MGR). De raad heeft een oplegnotitie ontvangen (zie bijlage 1) waarin uitleg wordt gegeven over de aanpassingen, het traject wat tot nu toe is doorlopen en het vervolgtraject. De MGR biedt de raad de gelegenheid om een zienswijze kenbaar te maken aan het dagelijks bestuur van de MGR.

1.2 De Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) per 1 juli 2022 is gewijzigd.

Deze wijziging heeft als voornaamste doel om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. De versterking is vooral gericht op de kaderstellende en controlerende rollen van de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen. Er zijn nieuwe instrumenten gecreëerd die gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen in een betere informatiepositie moeten brengen. Deze instrumenten moeten voor 1 juli 2024 in iedere gemeenschappelijke regeling zijn geïmplementeerd. Op alle gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Venray deelneemt, rust dus een gelijke verplichting.

Omdat op alle gemeenschappelijke regelingen een gelijke verplichting rust, waarbij geldt dat alle verplichte wijzigingen vrijwel uniform kunnen worden doorgevoerd, is besloten om vanuit een groot aantal gemeenschappelijke regelingen in de provincie Limburg hierin gezamenlijk op te trekken. Hierbij zijn externe adviseurs betrokken die het proces hebben begeleid.

1.3 De wijzigingsvoorstellen van de gemeenschappelijke regeling aansluiten bij de wetswijziging van de WGR.

Als gevolg van de wetswijziging moeten de volgende aanpassingen aan de gemeenschappelijke regelingen (zie bijlage 1.1, 1.2, 2a en 2b voor uitgebreidere uitleg) worden gedaan:

Facultatieve zienswijzeprocedure voor besluiten

In de gemeenschappelijke regelingen moet worden opgenomen of, en zo ja, voor welke besluiten er een voorafgaande zienswijze van de raden, Provinciale Staten (PS) en het Algemeen Bestuur

(AB) van het waterschap wordt gevraagd. Er mag zelf bepaald worden welke besluiten zich voor een zienswijze lenen. Denkbaar is in ieder geval dat het daarbij zal gaan om besluiten waarbij de vertegenwoordigende organen mee kunnen denken over de strategische koers van de regeling, zoals de vaststelling van meerjarige beleidsplannen.

Participatie van ingezetenen en belanghebbenden

In de gemeenschappelijke regelingen moet verder worden opgenomen of, en zo ja, op welke wijze ingezetenen en belanghebbenden kunnen participeren over de totstandkoming en uitvoering van beleid.

Actieve informatieplicht

In de gemeenschappelijke regelingen moet worden opgenomen op welke wijze door het bestuur van de gemeenschappelijke regelingen actief informatie wordt verschaft aan de raden.

Begroting

De termijnen voor het toezenden van de ontwerpbegroting aan de raden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap zijn gewijzigd. Deze gewijzigde termijnen dienen in de gemeenschappelijke regelingen te worden aangepast. Daarnaast wordt het dagelijks bestuur verplicht om te reageren op ingediende zienswijzen op de ontwerpbegroting.

Evaluatiebepaling

In de gemeenschappelijke regelingen moet worden opgenomen of er wordt geëvalueerd en zo ja, waar de evaluatie op ziet.

Aanscherping uittredingsregeling

Tot slot worden de gemeenschappelijke regelingen als gevolg van de wetwijziging verplicht om de uittredingsregeling aan te scherpen. De voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden, alsmede bepalingen over de gevolgen van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling moeten nu in de regeling worden opgenomen.

1.4 Nog aantal wetwijzigingen verwerkt zijn in de gemeenschappelijke regeling

Per 1 juli 2021 is de Wet elektronische publicaties (WEP) in werking getreden. Deze was nog niet verwerkt in de gemeenschappelijke regeling. De wet verplicht de gemeenschappelijke regelingen om alle officiële publicaties online te zetten via de website officielebekeknmakingen.nl. De op grond van deze wetwijziging noodzakelijke wijzigingen zijn meegenomen in het wijzigingsvoorstel.

De Wet normalisering rechtspositie ambtenaren is sinds 1 januari 2020 in werking getreden, waardoor de rechtspositie van het bij de gemeenschappelijke regeling werkzame personeel wijzigt. De op grond van deze wetwijziging noodzakelijke wijzigingen zijn meegenomen in het wijzigingsvoorstel.

De provincie Limburg heeft er bij alle gemeenschappelijke regelingen op aangedrongen om de archiefbepalingen aan te scherpen. De archiefbepaling is opgesteld door deskundigen op het gebied van archivering. De brief van de archivariissen is als bijlage bij het uitgebreide memo (zie bijlage 2a) aangehecht. Ook deze wijzigingen zijn meegenomen in het wijzigingsvoorstel.

1.5 De MGR nog een aantal specifieke wijzigingen wil doorvoeren.

De MGR wenst tot slot boven op de uniforme wijzigingsvoorstellen enkele aanvullende wijzigingen door te voeren (bijlage 3). Bij artikel 9 taken en bevoegdheden is toegevoegd de taak het uitvoeren van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming alsmede het bewaken van de juiste toepassing van deze wet. Daarnaast is bij artikel 25 begrotingsprocedure lid 2 toegevoegd waarbij er geen sprake is van een zienswijze bij een begrotingswijziging vanwege gelden die vanuit de circulaire door het Rijk beschikbaar worden gesteld (in het kader van de regionale begroting BW, MO, B&P), indien deze wijziging niet leidt tot een hogere bijdrage van de deelnemers.

1.6 de onderbouwing van het aanpassen van de gemeenschappelijke regeling MGR geeft geen aanleiding om een zienswijze in te dienen.

Het uitgebreide en zorgvuldige gevolgde traject geeft geen aanleiding om een zienswijze in te dienen.

Kanttekeningen en risico's

Als de wijzigingen niet worden toegepast betekent dit dat niet voldaan wordt aan de WGR.

Door de regionale werkgroep samenwerking en de regionale griffiers is een handreiking opgesteld over de gewijzigde gemeenschappelijke regelingen (bijlage 6 en 7). De bedoeling van deze handreiking is om de Limburgse raden in stelling te brengen in het kader van de zienswijzeprocedure, in het bijzonder met als oogmerk het toevoegen van enkele volgens de werkgroep ontbrekende elementen in de huidige ontwerp teksten. Door het begeleidende advocatenkantoor is een notitie opgesteld met een juridisch advies (bijlage 8). Gelet op het lopende proces wordt op dit moment geen standpunt ingenomen over deze handreiking maar wordt dit wel meegenomen in de nog geplande informatiesessies voor raadsleden in september. Het is aan uw raad om te bepalen in hoeverre zij gebruik willen maken van de suggesties van de handreiking en een zienswijze hierover willen indienen. Het college zal die zienswijze vervolgens op inhoud beoordelen.

Communicatie

Voordat de wijzigingsvoorstellen in de gemeenschappelijke regelingen zijn verwerkt en aan de algemene besturen zijn voorgelegd is een uitgebreid participatietraject aan vooraf gegaan. Er zijn sessies geweest met raadsgriffies, coördinerende juristen, gemeentesecretarissen en raads- en collegeleden (zie voor uitgebreide informatie (bijlage 1 Aanbiedingsbrief). Ook is er een uitgebreid memo opgesteld dat een toelichting geeft op de wijzigingsvoorstellen (zie bijlage 2a en 2b).

De raad informeert door een brief het dagelijks bestuur van MGR over de zienswijze (zie bijlage 4)

Financiële gevolgen

Niet van toepassing.

Vervoltraject besluitvorming

De gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap worden gedurende acht weken in de gelegenheid gesteld om – indien gewenst – een zienswijze te geven op de wijzigingsvoorstellen. Uiterlijk 31 oktober 2023 moet de zienswijze bekend zijn bij het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling.

Daarna worden de zienswijzen verwerkt. Vervolgens dienen de gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap aan hun colleges toestemming te verlenen om met deze wijzigingen in te stemmen.

Tot slot dient het college voor 1 juli 2024 een besluit te nemen met betrekking tot de wijziging.

Evaluatie

Niet van toepassing.

Bijlagen

Bijlage 1 Aanbiedingsbrief voorstel tot wijziging MGR SDLN

Bijlage 1.1 GR Sociaal domein Limburg-Noord (geconsolideerde versie)

Bijlage 1.2 GR Sociaal domein Limburg-Noord (wijzigingen zichtbaar)

Bijlage 2a Advies inzake wijziging GR'en versie 12 juni 2023

Bijlage 2b Wijzigingen naar aanleiding van informatiesessies versie 12 juni 2023

Bijlage 2c Presentatie gemeenteraden

Bijlage 3 3. Aanvullende wijzigingen Sociaal Domein Limburg-Noord

Bijlage 4 Brief aan dagelijks bestuur MGR inzake zienswijze

Bijlage 5 Raadsbesluit

Bijlage 6 Aanbiedingsbrief handreiking zienswijzetraject concepten gewijzigde gemeenschappelijke regelingen

Bijlage 7 Handreiking zienswijzetraject concepten gewijzigde gemeenschappelijke regelingen

Bijlage 8 Legal opinion

Naslagwerk

Niet van toepassing.

Aan: de gemeenteraden van de Noord-Limburgse gemeenten

Datum: 12 juli 2023

Betreft: handreiking zienswijzetrject concepten gewijzigde gemeenschappelijke regelingen

Beste collega-raadsleden,

Op 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: "Wgr") in werking getreden. De aanpassingen aan de Wgr zijn vooral bedoeld om de invloed van ons als gemeenteraden (democratische legitimatie) te versterken.

Welke mogelijkheden biedt de nieuwe Wgr

Gemeenteraden krijgen met de aanpassingen meer mogelijkheden hun kaderstellende en controlerende rol binnen de samenwerkingsverbanden te verstevigen. Zo kunnen wij straks bijvoorbeeld een gemeenschappelijke adviescommissie voor raadsleden instellen. Ook krijgen we meer mogelijkheden om invloed uit te oefenen, bijvoorbeeld via, uitgebreidere zienswijzeprocedures, verplichte afspraken over evaluatie van de regeling en de mogelijkheid om scherpere afspraken te maken over (financiële) gevolgen van uittreding voor vertrekkende deelnemers.

Rol gemeenteraad in deze fase

Sommige wijzigingen zijn al direct op 1 juli 2022 in werking getreden. Alle gemeenschappelijke regelingen dienen uiterlijk op 1 juli 2024 hun regelingen te hebben aangepast op de gewijzigde regelgeving.

Op dit moment worden de ontwerp-wijzigingsvoorstellen door de gemeenschappelijke regelingen aangeboden aan de colleges met het verzoek om de bestuurlijke besluitvorming in gang te zetten. U krijgt als gemeenteraad nu de gelegenheid om een zienswijze te geven op het ontwerp van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling.

Hoe ziet het complete besluitvormingsproces eruit?

Nadat de raad door het college in de gelegenheid is gesteld om een zienswijze in te dienen op de voorgestelde wijzigingen, geeft de raad op een later moment ook nog toestemming om de regeling daadwerkelijk te wijzigen. Wij zijn dus op twee momenten aan zet, dit najaar en komend voorjaar:

Raadsvergadering najaar 2023	Zienswijze (gemeenteraad) De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen bij het college over de voorgestelde wijziging van de gemeenschappelijke regeling(en).
Mei 2024	Toestemming (gemeenteraad) De gemeenteraad wordt door het college verzocht om toestemming te verlenen voor wijziging van de gemeenschappelijke regeling(en) (met dien verstande dat de gemeenschappelijke regeling(en) op basis van de ingediende zienswijze tussentijds mogelijk is/zijn aangepast).
Mei-juni 2024	Instemming (college) Het college verleent al dan niet instemming voor wijziging van de gemeenschappelijke regeling(en).
30 juni 2024	Bekendmaking en inwerkingtreding gemeenschappelijke regeling(en).

De zienswijzeprocedure: een belangrijk moment!

De wijzigingsvoorstellen zijn overwegend juridisch van aard en zorgen er voor dat de regelingen in lijn zijn met de nieuwe Wgr.

Voor ons is dit echter een belangrijk moment om te pleiten voor enkele toevoegingen die de democratische legitimatie (invloed van raden op de gemeenschappelijke regeling) versterken. Het instrument dat wij hiervoor hebben is het dit najaar indienen van een zienswijze.

Handreiking

Ter voorbereiding op de zienswijzeprocedure hebben wij als regionale raads werkgroep Limburg-Noord (waarin alle raden van Noord Limburg vertegenwoordigd zijn) de afgelopen maanden met ondersteuning van de griffiers gewerkt aan een handreiking (zie bijlage) waarin de beoogde aanvullingen in de vorm van concrete tekstuele bouwstenen zijn weergegeven.

Wij roepen jullie op om deze bouwstenen één-op-één over te nemen in jullie zienswijze. Dit stelt ons als gemeenteraden in staat om een eensluidend en krachtig signaal af te geven, zodanig dat gemeenschappelijke regelingen hier feitelijk niet onderuit kunnen. Daarmee dwingen we als het ware af dat de wijzigingsvoorstellen worden aangepast en de positie van gemeenteraden ten opzichte van de gemeenschappelijke regelingen daadwerkelijk wordt verstrekt.

Met vriendelijke groet,

Namens de regionale raads werkgroep Limburg-Noord,

Gemeente Beesel, Geerthe Stevens en Krijn Pansters
Gemeente Bergen, Jacob Knoops en Patrick Robben
Gemeente Gennep, Anke Sonnemans
Gemeente Horst aan de Maas, Imke Emons en Maarten Voesten
Gemeente Mook en Middelaar, Debbie van Brunschot en Ton Broekmans
Gemeente Peel en Maas, Annigje Primowees & Tiny Valckx
Gemeente Venlo, Lonneke Janssen en Denis Donders
Gemeente Venray, Bernie van Lierop en Richard de la Roy

Nb.

Om een zo breed mogelijk signaal af te geven wordt de Handreiking verspreid onder de:

- *Gemeenteraden Noord-Limburg + colleges*
- *Gemeenteraden Midden-Limburg*
- *De gemeenten in Zuid-Limburg hebben hiervoor een eigen procedure afgesproken*

Aan: de gemeenteraden van de Noord-Limburgse gemeenten
 Datum: 12 juli 2023
 Betreft: handreiking zienswijzetraject concepten gewijzigde gemeenschappelijke regelingen

Beste collega-raadsleden,

Op 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: "Wgr") in werking getreden. De aanpassingen aan de Wgr zijn vooral bedoeld om de invloed van ons als gemeenteraden (democratische legitimatie) te versterken.

Welke mogelijkheden biedt de nieuwe Wgr

Gemeenteraden krijgen met de aanpassingen meer mogelijkheden hun kaderstellende en controlerende rol binnen de samenwerkingsverbanden te verstevigen. Zo kunnen wij straks bijvoorbeeld een gemeenschappelijke adviescommissie voor raadsleden instellen. Ook krijgen we meer mogelijkheden om invloed uit te oefenen, bijvoorbeeld via, uitgebreidere zienswijzeprocedures, verplichte afspraken over evaluatie van de regeling en de mogelijkheid om scherpere afspraken te maken over (financiële) gevolgen van uittrading voor vertrekkende deelnemers.

Rol gemeenteraad in deze fase

Sommige wijzigingen zijn al direct op 1 juli 2022 in werking getreden. Alle gemeenschappelijke regelingen dienen uiterlijk op 1 juli 2024 hun regelingen te hebben aangepast op de gewijzigde regelgeving.

Op dit moment worden de ontwerp-wijzigingsvoorstellen door de gemeenschappelijke regelingen aangeboden aan de colleges met het verzoek om de bestuurlijke besluitvorming in gang te zetten. U krijgt als gemeenteraad nu de gelegenheid om een zienswijze te geven op het ontwerp van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling.

Hoe ziet het complete besluitvormingsproces eruit?

Nadat de raad door het college in de gelegenheid is gesteld om een zienswijze in te dienen op de voorgestelde wijzigingen, geeft de raad op een later moment ook nog toestemming om de regeling daadwerkelijk te wijzigen. Wij zijn dus op twee momenten aan zet, dit najaar en komend voorjaar:

Raadsvergadering najaar 2023	Zienswijze (gemeenteraad) De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen bij het college over de voorgestelde wijziging van de gemeenschappelijke regeling(en).
Mei 2024	Toestemming (gemeenteraad) De gemeenteraad wordt door het college verzocht om toestemming te verlenen voor wijziging van de gemeenschappelijke regeling(en) (met dien verstande dat de gemeenschappelijke regeling(en) op basis van de ingediende zienswijze tussentijds mogelijk is/zijn aangepast).
Mei-juni 2024	Instemming (college) Het college verleent al dan niet instemming voor wijziging van de gemeenschappelijke regeling(en).
30 juni 2024	Bekendmaking en inwerkingtreding gemeenschappelijke regeling(en).

De zienswijzeprocedure: een belangrijk moment!

De wijzigingsvoorstellen zijn overwegend juridisch van aard en zorgen er voor dat de regelingen in lijn zijn met de nieuwe Wgr.

Voor ons is dit echter een belangrijk moment om te pleiten voor enkele toevoegingen die de democratische legitimatie (invloed van raden op de gemeenschappelijke regeling) versterken. Het instrument dat wij hiervoor hebben is het dit najaar indienen van een zienswijze.

Handreiking

Ter voorbereiding op de zienswijzeprocedure hebben wij als regionale raads werkgroep Limburg-Noord (waarin alle raden van Noord Limburg vertegenwoordigd zijn) de afgelopen maanden met ondersteuning van de griffiers gewerkt aan een handreiking (zie bijlage) waarin de beoogde aanvullingen in de vorm van concrete tekstuele bouwstenen zijn weergegeven.

Wij roepen jullie op om deze bouwstenen één-op-één over te nemen in jullie zienswijze. Dit stelt ons als gemeenteraden in staat om een eensluidend en krachtig signaal af te geven, zodanig dat gemeenschappelijke regelingen hier feitelijk niet onderuit kunnen. Daarmee dwingen we als het ware af dat de wijzigingsvoorstellen worden aangepast en de positie van gemeenteraden ten opzichte van de gemeenschappelijke regelingen daadwerkelijk wordt verstrekt.

Met vriendelijke groet,

Namens de regionale raads werkgroep Limburg-Noord,

Gemeente Beesel, Geerthe Stevens en Krijn Pansters
Gemeente Bergen, Jacob Knoops en Patrick Robben
Gemeente Gennep, Anke Sonnemans
Gemeente Horst aan de Maas, Imke Emons en Maarten Voesten
Gemeente Mook en Middelaar, Debbie van Brunschot en Ton Broekmans
Gemeente Peel en Maas, Annigje Primowees & Tiny Valckx
Gemeente Venlo, Lonneke Janssen en Denis Donders
Gemeente Venray, Bernie van Lierop en Richard de la Roy

Nb.

Om een zo breed mogelijk signaal af te geven wordt de Handreiking verspreid onder de:

- *Gemeenteraden Noord-Limburg + colleges*
- *Gemeenteraden Midden-Limburg*
- *De gemeenten in Zuid-Limburg hebben hiervoor een eigen procedure afgesproken*

Handreiking zienswijzetragect concepten gewijzigde gemeenschappelijke regelingen

Aanleiding

Op 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) gewijzigd. Dit betekent dat de gemeenschappelijke regelingen waar uw gemeente onderdeel van is, ook aangepast moeten worden. Hiervoor worden besluiten genomen door de gemeenteraden en de colleges. Voordat deze besluiten genomen worden, mag u als gemeenteraad uw mening geven over de veranderingen. Dit document helpt u om per wijziging een doordachte zienswijze in te dienen. Hieronder leest u eerst wat een gemeenschappelijke regeling inhoudt en daarna waarom het belangrijk is dat u zienswijzen indient.

Zienswijzen indienen op wijzigingen in gemeenschappelijke regelingen

‘Gemeenschappelijke regeling’ kan twee dingen betekenen

Gemeenten, provincies of waterschappen kunnen samenwerken in een gemeenschappelijke regeling. Dit samenwerkingsverband heeft een eigen bestuur en een eigen begroting. Ze behartigen de belangen van de deelnemers aan het samenwerkingsverband. Ze maken samenwerkingsafspraken. De samenwerkingsafspraken heten ook gemeenschappelijke regeling. In dit document gebruiken we ‘gemeenschappelijke regeling’ voor de gemaakte afspraken. Het samenwerkingsverband noemen we ‘samenwerkingsverband’.

Het is belangrijk dat u uw mening geeft over de wijzigingen in de WGR

Het indienen van zienswijzen versterkt de positie van de gemeenteraad. Voor raadsleden was het vóór de wetswijziging lastig om gemeenschappelijke regelingen te sturen of te controleren. De gewijzigde WGR geeft meer keuzemogelijkheden over de werking van een samenwerkingsverband en de positie van gemeenteraden, inwoners en belanghebbenden. Door de wijzigingen worden bestaande mogelijkheden voor inspraak van de raad aangepast of uitgebreid. U krijgt meer invloed op de besluitvorming in de gemeenschappelijke regelingen en u kunt beter controleren wat er in de samenwerkingsverbanden gebeurt. Dat zorgt voor een belangrijkere rol van gemeenteraden bij de besluiten die samenwerkingsverbanden nemen. U verkleint daarmee ook het gat tussen het bestuur van de samenwerkingsverbanden aan de ene kant en de burgers en belanghebbenden aan de andere kant. Gemeenteraden zijn vaak onderdeel van verschillende samenwerkingsverbanden. Het is aan de gemeenteraden om per samenwerkingsverband te kiezen wat zij nodig vinden om beter op de samenwerking te kunnen sturen. Dit kan per samenwerkingsverband waar zij aan deelnemen verschillen. Het is belangrijk dat alle deelnemende gemeenteraden aan een samenwerkingsverband goed met elkaar afstemmen welke zienswijzen ze samen geven. Zo kan hier ook echt iets mee gedaan worden.

Advocatenkantoor Boels-Zanders hielp een deel van de Limburgse samenwerkingsverbanden

Boels-Zanders advocaten doorliep met een groot deel van de samenwerkingsverbanden in Limburg een traject. Boels-Zanders gaf samenwerkingsverbanden uitleg over de manier waarop ze hun

gemeenschappelijke regelingen kunnen aanpassen. Op die manier voldoen deze weer aan de WGR. Het traject heeft als doel dat de deelnemende samenwerkingsverbanden zoveel mogelijk dezelfde afspraken gaan maken. De samenwerkingsverbanden die aan het traject van Boels-Zanders deelnemen zijn Veiligheidsregio Zuid-Limburg, RUD Zuid-Limburg, BsGW, Het Gegevenshuis, RD4, GGD Zuid-Limburg, ISD BOL, Geul en Maas, Historisch Centrum Limburg, Werkvoorzieningsschap Venlo en Omstreken, MGR Sociaal Domein Limburg Noord, RUD Limburg-Noord, Westrom, RD Maasland, Veiligheidsregio en GGD Limburg-Noord, Omnibuzz, WSP Parkstad, Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg en Grenspark Maas-Swalm-Nette.

Opbouw van dit document

U leest wat de wijzigingen inhouden en wat u kunt aangeven in uw zienswijze

Advocatenkantoor Boels-Zanders legt uit wat er is veranderd in de gemeenschappelijke regeling en waar u een zienswijze over mag geven. Wij adviseren u over de zienswijzen. We geven u advies over het overnemen van de voorgestelde wijzigingen of geven een voorstel voor aanvullingen die u bij een of meerdere gemeenschappelijke regelingen kunt toepassen.

Wijzigingen en adviezen

De wijzigingen in de WGR zijn onder te verdelen in 3 categorieën:

- Versterken van de positie van de gemeenteraad bij besluitvorming door het samenwerkingsverband.
- Aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden.
- Versterken van de positie van de gemeenteraad bij het algemeen functioneren van het samenwerkingsverband.

Hieronder leest u per wijziging de verandering in de WGR en daarbij onze adviezen voor zienswijzen.

Versterken van de positie van de gemeenteraad bij besluitvorming

Door direct vanaf het begin betrokken te worden bij het opstellen van besluiten, kunt u uw invloed uitoefenen op de besluiten. Het versterkt uw kaderstellende rol. U kunt op hoofdlijnen samen bepalen wat het beleid van de samenwerkingsverbanden wordt. Er zijn 4 wijzigingen op het gebied van besluitvorming die uw rol kunnen versterken.

Wijziging 1: zienswijzen indienen

Wat houdt de wijziging in?

De mogelijkheid om zienswijzen te geven over bepaalde besluiten van het samenwerkingsverband bestond al. De WGR is op 3 punten gewijzigd of uitgebreid als het gaat om zienswijzen:

Afspraken over het indienen van zienswijzen worden verplicht.

In de gemeenschappelijke regelingen moet worden vastgelegd op welke manier gemeenteraden zienswijzen mogen indienen. Ook wanneer de manier van indienen niet verandert ten opzichte van de eerdere situatie, moeten de samenwerkingsverbanden dat vanaf nu schriftelijk vastleggen.

De termijn voor het geven van zienswijzen wordt verruimd.

Gemeenteraden kunnen zienswijzen indienen over:

- de ontwerpbegroting of tussentijdse begrotingswijzigingen
- het ontwerp van een samenwerkingsverband
- het opheffen van een samenwerkingsverband
- besluiten van een samenwerkingsverband

Eerder hadden gemeenteraden 8 weken de tijd om zienswijzen in te dienen op de conceptbegroting van een gemeenschappelijke regeling. Met de nieuwe WGR is die termijn verruimd naar 12 weken. Dat betekent dat de ontwerpbegroting ook minstens 12 weken voordat ze aan het algemeen bestuur worden aangeboden om definitief te besluiten, ze naar de gemeenteraden moeten worden gestuurd. De ontwerpbegroting moet uiterlijk 15 mei van ieder jaar aan de gemeenteraden worden verstuurd.

Het participatierecht voor gemeenteraden wordt aan de gemeenschappelijke regeling toegevoegd. Dit betekent dat het bestuur van een samenwerkingsverband een voorstel eerst voor zienswijze aan de gemeenteraden aanbiedt als het om grote veranderingen in het beleid of andere belangrijke wijzigingen gaat. Soms moet een samenwerkingsverband snel beslissen. Het samenwerkingsverband kan er in spoedeisende gevallen dan voor kiezen om het voorstel niet voor te leggen aan de gemeenteraden.

Wat is ons advies?

In de gemeenschappelijke regeling is nog niet concreet genoeg voorgesteld hoe het participatierecht georganiseerd moet worden. Daarom adviseren wij om de volgende bepaling aan de gemeenschappelijke regeling toe te voegen: een zienswijzeprocedure instellen als ten minste 1/5^e deel van de deelnemende gemeenteraden hiertoe oproept. Voorwaarde hierbij is dat dat minimaal 2 gemeenteraden moeten zijn. Met deze bepaling breidt u uw mogelijkheid tot het geven van zienswijzen uit.

Wijziging 2: adviescommissie instellen

Wat houdt de wijziging in?

Gemeenteraden krijgen het recht om een adviescommissie in te stellen bij een samenwerkingsverband. De adviescommissie bestaat uit raadsleden uit gemeenteraden die deelnemen aan het samenwerkingsverband. De commissie adviseert het samenwerkingsverband en helpt deelnemende gemeenteraden met het voorbereiden van zienswijzen.

Wat is ons advies?

Ga akkoord met de wijziging en maak indien gewenst praktische afspraken over het inzetten van de adviescommissie. Denk hierbij aan afspraken over:

- Hoe kunnen gemeenteraden in de regio het initiatief nemen om een adviescommissie voor een specifieke gemeenschappelijke regeling op te zetten?
- Bij wie kan een gemeenteraad deze wens kenbaar maken?
- Wat doet het bestuur van het samenwerkingsverband er daarna mee?
- Hoe worden andere gemeenten die deelnemen aan het samenwerkingsverband over het initiatief geïnformeerd?

N.B. In Noord-Limburg is al een regionale raads werkgroep actief waarin alle zaken die te maken hebben met regionale samenwerking(sverbanden) aan bod komen. Deze raads werkgroep heeft

aangeven de rol van 'adviescommissie' in de volle breedte te willen vervullen. Zij zullen werken in de geest van de werkwijze van een formele adviescommissie.

Wijziging 3: burgerparticipatie mogelijk maken

Wat houdt de wijziging in?

In de gemeenschappelijke regeling moet vanaf nu worden vastgelegd of en op welke manier burgers inspraak krijgen. Inwoners en belanghebbenden kunnen via de reguliere procedures bij de colleges en de raden van de deelnemers betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het beleid. In de gemeenschappelijke regeling moeten afspraken worden vastgelegd via wie de inspraak verloopt. En voor welke besluiten de inspraak geldt.

Wat is ons advies ?

Wij raden aan om de volgende 3 afspraken over burgerparticipatie toe te voegen aan de gemeenschappelijke regeling:

- Het dagelijks bestuur kan beslissen bij ingrijpende besluiten een extra traject voor inspraak te doorlopen. Belanghebbenden, inwoners en maatschappelijke organisaties krijgen dan de kans op inspraak over het besluit. We adviseren om dit voor alle gemeenten en alle gemeenschappelijke regelingen op eensluidende wijze vorm te geven.
- Een extra inspraaktraject wordt ook doorlopen als minimaal 2 deelnemende gemeenten dit willen.
- Het dagelijks bestuur informeert de colleges en het algemeen bestuur zo snel mogelijk over het voornemen om meer inspraak mogelijk te maken en doet een voorstel voor een eensluidende werkwijze in alle deelnemende gemeenten.

Bovenstaande toevoegingen bieden het dagelijks bestuur en ook gemeenteraden de mogelijkheid om een apart traject voor inspraak op te starten. Als het om grote veranderingen in het beleid of andere belangrijke wijzigingen gaat, kunnen zij hier hun mening over geven. Het verruimt de participatie die al werd toegepast wat betreft de beleidscyclus.

Naast de manier waarop participatie van burgers wordt ingezet, kunt u ook beslissen afspraken te maken over hoe het proces van de participatietrajecten wordt doorlopen. Als hier afspraken over zijn, kunnen deelnemende gemeenten steeds op dezelfde manier het participatietraject inzetten. Het is goed om in de hele regio een vergelijkbaar traject te doorlopen. Zo voorkom je dat inwoners in de ene gemeente wel worden betrokken en inwoners in een andere gemeente niet of op een totaal andere manier. Het vergroot de vergelijkbaarheid onderling in de hele provincie.

Wijziging 4: actieve informatieplicht

Wat houdt de wijziging in?

Het bestuur van de samenwerkingsverbanden wordt verplicht om (deelnemers) actief te informeren. In de gemeenschappelijke regelingen wordt vastgelegd dat gemeenteraden van deelnemende gemeenten alle informatie van het bestuur van het samenwerkingsverband krijgen die ze nodig hebben.

Wat is ons advies?

Ga akkoord met deze wijziging. Daarnaast raden wij aan om werkafspraken te maken tussen het samenwerkingsverband en de gemeenteraden over het aanleveren van de informatie. Het is belangrijk om afspraken te maken over het moment, de wijze en het onderwerp van de informatievoorziening. Zo voorkomt u dat u wordt overspoeld met informatie.

Aanvullende controle-instrumenten

Met de wijziging in de gemeenschappelijke regeling krijgt u de mogelijkheid om de bestuursvoering van een samenwerkingsverband actief te controleren.

Wijziging: het recht om onderzoek in te stellen door u en de lokale rekenkamer

Wat houdt de wijziging in?

Lokale rekenkamers konden eerder al onderzoek doen naar het gevoerde bestuur van een samenwerkingsverband. In de gewijzigde WGR staat dit duidelijker vastgelegd. Behalve de rekenkamers mogen gemeenteraden vanaf nu ook een onderzoek instellen. Ze krijgen de kans om een enquête uit te voeren naar de bestuursvoering van een samenwerkingsverband. Voorwaarde is dat alle deelnemende raden aan het samenwerkingsverband moeten instemmen met het uitvoeren van de enquête.

Wat is ons advies?

Ga akkoord met de wijziging.

Versterken van de positie van de gemeenteraad bij het algemeen functioneren van de gemeenschappelijke regeling

Dankzij 2 wijzigingen op dit gebied, krijgt u meer kans om te controleren of het samenwerkingsverband goed werkt. U krijgt meer inzicht in hun functioneren en kunt sturen op bepaalde processen.

Wijziging 1: afspraken over evaluatie

Wat houdt de wijziging in?

Afspraken over de evaluatie van een samenwerkingsverband worden verplicht. De afspraken liggen vast in de gemeenschappelijke regeling. In het voorstel in de gemeenschappelijke regeling staat dat het samenwerkingsverband geëvalueerd wordt als het algemeen bestuur dit besluit. Het dagelijks bestuur legt een onderzoeksvoorstel voor aan de deelnemers. U kunt er ook voor kiezen om af te spreken dat u evalueren van het samenwerkingsverband niet nodig vindt. In dat geval moet dat dan als afspraak in de gemeenschappelijke regeling worden vastgelegd.

Wat is ons advies?

Wij adviseren om de voorgestelde afspraken in de gemeenschappelijke regeling uit te breiden. Voeg naast het besluit van het algemeen bestuur een evaluatiemogelijkheid toe voor gemeenteraden. In de zienswijze neemt u op, op welke manier u het samenwerkingsverband wil evalueren. Advies is om toe te voegen dat het samenwerkingsverband wordt geëvalueerd als minimaal 2 deelnemende gemeenten een evaluatie willen.

Wijziging 2: voorwaarden voor uittreding

Wat houdt de wijziging in?

In alle gemeenschappelijke regelingen moeten afspraken over uittreding worden vastgelegd. Eerder bepaalde het algemeen bestuur wat de gevolgen zijn wanneer een deelnemer besluit uit te treden. In de nieuwe gemeenschappelijke regeling is een artikel toegevoegd. Daardoor kunnen gemeenteraden ook hun mening geven over de gevolgen. In het artikel staan zaken zoals een opzegtermijn van 2 jaar en het vaststellen van een uittredingsplan.

Wat is ons advies?

Ons advies is om akkoord te gaan met de wijziging en het uittredingsplan. Door deze voorwaarden te stellen, houdt u als gemeenteraad controle over de uittredende partijen en de gevolgen voor het samenwerkingsverband.

Werkafspraken

Naast de afspraken die in de gemeenschappelijke regelingen en de WGR worden vastgelegd, is het ook handig dat gemeenteraden afspraken maken met samenwerkingsverbanden over de financiële cyclus. Die afspraken lopen buiten de vastgelegde afspraken in de gemeenschappelijke regelingen om. Maar door hier wel gezamenlijke afspraken over te maken worden werkprocessen makkelijker, sneller en efficiënter. Samenwerkingsverbanden en gemeenteraden weten dan wat ze wanneer van elkaar kunnen verwachten.

Het idee achter deze werkafspraken is dat de griffiers van de gemeenteraden de opdracht krijgen om operationele afspraken te maken met de gemeenschappelijke regelingen, gemeentesecretarissen en andere betrokkenen.

Financiële cyclus

Wat houdt de financiële cyclus in?

Gemeenten betalen verplicht aan de samenwerkingsverbanden waaraan ze deelnemen. De kosten hiervan staan op de begrotingen van de gemeenten zelf. Om de gemeenten meer invloed te geven op de begroting van het samenwerkingsverband worden de termijnen voor het indienen van documenten verlengd. Het gaat hierbij om de kadernota, ontwerpbegroting en aanpassing van de begroting. De begrotingscyclus van de samenwerkingsverbanden sluit zo beter aan op die van de gemeenten zelf. Hierdoor kunnen gemeenten beter inzien wat de gevolgen voor hun eigen gemeente zijn als ze geld uitgeven aan de samenwerkingsverbanden. Ook krijgen ze meer tijd om hun mening te geven over de plannen en begrotingen van het samenwerkingsverband.

Wat is ons advies?

Wij adviseren om alle samenwerkingsverbanden een voorstel te geven voor een duidelijke planning voor het aanleveren van stukken. Zo hebben gemeenteraden op tijd een duidelijk beeld van de financiële gevolgen van het deelnemen aan een samenwerkingsverband. Ze kunnen dan samen bepalen hoe ze hiermee omgaan.

We raden aan om de volgende planning aan te houden:

Uiterlijk 1 februari:	Aanbieding van de kadernota voor zienswijze (wettelijke deadline 30 april)
Uiterlijk 15 april:	Mogelijkheid voor gemeenteraden om zienswijzen in te dienen op de kadernota
Uiterlijk 15 mei¹:	Aanbieding van de conceptbegroting voor zienswijze
Voor 15 juli:	Indiening van zienswijzen op de begroting door gemeenteraden
Uiterlijk 15 juli:	Aanbieding van de jaarstukken ter kennisname (wettelijke deadline)
1^e week september:	Vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur
15 september:	Wettelijke deadline voor aanlevering van de begroting bij de provincie

Tijdelijk wijzigen gemeenschappelijke regelingen

De wijzigingen in de gemeenschappelijke regelingen moeten uiterlijk 1 juli 2024 doorgevoerd zijn. De zienswijzen die u indient, worden hierin meegenomen. Boels-Zanders nodigt u in september uit voor een digitale informatiebijeenkomst om meer uitleg te geven over de voorgestelde wijzigingen. Het is belangrijk dat de zienswijzen op tijd worden ingediend zodat er genoeg tijd is voor de samenwerkingsverbanden om te beoordelen of ze in de gemeenschappelijke regeling worden opgenomen.

De tijdslijn van dit proces verloopt ongeveer zo:

18 en 20 september 2023:	Digitale informatiebijeenkomst van 19.00 tot 21.00 uur
September – oktober 2023:	Indienen van zienswijzen door de gemeenteraden
November – december 2023:	Eventuele aanpassingen van de gemeenschappelijke regelingen op basis van de zienswijzen
Januari – mei 2024:	De raad heeft tijd om toestemming te geven
Mei – juni 2024:	De collegebesluiten over de aangepaste gemeenschappelijke regelingen worden vastgesteld
1 juli 2024:	De wijzigingen treden in

¹ Uiterlijk 15 mei, maar eerdere aanlevering is zeer wenselijk in verband met de tijdige voorbereiding van een raadsvoorstel.

Memo

Aan Provinciale Staten van Limburg, de gemeenteraden van de Limburgse gemeenten en het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg

Afschrift aan Gedeputeerde Staten van Limburg, de colleges van burgemeester en wethouders van de Limburgse gemeenten en het dagelijks bestuur van het Waterschap Limburg

Van Anouk Hofman en Rob de Greef

Plaats/Datum Venlo, 4 september 2023

Betreft **Legal opinion op handreikingen zienswijze raden voor wijziging gemeenschappelijke regelingen**

Dit memo bevat een juridische beoordeling van de aanvullende wijzigingsvoorstellen, zoals die worden voorgesteld door:

- de regionale raads werkgroep Limburg-Noord (**bijlage 1**), en;
- de colleges van Voerendaal, Brunssum en Stein (**bijlage 2**).

Wij geven vooraf mee dat wij de handreikingen met interesse en welwillendheid hebben bestudeerd. Waar de handreikingen niet op juridische onmogelijkheden rusten, hebben wij bovendien concrete, uniforme tekstvoorstellen geformuleerd.

De besluitvorming of deze tekstvoorstellen ook daadwerkelijk in de gemeenschappelijke regelingen worden opgenomen, is echter uiteindelijk aan de colleges, na voorafgaande zienswijzen en toestemming van de raden.

I. HANDREIKINGEN RAADSWERKGROEP LIMBURG-NOORD

De handreikingen van de raads werkgroep Limburg-Noord bieden een mooi overzicht van de wijzigingsvoorstellen. Op concreet drie onderdelen wordt een aanvulling voorgesteld. Deze aanvullingen bespreken wij hierna, waarbij wij direct een concreet uniform tekstvoorstel formuleren voor *alle* gemeenschappelijke regelingen.

1.1 Zienswijze procedure als twee raden daartoe oproepen

Aanvullend wijzigingsvoorstel

De eerste aanvulling is dat men graag toegevoegd ziet dat ook een zienswijze procedure wordt doorlopen bij besluiten indien ten minste 1/5^e van de deelnemende gemeenteraden daartoe besluit. Voorwaarde hierbij is dat dit minimaal twee gemeenteraden moeten zijn.

Advies: formulering aanvullend wijzigingsvoorstel

Vanuit juridisch oogpunt adviseren wij om dit aanvullende wijzigingsvoorstel als volgt te formuleren:

a) Voor gemeenschappelijke regelingen met vijf of minder deelnemers:

Artikel (...) Zienswijze raden

- 1. Het algemeen bestuur beslist niet over een voorstel alvorens de raden om zienswijzen zijn gevraagd, wanneer ten minste twee gemeenteraden het dagelijks bestuur hierom verzoeken. In spoedeisende gevallen kan het dagelijks bestuur afzien van het vragen van zienswijzen. Het dagelijks bestuur stelt de raden hiervan schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte.*
- 2. Indien het eerste wordt toegepast, dan hebben de raden twaalf weken de tijd hun zienswijzen bij het dagelijks bestuur naar voren te brengen. Voorafgaande aan het nemen van het besluit waarover de zienswijzen gegeven is stelt het dagelijks bestuur de raden en het algemeen bestuur schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijzen, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.*

b) Voor gemeenschappelijke regelingen met zes of meer deelnemers:

Artikel (...) Zienswijze raden

- 1. Het algemeen bestuur beslist niet over een voorstel alvorens de raden om zienswijzen zijn gevraagd, wanneer ten minste een vijfde van de gemeenteraden het dagelijks bestuur hierom verzoekt. In spoedeisende gevallen kan het dagelijks bestuur afzien van het vragen van zienswijzen. Het dagelijks bestuur stelt de raden hiervan schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte.*
- 2. Indien het eerste wordt toegepast, dan hebben de raden twaalf weken de tijd hun zienswijzen bij het dagelijks bestuur naar voren te brengen. Voorafgaande aan het nemen van het besluit waarover de zienswijzen gegeven is stelt het dagelijks bestuur de raden en het algemeen bestuur schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijzen, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.*

Dit voorstel was als zodanig ook al opgenomen in het overkoepelende memo (zie pagina 35).

NB. Daar waar het provincie- of waterschapsbestuur deelneemt aan de gemeenschappelijke regeling zal vanzelfsprekend een op maat gemaakte tekst komen waarbij provinciale staten resp. het algemeen bestuur van het waterschap meetellen als ware zij een gemeenteraad.

1.2 Aanvullingen burgerparticipatie

Aanvullend wijzigingsvoorstel

De tweede aanvulling ziet daarop om drie aanvullende afspraken over burgerparticipatie toe te voegen aan de gemeenschappelijke regelingen:

- het dagelijks bestuur kan beslissen bij ingrijpende besluiten om een extra traject voor inspraak te doorlopen. Belanghebbenden, inwoners en maatschappelijke organisaties krijgen dan de kans op inspraak over het besluit;
- een extra inspraaktraject wordt ook doorlopen als minimaal twee deelnemende gemeenten dit willen;
- het dagelijks bestuur informeert de colleges en het algemeen bestuur zo snel mogelijk over het voornemen om meer inspraak mogelijk te maken en doet een voorstel voor een eensluidende werkwijze in alle deelnemende gemeenten.

Advies: wijzigingsvoorstel gedeeltelijk overnemen

Wij adviseren om het aanvullende wijzigingsvoorstel als volgt te formuleren:

2. *In afwijking van het eerste lid kan het dagelijks bestuur besluiten dat bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid met ingrijpende gevolgen een apart participatietraject wordt doorlopen.*
3. *Het eerste lid vindt ook toepassing wanneer ten minste twee gemeenteraden het dagelijks bestuur hierom verzoeken.*
4. *Het dagelijks bestuur informeert de deelnemers zo spoedig mogelijk omtrent zijn voornemen tot het mogelijk maken van inspraak als bedoeld in het tweede of het derde lid en de wijze waarop deze inspraak voor ingezetenen van de gemeenten en belanghebbenden zal worden vormgegeven.*

Deze formulering sluit aan bij de wens die breder in de hele provincie Limburg is geuit om de mogelijkheid van inspraak ook open te stellen bij ingrijpende beleidswijzigingen. Dit wijzigingsvoorstel is (met uitzondering van het derde lid) reeds door ons opgenomen in de oplegbrief en het document "Wijzigingen naar aanleiding van informatiesessies". Na afloop van de zienswijzeprocedure zullen in ieder geval deze twee artikelliden in alle gemeenschappelijke regelingen worden verwerkt. Het derde lid kan, indien gewenst, ook worden verwerkt. Indien de wens daartoe bestaat, zal dit via zienswijzen tot uiting moeten worden gebracht.

Daarmee adviseren wij om de handreiking dus op één onderdeel niet geheel over te nemen:

- **Handreiking spreekt over "ingrijpende besluiten"**: de handreiking spreekt over ingrijpende besluiten. Artikel 10 lid 7 van de Wet gemeenschappelijke regelingen spreekt echter over de mogelijkheid tot inspraak bij "beleid". Om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de wet(swijziging), adviseren wij om het woord "ingrijpende besluiten" te vervangen door "beleid met ingrijpende gevolgen". Zie daartoe ook het aanvullende tekstvoorstel.

NB. Bij gemeenschappelijke regelingen met meer dan vijf deelnemers zal in het derde lid de tekst "twee gemeenteraden" worden vervangen door "een vijfde van de gemeenteraden" en wordt "verzoeken" vervangen door "verzoekt". Daar waar het provincie- of waterschapsbestuur deelneemt aan de gemeenschappelijke regeling zal vanzelfsprekend een op maat gemaakte tekst komen waarbij provinciale staten resp. het algemeen bestuur van het waterschap meetellen als ware zij een gemeenteraad.

1.3 Aanvulling evaluatiebepaling

Aanvullend wijzigingsvoorstel raads werkgroep

Geadviseerd wordt om aan de evaluatiebepaling toe te voegen dat er geëvalueerd wordt inden minimaal twee deelnemende gemeenten dit wensen.

Het aanvullende wijzigingsvoorstel kan worden overgenomen. Wij adviseren dan wel om het tekstvoorstel als volgt te formuleren (de onderstreping betreft de toevoeging):

"De werking van de regeling zal geëvalueerd worden indien twee deelnemers hierom verzoeken. Het dagelijks bestuur zal dan een onderzoeksvoorstel aan de deelnemers voorleggen."

Aanvullend voorstel Brunssum en Voerendaal

Bij het voorgaande merken wij nog wel op dat de gemeenten Voerendaal en Brunssum aanvullend wensen dat de gemeenschappelijke regeling één keer per vijf jaar wordt geëvalueerd, waarbij ervoor wordt gewaakt dat niet alle regelingen tegelijkertijd aan de beurt zijn.

De aanvullende regeling zou dan als volgt komen te luiden:

"De werking van de regeling zal om de vijf jaar geëvalueerd worden, voor het eerst in [datum invullen]. Het dagelijks bestuur zal daartoe een onderzoeksvoorstel aan de deelnemers voorleggen."

Duidelijke keuze is gewenst voor uniformiteit

Nu er over de evaluatiebepaling verschillende zienswijzen zijn ingediend, geven wij mee dat het ten behoeve van de uniformiteit wenselijk is om een duidelijke keuze te maken tussen één van de volgende drie tekstvoorstellen:

1. Huidig:

"De werking van de regeling zal geëvalueerd worden indien het algemeen bestuur daartoe besluit. Het dagelijks bestuur zal dan een onderzoeksvoorstel aan de deelnemers voorleggen."

2. Werkgroep Noord-Limburg:

"De werking van de regeling zal geëvalueerd worden indien minimaal twee deelnemers hierom verzoeken. Het dagelijks bestuur zal dan een onderzoeksvorstel aan de deelnemers voorleggen."

3. Voerendaal en Brunssum:

"De werking van de regeling zal om de vijf jaar geëvalueerd worden, voor het eerst in [datum invullen]. Het dagelijks bestuur zal daartoe een onderzoeksvorstel aan de deelnemers voorleggen."

1.4 Werkafspraken ten aanzien van begroting en kadernota

Vorstel voor werkafspraken

Ten aanzien van het aanbieden van de kadernota en de ontwerpbegroting wordt voorgesteld om met de gemeenschappelijke regelingen duidelijke werkafspraken te maken voor het aanleveren van stukken. Concreet wordt voorgesteld om het concept van de kadernota jaarlijks uiterlijk 1 februari en de ontwerpbegroting jaarlijks uiterlijk 15 mei aan te leveren.

Reactie op voorstel voor werkafspraken

Zoals in paragraaf 2.3 ook uiteengezet wordt, zal na afloop van de zienswijzeprocedure in de teksten van de gemeenschappelijke regelingen opgenomen worden dat de ontwerpbegroting uiterlijk 30 april van ieder jaar moet worden toegezonden. Daarmee wordt deze werkafpraak hoe dan ook verankerd in de gemeenschappelijke regelingen.

Ten aanzien van de voorgestelde werkafpraak over het aanbieden van het ontwerp van de kadernota, bevelen wij aan om daarover pro actief het contact te zoeken met de gemeenschappelijke regelingen om te bezien of, en zo ja op welke wijze deze werkafpraak praktisch kan worden ingepast. Vanuit juridisch opzicht is het maken van deze werkafpraak in ieder geval mogelijk.

II. HANDREIKINGEN BRUNSSUM, STEIN EN VOERENDAAL

De handreikingen van Brunssum, Stein en Voerendaal worden hierna gezamenlijk besproken.

2.1 Termijn indiening bestuurlijke stukken

Aanvullend wijzigingsvoorstel

In de eerste plaats wordt verzocht om op te nemen dat bestuurlijke stukken minimaal twee weken voorafgaand aan het bestuurlijk overleg worden toegezonden aan een ambtelijk overleg, dat voorafgaat aan het bestuurlijk overleg.

Advies: opnemen in Reglement van Orde

Wij kunnen ons voorstellen dat deze aanvulling voor de praktijk de gewenste duidelijkheid biedt. Deze aanvulling ziet echter op een concrete werkwijze, waardoor deze beter past in een Reglement van Orde. Wij adviseren dan ook om de gemeenschappelijke regelingen waaraan Brunssum, Stein en Voerendaal deelnemen, te verzoeken om de Reglementen van Orde dienovereenkomstig aan te passen. Dit is een apart traject en staat los van dit wijzigingstraject.

2.2 Evaluatie

De zienswijzen met betrekking tot de evaluatie zijn reeds hiervoor in paragraaf 1.3 besproken. Op deze plek wordt daarnaar verwezen.

2.3 Termijn indiening ontwerpbegroting: 30 april van ieder jaar***Aanvullend wijzigingsvoorstel***

Verzocht wordt om in de gemeenschappelijke regelingen op te nemen dat de ontwerpbegrotingen uiterlijk 30 april van ieder jaar aan de raden moeten worden toegezonden.

Advies: aanvullend wijzigingsvoorstel wordt overgenomen

Dit aanvullend wijzigingsvoorstel wordt na afloop van de zienswijzeprocedure in de teksten van de gemeenschappelijke regelingen opgenomen. In de oplegbrief en het document "wijzigingen naar aanleiding van informatiesessies" is dit reeds besproken.

Bij het voorgaande wordt opgemerkt dat deze aanvullende bepaling alleen niet zal worden verwerkt voor de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas, omdat zij als gemeenschappelijk orgaan gecombineerd met een centrumregeling een andere cyclus hebben.
